

GLASNIK ZRS KOPER

POROČILO O DELU
ZNANSTVENO-RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA KOPER
ZA LETO 2020

GLASNIK ZRS Koper

**POROČILO O DELU
ZNANSTVENO-RAZISKOVALNEGA
SREDIŠČA KOPER
ZA LETO 2020**

Letnik 25, 2021, 1-2

ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO SREDIŠČE KOPER
CENTRO DI RICERCHE SCIENTIFICHE CAPODISTRIA
SCIENCE AND RESEARCH CENTRE KOPER

Koper 2021

GLASNIK ZRS KOPER

št./n° 1-2

letnik/volume 25, leto 2021, številka/number 1-2

Uredniški odbor/Comitato di redazione/Editorial Board: dr. Vesna Mikolič, Peter Čerče, dr. Tilen Glavina, dr. Boštjan Šimunič, dr. Mateja Sedmak, dr. Helena Motoh, Alenka Obid, Barbara Pandev, dr. Maja Podgornik, dr. Egon Pelikan, dr. Rok Svetlič, dr. Lenart Škof, dr. Uroš Marušič, dr. Milena Bučar-Miklavčič, dr. Shé Mackenzie Hawke

Odgovorna urednica/Redattore responsabile/Editor: Alenka Obid

Glavni urednik založbe/Redattore responsabile della casa editrice/Editor-in-Chief of the Publishing House: Tilen Glavina

Lektoriranje/Supervisione linguistica/Language Editor: Nina Novak

Prevod v italijanščino/Traduzione in italiano/Italian translation: Laura Castegnaro

Prevod v angleščino/Traduzione in inglese/English translation: Martina Paradiž

Fotografije/Foto/Pictures: arhiv ZRS Koper

Oblikovanje in prelom/Composizione/Design and layout: Alenka Obid

Založnik/Editore/Publisher: Znanstveno-raziskovalno središče Koper

Za založnika/Per l'editore/The publisher represented by: Rado Pišot

Tisk/Stampa/Print: Tiskarna Koštomaj d.o.o.

Naklada/Tiratura/Circulation: 300 izvodov/copie/copies

Sedež/Sede/Adress: Garibaldijeva 1, 6000 Koper, Slovenija

tel: +386 5 663-77-00, fax: 663-77-10

<http://www.zrs-kp.si>

e-mail: info@zrs-kp.si

Elektronska izdaja dostopna na /Accessibile online/Available at:

<https://www.zrs-kp.si/index.php/research-2/zalozba/>

Za vsebino poročil odgovarjajo predstojniki inštitutov in vodje infrastrukturnih enot ZRS Koper. / Del contenuto delle relazioni rispondono i responsabili degli istituti e delle unità infrastrutturali del ZRS Koper. /

The heads of the ZRS Koper institutes and infrastructural units are accountable for the contents of the reports.

VSEBINA

5	Rado Pišot: ZNANOST V OKLEPU NEGOTOVE SEDANJOSTI
7	LA SCIENZA NELLA SPIRALE DI UN PRESENTE INCERTO
10	SCIENCE IN THE SHACKLES OF UNCERTAINTY
12	ORGANIZACIJSKA STRUKTURA V LETU 2020
16	INŠTITUT ZA DRUŽBOSLOVNE ŠTUDIJE
20	INŠTITUT ZA OLJKARSTVO
24	LABORATORIJ INŠTITUTA ZA OLJKARSTVO
28	INŠTITUT ZA JEZIKOSLOVNE ŠTUDIJE
32	INŠTITUT ZA KINEZIOLOŠKE RAZISKAVE
38	LABORATORIJ INŠTITUTA ZA KINEZIOLOŠKE RAZISKAVE
40	INŠTITUT ZA ZGODOVINSKE ŠTUDIJE
46	PRAVNI INŠTITUT
48	INŠTITUT ZA FILOZOFSKE ŠTUDIJE
52	MEDITERANSKI INŠTITUT ZA OKOLJSKE ŠTUDIJE
58	CENTER ZA INFORMACIJSKO IN INFRASTRUKTURNO PODPORO RAZISKOVANJU
60	CENTER ZA RAZISKOVANJE JAVNEGA MNENJA
62	CENTER ZA UPRAVLJANJE PROJEKTOV
64	MEDITERANSKI CENTER ZDRAVJA
66	CENTER MEDITERANSKIH KULTUR
68	CENTER ZA SODELOVANJE S KITAJSKO
70	CENTER ZA BENEŠKO ZGODOVINO IN KULTURNO DEDIŠČINO
72	KNJIŽNICA
74	ANNALES ZRS, ZNANSTVENA ZALOŽBA
82	DELOVANJE UPRAVE, POSLOVNO IN KADROVSKO POROČILO ZA LETO 2020
88	NAGRADE V LETU 2020
90	JUBILEJNIH 80 LET JOŽETA PIRJEVCA
92	NAJPOMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2020

*Znanost je nenehno lovljenje ravnotežja
med slepo vero in radovednostjo,
med strokovnostjo in kreativnostjo,
med pristranskostjo in odprtostjo,
med izkušnjami in razodetjem,
med ambicijo in strastjo,
med arogantnostjo in prepričanostjo -
skratka, med starim danes in novim jutri.*

Heinrich Rohrer,
Nobelov nagrajenec

ZNANOST V OKLEPU NEGOTOVE SEDANJOSTI

Najbrž ni dvoma o tem, da je izbruh koronavirusa (SARS-CoV-2) in z njim povezane epidemije značilnost, po kateri si bomo najbolj zapomnili leto 2020. Epidemija je globalno skupnost izpostavila izzivom, s kakršnimi se je do zdaj le redko srečala. Ob vstopu v leto 2021 je epidemija v večjem delu sveta še vedno razsajala z nezmanjšano intenzivnostjo, v Sloveniji pa se je v tako imenovanem drugem valu razmahnila veliko bolj kot v spomladanskem delu leta 2020. Za program dela ZRS Koper je to pomembno na več ravneh. Najprej poudarjamo neizpodbitno dejstvo, ki se je v zadnjem letu izkazalo v številnih primerih, da je le znanost tista, ki lahko človeštvo rešuje iz tovrstnih kriznih okoliščin. V izjemno negotovem času, ki so ga krojile številne in nenehno spreminjajoče se odločitve politične oblasti, pa je bila tudi znanost na izjemno zahtevnem preizkusu. Velikokrat se je žal tudi zgodilo, da ni bila uslišana ali je podlegla napačnim napovedim. Vsekakor pa je bila premalo vključena v odločanje in reševanje nastalih okoliščin. Vložek v znanost v procesu okrevanja in obnove po vzoru nekaterih drugih držav EU bi se namreč lahko pomembno obrestoval v kakovosti življenja in dela prebivalcev Slovenije v obdobju po covidu-19!

Epidemija covid-19 je od ZRS Koper, enako kot tudi od drugih podobnih ustanov, zahtevala hipno in korenito spremembo v organizaciji dela. Izkazalo se je, da so bila leta zasnove infrastrukturne in kadrovske strukture ZRS Koper pravilno usmerjena, saj smo lahko delo z nekaterimi organizacijskimi ukrepi hitro prilagodili novim razmeram. Kljub temu pa moramo ugotoviti, da so se v letu 2020 objektivne okoliščine, povezane z epidemijo,

neizogibno izrazile v raziskovalnem delu ZRS Koper, predvsem v tržnih raziskavah, in to nas bo spremljalo tudi v letu 2021.

Dobro premišljene in trezne odločitve pa so se v raziskovalnem delu izrazile tudi kot določena prednost! Pozitivna naravnost in znanstvena odprtost ekipe raziskovalcev ZRS Koper sta omogočili takojšen odgovor nekaterih raziskovalnih skupin, ki so se pridružile globalni znanstveni skupnosti pri raziskovanju novega pojava, ki pušča posledice v družbi na praktično vseh ravneh. V letu 2020 in z nadaljevanjem v letu 2021 smo tako začeli izvajati več raziskav, ki neposredno obravnavajo epidemijo in posledice, ki izhajajo iz nje. Razširitev dveh raziskovalnih programov za potrebe raziskav covid-19 obeta pomemben prispevek k zdravju posameznika in družbe, predvsem pa lažje soočanje s posledicami tega zgodovinskega pojava. Seveda pa je epidemija v delo posameznih raziskovalnih skupin ZRS Koper prinesla tudi nekatere negativne posledice. Te so predvsem posledica izjemnega omejevanja mobilnosti in popolnega zapiranja nekaterih družbenih segmentov. Močno so bili oteženi tudi mednarodna sodelovanja, znanstvena mobilnost, mednarodne konference ...

Kljub vsemu pa smo tudi v tem, v marsičem posebnem letu, še naprej nadaljevali začrtane poti v znanstveni odličnosti. Na tej poti pomeni pomembno usmeritev notranja evalvacija, ki se je končala v letu 2020 in na podlagi katere smo zastavili proces zunanje evalvacije s strani mednarodne ekipe izbranih strokovnjakov, ki smo jih že povabili k sodelovanju. Rezultate zunanje evalvacije bomo predvidoma lahko obravnavali v letu 2021, s katerim ZRS

Koper vstopa v peto leto svojega samostojnega delovanja. Posebna izziva, ki smo si ju ob tem zastavili, sta integracija raziskovanja v procese sodelovanja z gospodarstvom ter soočanje z novimi raziskovalnimi vprašanji družbenega prostora in sodobnega časa. Ob odgovornem zavedanju svojega poslanstva je za naše nadaljnje delo izjemno pomembno tudi iskanje novih poslovnih možnosti, pri čemer se bo pozornost potencialnih partnerjev usmerjala v prepoznavanje inovativnega pristopa raziskovalnega dela, ter s tem širjenje partnerskih povezav na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

V letu 2020 smo na razpisih Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS pridobili dva nova temeljna projekta, en podoktorski in pet bilateralnih projektov, na zadnji razpis pa smo oddali 16 novih prijav nacionalnih raziskovalnih projektov. Posebno poglavje je področje mednarodnih projektov, na katerem smo v letu 2020 začeli izvajati pet večjih mednarodnih znanstvenoraziskovalnih projektov, na različne razpise pa smo oddali kar 34 novih prijav, od katerih so bile do zdaj uspešne štiri. Čeprav se nekatere občinske vodstvene strukture žal še vedno ne zavedajo dodane vrednosti, ki bi jo pri sprejemanju odločitev in razvojnih strategij lahko zagotovilo sodelovanje z ZRS Koper, smo tudi v preteklem letu pridobili nekaj projektov z lokalno skupnostjo. Na splošno pa leto 2020 zaradi specifičnih okoliščin ni bilo naklonjeno pridobivanju tržnih projektov, zaradi česar posamezne organizacijske enote na tem področju beležijo določen izpad.

Ena pomembnejših in vseprisotnih tem poslovanja v letu 2020 je vprašanje prostorske problematike ZRS Koper. Čeprav je to tema, s katero se kontinuirano in na več področjih ukvarjamo že več let, je prav leto 2020 prineslo nekaj pomembnih novih elementov, za katere upamo, da bodo v letu 2021 prinesli dejanske rešitve. Še vedno je daleč najbolj pereč problem zagotovitev ustreznih in trajnih prostorov za Laboratorij Inštituta za oljkarstvo ZRS Koper. Številne dejavnosti in prizadevanja so s strani odgovorne politične javnosti sicer obrodili obljube, ki pa nikakor ne doživijo izvedbe. Ob ignoriranju vloge in pomena, ki ga ima mednarodno akreditiran laboratorij za Slovenijo, bomo v bližnji prihodnosti postavljeni tudi pred dejstvo, da bo moral Laboratorij

IZO ZRS prostore, v katerih začasno gostuje, leta 2021 izprazniti. Morda pa se bo Slovenija v prihodnje zadovoljila z raziskavami področja oljkarstva in preverjanjem kakovosti oljčnega olja s strani sosednje Hrvaške.

Ker se je celoten ZRS Koper v zadnjih letih znatno kadrovsko okrepil, je vodstvo začelo iskati tudi nove rešitve za sedež zavoda. V sodelovanju z Mestno občino Koper smo opredelili mogočo lokacijo, ki bi lahko ustrezala temu namenu. Ker gre za pomembno stavbno dediščino koprskega starega mestnega jedra, palačo De Belli, želimo s tem projektom ne le reševati prostorsko stisko ZRS Koper, ampak v povezavi s pristojnimi ministrstvi in lokalno skupnostjo tudi iztrgati propadu pomemben del kulturne dediščine.

Tudi v letu 2020 smo se veliko posvečali sodelovanju z Evrosredozemsko univerzo – EMUNI in skupno podiplomsko šolo EMPOS – Evrosredozemsko podiplomsko šolo ZRS Koper – EMUNI. Pripravili smo prve študijske programe na drugi in tretji stopnji in jih predali v evalvacijo NAKVIS ter vzpostavili osnovna telesa podiplomske šole. Za leto 2021 tako pričakujemo že dejanske rezultate svojega večletnega sodelovanja z EMUNI.

Kot člani KOSRIS smo tudi v letu 2020 aktivno sodelovali pri njegovih iniciativah, predvsem pri oblikovanju predloga novega zakona o raziskovalni dejavnosti. Tudi v prihodnje bomo kritično, vendar tvorno prispevali k čimprejšnji pridobitvi nove zakonodaje na področju znanstvenoraziskovalnega dela v RS. Prav tako se bomo tudi v prihodnje zavzemali, da bo država postavila raziskave in inovacije v središče razvojnih politik in jih ustrezno finančno podprla. V ta namen in zaradi uzaveščenja pomena in vloge raziskovanja, predvsem pa pridobivanja splošnega in širšega konsenza za ustrezno financiranje slovenske znanosti kot najpomembnejšega vzvoda družbenega razvoja, smo v letu 2020 kljub specifičnim razmeram posebno pozornost posvetili komunikaciji v in o znanosti. Če se za konec povrnem k misli z začetka, naj ponovim svoje prepričanje, da je le znanost tista, ki lahko človeštvo rešuje iz kriznih okoliščin, v kakršnih se je svet znašel v letu 2020, spremljajo pa nas še danes.

Prof. dr. Rado Pišot,
direktor ZRS Koper

LA SCIENZA NELLA SPIRALE DI UN PRESENTE INCERTO

Non ci sono molti dubbi sul fatto che il dilagare del nuovo coronavirus (SARS-CoV-2) e le conseguenti ondate epidemiche siano ciò che del 2020 più rimarrà impresso nella memoria. La pandemia tuttora in atto ha imposto alla comunità internazionale di affrontare sfide quasi senza precedenti nella storia. L'avvento dell'anno nuovo ne ha visto proseguire la corsa in gran parte del mondo con immutata intensità, tanto che in Slovenia la cosiddetta seconda ondata si è rivelata ben più devastante di quella abbattutasi sul Paese nella primavera 2020. Tutto ciò incide a più livelli sul programma di lavoro del Centro di ricerche scientifiche di Capodistria (ZRS Koper). Innanzitutto va evidenziato un fatto incontrovertibile che nel corso dell'ultimo anno ha oltretutto trovato conferma in svariati casi, ovvero che la scienza è la sola e unica che possa salvare l'umanità da emergenze come quella che stiamo vivendo. In questo periodo di estrema incertezza dettato dalla lunga serie di decisioni in continua evoluzione assunte dalla classe politica, anche la scienza è stata messa a durissima prova e in più di un'occasione, purtroppo, è successo che sia rimasta inascoltata o abbia dovuto soccombere suo malgrado a previsioni erranee - e in ogni caso è stato davvero marginale il suo coinvolgimento nei processi decisionali così come nella risoluzione del quadro venuto a crearsi. Eppure, in questa fase di ripresa e rilancio investire nella ricerca scientifica, ispirandosi al modello già adottato da altri Paesi europei, potrebbe rivelarsi di grande beneficio per la qualità della vita degli sloveni nell'era del post Covid-19.

La pandemia di Covid-19 ha imposto al Centro di ricerche scientifiche di Capodistria, come del resto anche ad altri istituti analoghi, una repentina e radicale riorganizzazione del lavoro. A posteriori ne è risultato che tutti gli anni spesi a ragionare su infrastrutture e organico dello ZRS Koper siano andati nella direzione giusta, vista la rapidità con cui, pur con qualche accorgimento logistico, siamo stati in grado di adattarci alla nuova realtà. Ciò non toglie che ci troviamo a dover constatare come

nel 2020 le circostanze oggettive legate alla pandemia si siano inevitabilmente riflesse sul nostro lavoro di ricerca, soprattutto per quanto concerne le indagini di mercato, e così sarà anche nel 2021.

Va detto tuttavia che decisioni lucide e ben ponderate hanno anch'esse trovato riscontro nel lavoro di ricerca, in questo caso segnando un punto a nostro vantaggio! L'indole propositiva e l'apertura scientifica del team di ricercatori dello ZRS Koper hanno infatti creato le condizioni per un'immediata risposta da parte di alcuni gruppi di ricerca, che si sono uniti alla comunità scientifica mondiale nell'indagare un fenomeno inedito che nella società sta lasciando strascichi praticamente a ogni livello. Nel 2020 abbiamo pertanto avviato una serie di ricerche tuttora in corso che vertono esplicitamente sulla pandemia e sulle relative ripercussioni. L'ampliamento di due programmi di ricerca per andare incontro alle necessità degli studi sul Covid-19 promette di contribuire in modo importante alla salute dei singoli cittadini nonché dell'intera società, e ancor più di fornire ulteriori strumenti per affrontare le conseguenze di questo fenomeno di portata storica. Va da sé che il lavoro dei singoli gruppi di ricerca dello ZRS Koper abbia risentito anche negativamente della pandemia, laddove i disagi sono da ascrivere soprattutto alle drastiche restrizioni imposte agli spostamenti e alle chiusure totali che hanno interessato alcuni segmenti della popolazione. In tal senso sono state fortemente ostacolate anche le partnership internazionali, la mobilità scientifica, le conferenze internazionali ecc.

Al di là di tutto, anche in un anno sotto molti aspetti così anomalo siamo stati comunque in grado di proseguire lungo il nostro percorso di eccellenza scientifica. Lungo la rotta così tracciata un'importante linea guida è data dalla valutazione condotta internamente che è stata ultimata nel 2020 e sulla cui base abbiamo avviato un processo di valutazione esterna da parte di un'équipe di esperti di calibro internazionale, da noi peraltro già invitati a

collaborare. Si prevede che i risultati della valutazione esterna potranno essere esaminati nel corso del 2021, che vede tra l'altro lo ZRS Koper entrare nel suo quinto anno di attività autonoma. Due particolari sfide che ci siamo posti a margine sono, da un lato, integrare la ricerca nei processi di collaborazione con il mondo dell'economia e, dall'altro, affrontare i nuovi interrogativi scientifici sollevati dallo spazio sociale e dai tempi in cui viviamo. Oltre alla coscienziosa consapevolezza della nostra missione, per il prosieguo del lavoro dello ZRS Koper è d'importanza capitale anche la ricerca di nuovi sbocchi, andando a focalizzare l'attenzione dei potenziali partner sull'individuazione di un approccio innovativo all'attività di ricerca e sul conseguente ampliamento della rete di contatti a livello locale, nazionale e internazionale.

Nel 2020 ci siamo aggiudicati mediante i bandi dell'Agenzia pubblica per l'attività di ricerca della Repubblica di Slovenia due nuovi progetti di base, un progetto post-dottorato e cinque progetti bilaterali, mentre al bando di quest'anno abbiamo risposto presentando sedici nuove candidature per progetti di ricerca a livello nazionale. Altro capitolo sono i progetti internazionali, settore in cui nel 2020 abbiamo avviato cinque importanti progetti di ricerca scientifica internazionale cui si aggiunge la partecipazione a bandi di vario genere, con trentaquattro diverse candidature di cui quattro sinora andate a buon fine. Quanto all'ambito locale, benché talune strutture di vertice dell'amministrazione comunale continuino purtroppo a non cogliere il valore aggiunto potenzialmente derivante da una collaborazione con lo ZRS Koper sulla scorta di opportune decisioni e strategie di sviluppo, anche l'anno scorso ci siamo comunque aggiudicati dei progetti da realizzare di concerto con la comunità locale. In linea generale va detto che il 2020, a causa delle particolari circostanze che ne sono state protagoniste, non si è rivelato un anno favorevole per i progetti orientati al mercato, da cui una certa battuta d'arresto delle singole unità attive in questo ambito.

Tra i temi maggiormente sentiti e onnipresenti nell'attività dello ZRS Koper del 2020 vi è la questione degli spazi. Pur trattandosi di un punto del quale ormai già da diversi anni ci occupiamo in modo continuativo e su più fronti, proprio il 2020 ha portato alcuni im-

portanti elementi di novità che nel corso di quest'anno ci auguriamo possano condurre a soluzioni concrete. Il problema più sofferto rimane tuttora garantire spazi idonei da destinare in pianta stabile al laboratorio dell'Istituto per l'olivicoltura che è parte integrante dello ZRS Koper: benché tutta una serie di iniziative e sforzi profusi a tal fine abbiano strappato alle autorità responsabili delle promesse in merito, allo stato attuale esse risultano ancora disattese. Ignorare il ruolo e la valenza che un laboratorio accreditato a livello internazionale riveste per la Slovenia comporterà però, da qui a poco, dovere fare i conti con il fatto che nel 2021 il succitato Istituto per l'olivicoltura sarà costretto a liberare gli spazi in cui è ospitato in via temporanea – chissà, magari in futuro la Slovenia si accontenterà di fare affidamento sulla vicina Croazia quanto a ricerche in campo olivicolo e controlli di qualità dell'olio d'oliva.

Considerando che negli ultimi anni l'intero ZRS Koper si è notevolmente rafforzato in termini di organico, la direzione ha anche iniziato a cercare soluzioni alternative per la sede, e in collaborazione con il Comune città di Capodistria è stata individuata una struttura che potrebbe soddisfare simili esigenze. Trattandosi di un importante elemento del patrimonio architettonico del centro storico della città, vale a dire Palazzo De Belli, l'intenzione alla base di questo progetto non è solo porre rimedio alla carenza di spazi dell'Istituto, bensì anche sottrarre al degrado un rinomato tassello del nostro patrimonio culturale mediante un'azione congiunta con i dicasteri competenti e la comunità locale.

Il 2020 ci ha visti nuovamente molto impegnati a collaborare con EMUNI ed EMPOS, rispettivamente l'Università euro-mediterranea e la Scuola euro-mediterranea di specializzazione post-laurea nata dalla cooperazione tra lo ZRS Koper e l'EMUNI. Abbiamo predisposto i primi corsi di studio di secondo e terzo livello, già trasmessi per le opportune valutazioni all'Agenzia nazionale della Repubblica di Slovenia per la qualità dell'istruzione universitaria (NAKVIS), e ci stiamo anche occupando di attivare gli organi essenziali della scuola di specializzazione post-laurea, per cui già nel 2021 ci aspettiamo di vedere i primi risultati tangibili del nostro pluriennale sodalizio con l'EMUNI.

In qualità di membri del KOsRIS, il Comita-

to coordinativo degli istituti di ricerca indipendenti della Slovenia, anche nello scorso 2020 abbiamo collaborato attivamente alle iniziative da esso promosse, adoperandoci in particolare per la stesura di una proposta di riforma della legge sull'attività di ricerca. Anche in futuro ci prodigheremo con fare critico ma pur sempre costruttivo affinché la Repubblica di Slovenia si doti quanto prima di una nuova disciplina della ricerca scientifica. Parimenti continueremo a approfondire sforzi perché lo Stato ponga ricerca e innovazione al centro delle proprie politiche di sviluppo, provvedendo a sostenerle con adeguati finanziamenti. Proprio a tal fine, nonché per sensibilizzare l'opinione pubblica in merito a importanza e ruolo della ricerca, ma ancor

più per raccogliere consenso ad ampio raggio in luce di idonei investimenti nella ricerca scientifica in Slovenia quale leva chiave dello sviluppo sociale, nel 2020 abbiamo dedicato particolare attenzione alla comunicazione *nella* scienza e *sulla* scienza, al di là delle specifiche circostanze in cui ci siamo trovati a operare. Tornando in chiusura al pensiero iniziale, mi sento di ribadire la convinzione che sia la scienza la sola e unica in grado di salvare l'umanità dalla crisi in cui il mondo è venuto a trovarsi nel 2020 e che non accenna a demordere.

Prof. dr. Rado Pišot,
direttore del ZRS Koper

SCIENCE IN THE SHACKLES OF UNCERTAINTY

The year 2020 will undoubtedly stay etched in our memories as the year of the outbreak of coronavirus (SARS-CoV-2) and the associated epidemic. Only rarely has the global community been exposed to challenges of such enormity. In early 2021, the pandemic was still spreading with undiminished intensity throughout most of the world, and in Slovenia the spread during its so-called second wave was much more intense than in the spring of 2020. This significantly affected the work programme of the Science and Research Centre Koper (ZRS Koper) on a number of levels. Firstly, as has become a patently obvious and indisputable fact demonstrated by several events over the past year, science is the only mechanism that can save humanity from such a crisis. However, during such extremely uncertain times shaped by numerous and constantly changing political decisions at the state level, science itself was put to an extremely challenging test. There have been several cases in which science-based warnings were unfortunately not heeded or were subjected to poor predictions. The decision-making processes arising from the existing situation have certainly not been supported by science to a sufficient degree. Following the example of some other EU countries, in the process of recovery and reconstruction after Covid-19, investment in science could significantly increase the quality of life and work of the population of Slovenia.

When faced with the Covid-19 epidemic, ZRS Koper, like other similar institutions, had to immediately and radically change its means of conducting work. The long-term process of designing the infrastructural and personnel structure of ZRS Koper proved to have been managed effectively, as we were able to quickly adapt our work and organisational measures to the existing conditions. Nevertheless, we must acknowledge the fact that in 2020 the research activity of ZRS Koper certainly reflected the epidemic-related objective circumstances, especially in the field of market research, which will continue to affect us in 2021.

Well-informed and rational decisions related to our research activity have also proven to be an advantage. The positive attitude and scientific openness of the research team of ZRS Koper facilitated the immediate response of some of our research groups which joined the global scientific community in investigating the new phenomenon which has left its mark at virtually all levels of society. In 2020 and 2021, we began several studies which directly address the epidemic and its consequences. The extension of two of our research programmes to meet the needs of Covid-19-related research is expected to make an important contribution to the health of the individual and society, and above all to help mitigate the consequences of this historical phenomenon. In certain aspects the epidemic has, of course, also negatively affected the work of individual research groups of ZRS Koper. This is mainly due to the extreme restrictions on mobility and the complete lockdown of several social segments. International cooperation, scientific mobility, and international conferences have also been severely hampered.

Nevertheless, even in this respect, in the year which was particular in many ways, we continued pursuing scientific excellence. An important signpost along this path is represented by an internal evaluation which ended in 2020 and on the basis of which we launched an external evaluation by an invited international team of selected experts. The results of the external evaluation are expected to be delivered in 2021, when ZRS Koper enters its fifth year of independent operation. To mark this occasion, we have set ourselves two special challenges, namely to integrate research into the processes of cooperation with the economy and to address new research questions pertaining to social spaces and modern times. In addition to being responsibly aware of our mission, we find it extremely important for our further work to find new business opportunities in which we will draw the attention of potential partners to identify innovative approaches to research, thus

expanding partnerships at local, national and international levels.

In 2020, we obtained two new basic projects through calls published by the Slovenian Research Agency, one postdoctoral project and five bilateral projects; as well we submitted 16 new proposals to calls for the funding of national research projects. Our efforts are focused in particular on the field of international projects. In 2020, we launched five major international scientific research projects and submitted as many as 34 new applications to various calls for proposals, four of which have been successful thus far. Although some municipal governance offices are unfortunately still not aware of the added value that cooperation with ZRS Koper would bring in adopting decisions and development strategies, in the past year we have also acquired several projects within the local community. Due to the particular circumstances of the past year, 2020 was not generally conducive to the acquisition of marketing projects, the result of which being that some of our organisational units recorded a loss in this area. One of the most important and ubiquitous business-related topics in 2020 was that of the spatial issues pertaining to ZRS Koper. Although this is an issue we have been dealing with continuously and in several areas for many years, the year 2020 introduced some important new elements which we hope will contribute to identifying possible solutions in 2021. By far, the most pressing problem is still securing adequate and permanent premises for the Laboratory of the Institute of Oliveculture of ZRS Koper. Our intensive efforts have resulted in promises from the relevant political authorities, which, however, have not yet been fulfilled. As the importance of this internationally accredited laboratory for Slovenia is currently being overlooked, the IZO ZRS Laboratory will have to vacate its temporary premises in the near future. In the field of olive cultivation and testing the quality of olive oil, Slovenia may thus have to make do with studies conducted in neighbouring Croatia.

As the entire ZRS Koper has significantly increased its personnel in recent years, its management has also begun to look for new

solutions for the institute's headquarters. In cooperation with the Municipality of Koper, we have identified a possible location which could suit our purposes. Since the building in question is a piece of important architectural heritage of the old town of Koper, namely the De Belli Palace, we wish to use this project not only to solve this particular issue but, in collaboration with the competent ministries and the local community, also to save this important piece of our cultural heritage from ruin.

In 2020, our efforts were also invested in cooperation with the Euro-Mediterranean University (EMUNI) and the joint postgraduate school EMPOS - Euro-Mediterranean Postgraduate School ZRS Koper - EMUNI. We prepared the first study programmes of the second and third cycles and submitted them for evaluation by the SQAA and established the main bodies of the postgraduate school. We expect to reap the results of our many years of cooperation with EMUNI in 2021.

As members of the Coordination of Independent Research Institutes of Slovenia (KO-SRIS), we actively participated in its initiatives in 2020, especially in the drafting of a new law on research activity. We will continue to make a critical and constructive contribution to the prompt acquisition of new legislation in the field of scientific research in the Republic of Slovenia. We will also continue to strive for the placement of research and innovation at the centre of national development policies and for securing adequate state funding. To this end, to raise awareness of the importance and role of research, and especially to obtain a general and broader consensus for adequate funding of Slovenian science as the most important lever of social development, in 2020 we paid specific attention to communication within and about science. Returning to the idea stated at the beginning of this editorial, let me reiterate my belief that it is only science that can save humanity in such crisis situations as the one which shook the world in 2020 and which continues to affect us today.

Prof. Rado Pišot, PhD,
Director of ZRS Koper

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA V LETU 2020

Notranja organizacija Znanstveno-raziskovalnega središča Koper (ZRS Koper) in njegova organizacijska struktura sta določeni s pravilnikom. Izhajata iz poslanstva, strategije in nalog ZRS Koper ter poslovnih procesov, ki potekajo v njem. Notranja organizacija ZRS Koper zagotavlja:

- smotrno organiziranost in vodenje delovnega procesa ter učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog,
- strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno izvajanje nalog na vseh področjih dejavnosti,
- polno zaposlenost zaposlenih glede na potrebe dela,
- usmerjenost ZRS Koper k uporabnikom njegovih storitev,
- zakonitost in javnost dela.

ZRS Koper je v skladu z 11. členom Statuta Znanstveno-raziskovalnega središča Koper organizacijsko razdeljen na te organizacijske enote:

1. KABINET DIREKTORJA

2. UPRAVA, znotraj katere so organizirani:

- 2.1. Služba za pravne in kadrovske zadeve
- 2.2. Služba za finance in kontroling
- 2.3. Tajništvo in nabavna služba
- 2.4. Center za upravljanje projektov (od junija 2020)

3. RAZISKOVALNE SKUPINE - INŠTITUTI

- 3.1. Inštitut za družboslovne študije
- 3.2. Inštitut za oljkarstvo, znotraj katerega delujeta infrastrukturni enoti:
  - 3.2.1. Laboratorij Inštituta za oljkarstvo
  - 3.2.2. Oddelek za javne službe s področja oljkarstva
- 3.3. Inštitut za jezikoslovne študije
- 3.4. Inštitut za kineziološke raziskave, znotraj katerega deluje infrastrukturna enota:
  - 3.4.1. Laboratorij IKARUS
- 3.5. Inštitut za zgodovinske študije
- 3.6. Pravni inštitut
- 3.7. Inštitut za filozofske študije
- 3.8. Mediteranski inštitut za okoljske študije

4. INFRASTRUKTURNE ENOTE - CENTRI IN LABORATORIJI

- 4.1. Center za informacijsko in infrastrukturno podporo raziskovanju
- 4.2. Center za raziskovanje javnega mnenja
- 4.3. Center za upravljanje projektov (do junija 2020)
- 4.4. Mediteranski center zdravja
- 4.5. Center za beneško zgodovino in kulturno dediščino
- 4.6. Center mediteranskih kultur
- 4.7. Center za sodelovanje s Kitajsko

5. KNJIŽNICA

6. ZALOŽBA

Organi ZRS Koper

UPRAVNI ODBOR

Upravni odbor ima pet članov, od katerih dva člana imenuje ustanovitelj, in sicer enega na predlog ministrstva, pristojnega za znanost, in enega na predlog ministrstva, pristojnega za kmetijstvo; dva člana imenuje Znanstveni svet ZRS Koper med uporabniki dejavnosti ZRS Koper, ki imajo dolgoročen interes pri povezovanju raziskovalnih dejavnosti zavoda, oziroma zainteresirano javnostjo in enega izvolijo zaposleni delavci ZRS Koper med seboj.

Sestava Upravnega odbora ZRS Koper:

- Tomaž Može, predsednik,
- dr. Tilen Glavina, podpredsednik,
- Lidija Lipič Berlec, članica,
- Viktor Markežič, član,
- doc. dr. Mladen Gasparini, dr. med., član.

ZNANSTVENI SVET

V skladu s prvim odstavkom 15. člena Sklepa o ustanovitvi ZRS Koper se za obravnavanje in odločanje o vprašanih področja strokovnega dela zavoda oblikuje znanstveni svet, ki ima najmanj devet članov. Člane znanstvenega sveta volijo raziskovalci na neposrednih volitvah. Za člana znanstvenega sveta je lahko izvoljen znanstveni svetnik, strokovnoraziskovalni svetnik, višji znanstveni sodelavec, višji strokovno-raziskovalni sodelavec, vodja notranje organizacijske enote ali vodja programa.

Sestava Znanstvenega sveta ZRS Koper:

- dr. Mateja Sedmak, znanstvena svetnica, predsednica,
- prof. dr. Boštjan Šimunič, znanstveni svetnik, namestnik predsednika,
- zaslužna prof. dr. Lucija Čok, znanstvena svetnica, članica,
- prof. dr. Egon Pelikan, znanstveni svetnik, član,
- prof. dr. Rado Pišot, znanstveni svetnik, član,
- izr. prof. dr. Rok Svetlič, znanstveni svetnik, član,
- doc. dr. Helena Motoh, višja znanstvena sodelavka, članica,
- dr. Maja Podgornik, znanstvena sodelavka, članica,
- Peter Čerče, višji asistent, član.

VODSTVO

Delo in poslovanje ZRS Koper vodi direktor. Direktor ZRS Koper prof. dr. Rado Pišot, znanstveni svetnik, je bil imenovan s sklepom Vlade RS za obdobje od 1. junija 2017 do 31. maja 2022.

Vodenje uprave izvaja vodja uprave ZRS Koper. Direktor pa lahko za pomoč pri upravljanju in poslovanju imenuje tudi svetovalce direktorja, ki delujejo v okviru kolegija direktorja.

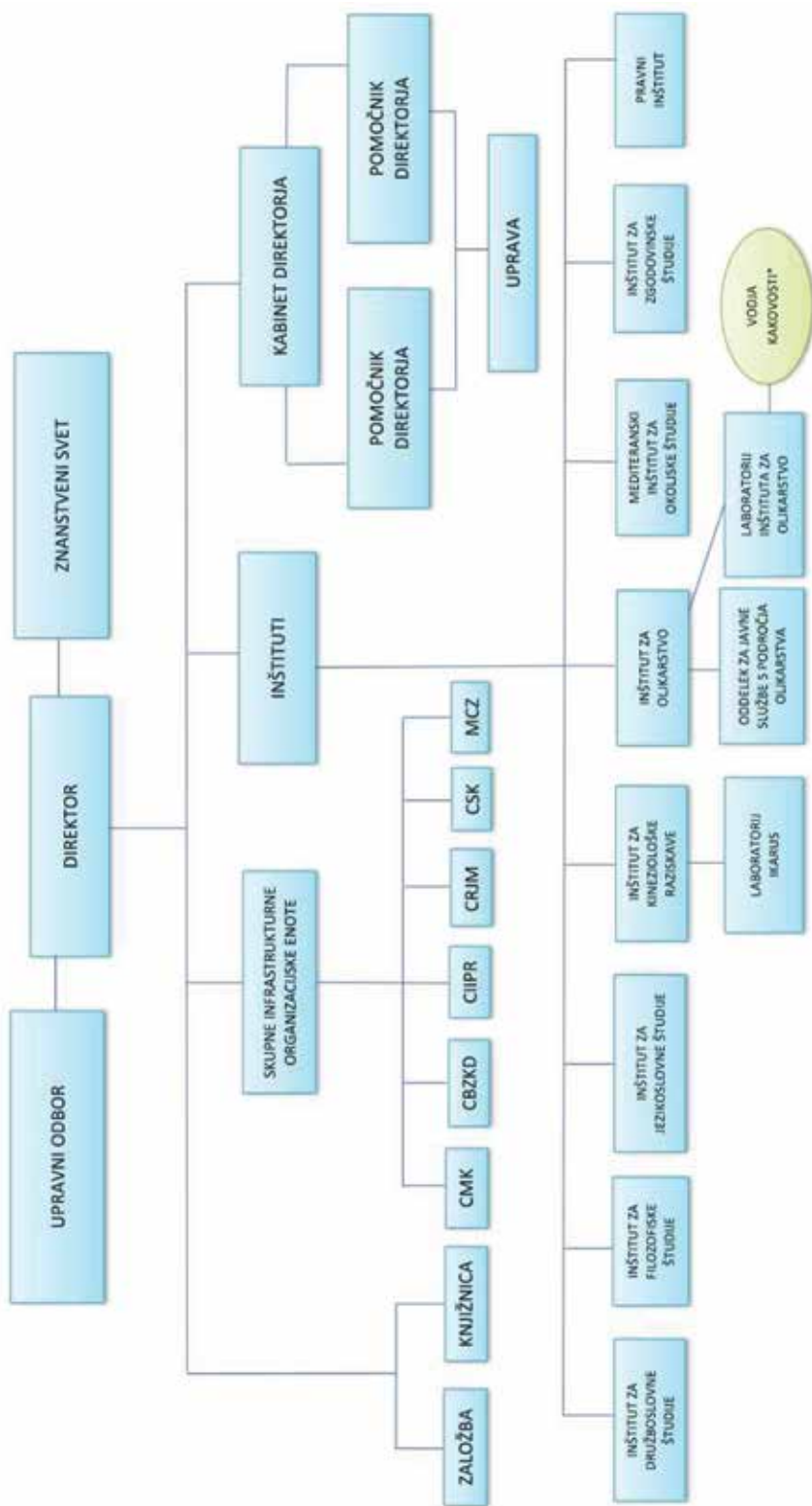
Vodja uprave ZRS Koper:

- Mateja Krmelj, univ. dipl. prav. (na porodniškem dopustu od 14. 10. 2020 dalje),
- Peter Čerče, univ. dipl. arheol. (od 14. 10. 2020 dalje).

Svetovalci direktorja:

- prof. dr. Nadja Furlan Štante, znanstvena svetnica,
- dr. Tilen Glavina, asistent z doktoratom in
- mag. Iztok Škerlič.

14 **Organigram v letu 2020**

* Vođja kakovosti ima ne glede na organizacijsko strukturo ZRS Koper in neodvisno od neposredne vodje, ves čas omogočen neposredni dostop do vodstva ZRS Koper.

Organigram je bil sprejet na seji Upravnega odbora ZRS Koper, 27. 5. 2020.

INŠTITUT ZA DRUŽBOSLOVNE ŠTUDIJE

Predstojnica: dr. Mateja Sedmak, znanstvena svetnica

Namestnica: mag. Zorana Medarič, višja strokovno-raziskovalna asistentka

Ključne dejavnosti

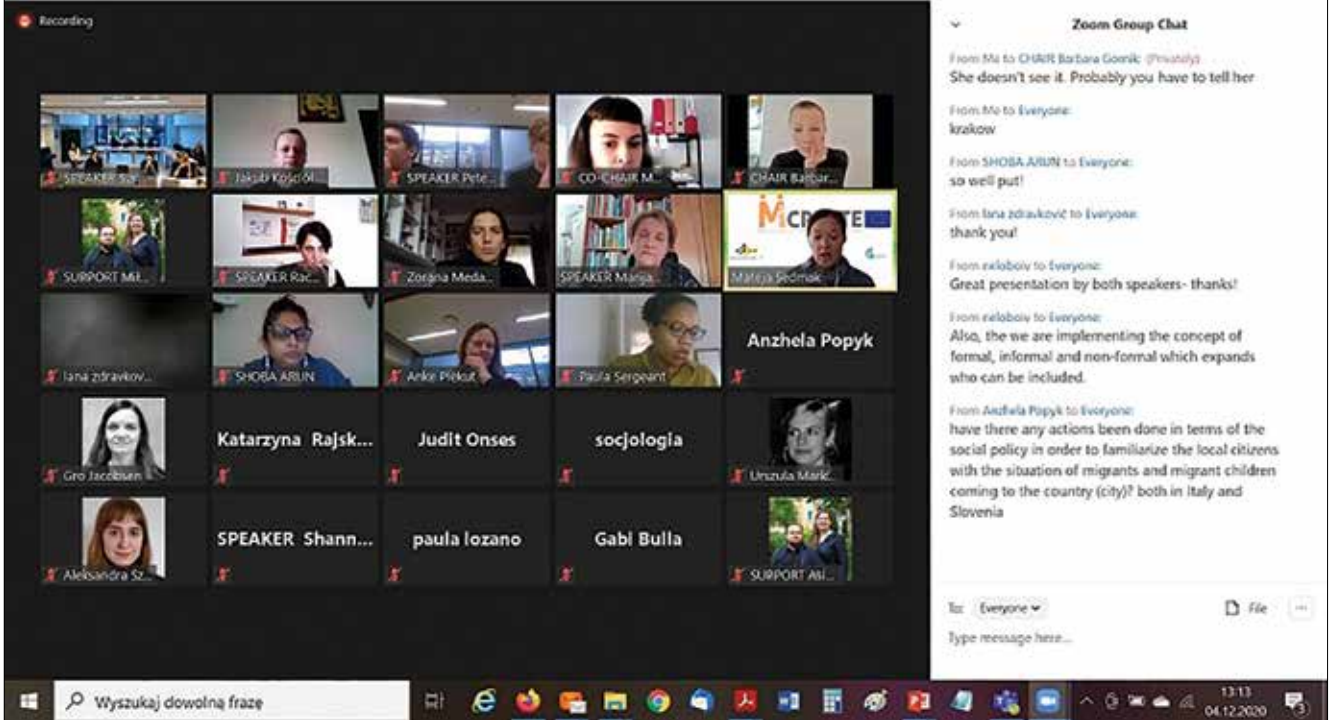
Inštitut za družboslovne študije (IZDŠ) je interdisciplinarni inštitut, ki pokriva področja sociologije, antropologije, komunikologije, socialne geografije in socialnih politik. Raziskovalke in raziskovalci inštituta se ukvarjamo z etničnimi in medkulturnimi študijami, migracijami, nacionalizmom, starimi in novimi manjšinami, prostori v stiku, transkulturnimi dinamikami, vplivom informacijsko-komunikacijskih tehnologij na proces migracij, pojavi vsakdanjega življenja, družinami in družinskim življenjem, študijami spola, človekovimi pravicami, otroki ter drugimi deprivilegiranimi in marginalnimi skupinami. Inštitut tesno sodeluje tudi s Centrom za raziskovanje javnega mnenja (CRJM) in drugimi inštituti ZRS Koper.

Glede na temeljno poslanstvo in vsebinsko usmeritev smo raziskovalke in raziskovalci inštituta soočeni z nujnostjo poglobljene znanstvene in kritične refleksije trenutnih družbenih dogajanj, ki smo jim priča v slovenskem, evropskem in širšem globalnem

kontekstu, kot so družbene posledice globalizacije, migracije, upravljanje večkulturnosti in integracijske politike, medkulturnost in transkulturnost, medkulturni konflikti in nestrpnosti, nacionalizem, sistemske neenakosti, socialno-družbene neenakosti ipd. V tem pogledu temeljna dejavnost IZDŠ ostaja proučevanje etničnih in medkulturnih pojavov s poudarkom na migracijah in integraciji.

V letu 2020 je naše raziskovalno delo pomembno zaznamovala epidemija covida-19. Prišlo je do časovnega zamika številnih raziskovalnih dejavnosti, delo, konference in srečanja pa smo prenesli na medmrežje. Epidemija pa je bila tudi razlog za dodatno raziskovalno zanimanje. Ob podpori CRJM smo tako izvedli več raziskav, ki so obravnavale epidemijo in vladne ukrepe za njeno zaježitev. Pri tem je bil poseben poudarek na proučevanju ranljive skupine otrok migrantov in njihovega soočanja z danim položajem in na kritični oceni posledic, ki jih imajo ti ukrepi nanje.

Sodelavke Inštituta za družboslovne študije na spletni mednarodni konferenci
Local Dimension of Children Migration's and Its Impact on EU Integration
Policy, decembra 2020.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Izdaja znanstvene monografije dr. Maje Zadel Transkulturnost v objemu nacionalizma pri založbi Annales ZRS.
- Objava poglavja dr. Barbare Gornik Cosmopolitanism, nationalism, and refugees: implications revealed through Slovenian public opinion v znanstveni monografiji Cosmopolitanism, migration and universal human rights (ur. Mogens Chrom Jacobsen), ki je izšla pri založbi Springer.
- Objava poglavja dr. Mateje Sedmak Mixedness as a non-existent category in Slovenia v znanstveni monografiji The Palgrave international handbook of mixed racial and ethnic classification (ur. Zarine L. Rocha in P. J. Aspinall), ki je izšla pri založbi Springer Nature Switzerland: Palgrave Macmillan.
- Pridobitev dvomilijonskega projekta REINSER – Refugees' Economic Integration through Social Entrepreneurship (Ekonomska integracija beguncev preko socialnega podjetništva) na razpisu INTERREG V-B Adriatic-Ionian ADRIAN programme 2014–2020 (v vlogi vodilnega partnerja), ki bo trajal dve leti.
- Pridobitev projekta COORDINATE (COhort cOMmunity Research and Development Infrastructure Network for Access Throughout Europe) na razpisu Obzorja 2020 v vrednosti 5 milijonov EUR, ki bo trajal štiri leta (v vlogi partnerja).
- Sodelovanje v mednarodni raziskavi Družbeni, etični in vedenjski vidiki pandemije COVID-19 (Social, ethical and behavioural aspects of COVID-19 ali skrajšano SEBCOV), ki je pod okriljem univerze v Oxfordu potekala v Sloveniji, Italiji, Združenem kraljestvu, Maleziji in na Tajskem.
- Raziskovalna skupina Inštituta za družboslovne študije je prejela Posebno nagrado Slovenskega sociološkega društva za promocijo sociologije v nacionalnem in mednarodnem prostoru zaradi pridobitve projekta MiCREATE Horizont 2020 z naslovom Migrant Children and Communities in a Transforming Europe in uspešnega delovanja v evropskem raziskovalnem okolju.
- Lucija Dežan je prejela nagrado za najboljše magistrsko delo na področju mladih, ki jo podarja Mladinski svet Slovenije, in priznanje kristalni celjski grb Mestne občine Celje za odličnost v celotnem študijskem obdobju na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru ter za uspehe na različnih področjih in kot spodbudo za nadaljnje delo.

Levo: Sodelavke Inštituta za družboslovne študije na srečanju konzorcija projekta MiCREATE v mestu Odense (Danska), januarja 2020.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Epidemija je pomembno vplivala na delo inštituta in izvedbo projektnih dejavnosti. Večino sestankov in dogodkov smo opravili prek spletnih komunikacijskih platform, projektne dejavnosti smo morali zaradi novonastalega položaja večinoma prilagoditi ali časovno zamakniti njihovo izvajanje. Hkrati nam je epidemija omogočila tudi nove raziskovalne priložnosti. Tako smo skupaj z Inštitutom za filozofske študije v družbi uglednih slovenskih in mednarodnih strokovnjakov s področja medicine in družboslovja

sodelovali v mednarodni raziskavi Družbeni, etični in vedenjski vidiki pandemije COVID-19, ki je pod okriljem univerze v Oxfordu potekala v Sloveniji, Italiji, Združenem kraljestvu, Maleziji in na Tajskem. V okviru projekta MiCREATE smo med drugim raziskovali, kakšen vpliv je imela epidemija na integracijo posebej ranljive skupine otrok migrantov v okviru šolanja na daljavo, poleg tega pa smo s prispevki sodelovali pri tematski številki revije Družboslovne razprave, ki se posveča družbenim posledicam pandemije.

Dogodki v letu 2020

- Organizacija srečanja partnerjev projekta BASE – Migrant and refugee child friendly support services in cases of GBV, Koper, 22.-24. januar 2020.
- Organizacija šestega srečanja izvršnega odbora/ Executive Board Meeting projekta MiCREATE – Migrant Children and Communities in a Transforming Europe v sodelovanju z Univerzo Južna Danska, Odense, Danska, 25.-27. januar 2020.
- Organizacija sedmega srečanja izvršnega odbora MiCREATE/ Executive Board Meeting projekta MiCREATE – Migrant Children and Communities in a Transforming Europe, 6. november, po spletu.
- Organizacija mednarodne konference v okviru projekta MiCREATE z naslovom Local Dimension of Children Migration's and Its Impact on EU Integration Policy v sodelovanju z INTERKULTURALNI PL, 4.-5. december 2020, po spletu.
- V okviru projekta BASE sta bili za migrantke in strokovne delavce izvedeni izobraževanji na temo spolnega in družinskega nasilja nad migrantkami, junij in september 2020.
- Dr. Mateja Sedmak je organizirala in vodila sekcijo za medkulturne študije na Slovenskem sociološkem srečanju, 6.-7. november 2020, po spletu.
- Dr. Barbara Gornik je kot gostujoča predavateljica gostovala na University of Akureyri, Islandija, oktober 2020, po spletu.

Dr. Blaž Lenarčič (Inštitut za družboslovne študije) na izobraževanju strokovnih delavcev v okviru projekta BASE, septembra 2020.

Programi in projekti

MEDNARODNI PROJEKTI

MiCREATE – Migrant Children and Communities in a Transforming Europe

Program: Horizon 2020 Research and Innovation Action RIA (Call: MIGRATION-05-2018-2020)

Prijavitelj: Znanstveno in raziskovalno središče Koper
Koordinatorica: Mateja Sedmak

Trajanje projekta: 1. 1. 2019–30. 06. 2022

REMix – The university as an advocate for responsible education about migration in Europe

Program: Erasmus+ (Key action 2: strategic partnerships)

Prijavitelj: Háskólinn á Akureyri, Islandija

Koordinatorica za ZRS Koper: Barbara Gornik

Trajanje projekta: 1. 10. 2018–31. 9. 2020

Keep me safe: supporting youth peer development tackling sexual abuse

Program: Erasmus+ Youth (Call 2018 Round 2 KA2 - Cooperation for innovation and the exchange of good practices KA205 - Strategic Partnerships for youth)

Prijavitelj: Rinova London

Koordinator za ZRS Koper: Blaž Lenarčič

Trajanje projekta: 01. 04. 2019–31. 3. 2021

BASE: Migrant and refugee child-friendly support services in cases of sexual-based violence

Program: Evropska komisija »REC - Rights, Equality and Citizenship Programme 2014-2020 (Call: RDAP-GBV-AG-2017)«

Prijavitelj: Hope For Children, CRC Policy

Koordinator za ZRS Koper: Blaž Lenarčič

Trajanje projekta: 1. 1. 2019–06. 04. 2021

NACIONALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI

J5-8241 Substantivna zastopnost mladih v predsedniških organih

Temeljni projekt (ZRS Koper sodelujoča organizacija)
Vodja: Tomaž Deželan (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede)

Koordinatorica za ZRS: Mateja Sedmak

Trajanje projekta: 1. 5. 2017–30. 4. 2020

BILATERALNI PROJEKTI

Otrokosrediščne prakse vključevanja otrok migrantov na ravni izobraževanja in javnih politik

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Danska

Vodja: Barbara Gornik

Trajanje projekta: 1. 11. 2020–31. 10. 2022

Sodelavke in sodelavec v letu 2020

- Dr. Mateja Sedmak, znanstvena svetnica,
- dr. Blaž Lenarčič, znanstveni sodelavec,
- dr. Barbara Gornik, znanstvena sodelavka,
- dr. Maja Zadel, asistentka z doktoratom,
- dr. Ksenija Perkovič, asistentka z doktoratom,
- mag. Zorana Medarić, višja strokovno-raziskovalna asistentka,
- Lucija Dežan, asistentka.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

7	raziskovalcev/raziskovalk v letu 2020
6	izvirnih znanstvenih člankov
5	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
1	pregledni znanstveni članek
1	→ od tega v revijah s faktorjem vpliva
1	kratek znanstveni članek
1	→ od tega v revijah s faktorjem vpliva
3	objavljeni znanstveni prispevki na konferenci
6	samostojnih znanstvenih sestavkov ali poglavij v monografski publikaciji
1	znanstvena monografija

Prvi sestanek preko platforme Zoom Inštituta za družboslovne študije v času omejevanja fizičnih stikov zaradi epidemije covid-19, marca 2020.

INŠTITUT ZA OLJKARSTVO

Predstojnica: dr. Maja Podgornik, znanstvena sodelavka

Namestnica: dr. Milena Bučar-Miklavčič, višja asistentka

Ključne dejavnosti

Inštitut za oljkarstvo (IZO) izvaja raziskave s področja kakovosti in varnosti živil, tehnologij pridelave in predelave oljk, oljčnega olja in drugih sredozemskih kultur, varstva okolja in podnebnih sprememb. Že od leta 1994 skrbi za družbeni, strokovni, znanstveni, tehnološki in tudi gospodarski razvoj oljkarstva v Sloveniji. Neposredno je vpet v okolje, kar mu omogoča stalen stik s pridelovalci, predelovalci, lokalnim gospodarstvom in drugimi uporabniki, zaradi česar se hitro odziva na potrebe kmetijske in živilske panoge. Skrbi tudi za prenos znanja na študente, lokalne skupnosti, nacionalne in mednarodne organizacije ter tudi na javne agencije in organe, ki se ukvarjajo z oljkarstvom, meroslovjem, varovanjem zdravja, kakovostjo živil in kmetijstvom.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) je leta 2017 imenovalo IZO za izvajalca javne službe v oljkarstvu, v okviru katere opravlja tudi vlogo nacionalnega koordinatorja za oljkarstvo. Vse do tedaj je njegovo strokovno in raziskovalno delo temeljilo izključno na mednarodnih in nacionalnih projektih.

Zaradi izjemne uspešnosti članov inštituta pri prijavi teh je inštitut prišel do vrhunskega znanja na področju karakterizacije oljčnega olja, kakovosti živil, kemije, agronomije, varstva okolja, podnebnih sprememb, oljarstva in oljkarstva, ki pa je v nacionalnem okviru v primerjavi z drugimi panogami dokaj zapostavljeno raziskovalno področje.

Pri izvajanju strokovnih nalog ter mednarodnih in nacionalnih projektov je inštitutu v veliko oporo vrhunsko opremljen nacionalni referenčni laboratorij za področje kemije in senzoričnega preizkušanja oljčnega olja. Laboratorij IZO na podlagi Zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/2005) izvaja naloge nosilca nacionalnega etalona za množino snovi v bioloških materialih in hrani ter je tudi edini uradno imenovan laboratorij v Republiki Sloveniji za ugotavljanje kakovosti in pristnosti oljčnega olja, ki lahko opravlja analize za potrebe uradnega nadzora na tem področju. Laboratorij IZO je tudi pridružen član evropske meroslovne organizacije (EURAMET) in ima dva slovenska zastopnika EU v Mednarodnem svetu za oljke (IOC).

Terensko delo v okviru projekta SOLJKE.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Raziskovalke in raziskovalci Inštituta za oljkarstvo so pod vodstvom dr. Maje Podgornik pridobili projekt SOLJKE – Spodbujanje javno-zasebnega partnerstva z razvojem inovativnih proizvodov v oljkarstvu v okviru javnega poziva LAS Istre za izbor operacij, sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.
- Raziskovalke in raziskovalci Inštituta za oljkarstvo so pod vodstvom dr. Maje Podgornik sodelovali v projektu KOREOLJKA – določitev lokacije korenin, ki ga spodbuja Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije – Študentski inovativni projekt za družbeno korist – ŠIPK 2016–2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020
- Raziskovalke in raziskovalci Inštituta za oljkarstvo so pod vodstvom dr. Maje Podgornik v okviru projekta Avtomatizacija in ekonomska upravičenost namakanja v oljkarstvu vzpostavili osem demonstracijskih nasadov za namakanje oljk in se s posodobljeno mrežo meteoroloških postaj vključili v Agrometeorološki portal Slovenije – Agromet.
- Znanstveni članek v SCI-revijii: Bor Krajnc, Maja Podgornik, Milena Bučar-Miklavčič, Nives Ogrinc et al.: Selective methods to investigate authenticity and geographical origin of mediterranean food products v reviji Food reviews international, 2020, 29 str.
- Znanstveni članek v SCI-revijii: Milena Bučar-Miklavčič, Fouad Taous, Vasilij Valenčič, Tibari Elghali, Maja Podgornik, Lidija Strojnik, Nives Ogrinc: Fatty acid composition of cosmetic argan oil: provenience and authenticity criteria v reviji Molecules, letn. 25, št. 18, 2020, 12 str.
- Dr. Milena Bučar-Miklavčič je bila vabljen predavateljica na mednarodnem spletnem seminarju Harmonizacija oljčnega olja, ki ga je organiziral Mednarodni svet za oljke in je potekal 16. decembra 2020.
- Dr. Maja Podgornik je bila vabljen predavateljica na mednarodnem srečanju mladih raziskovalcev EVOO Research's Got Talent 2020, ki je potekalo 24. januarja 2020 v Bariju.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Visoko tveganje delovanja in velik izziv Inštituta za oljkarstvo ostaja prostorska stiska, ki se je v kontekstu koronavirusnih ukrepov – vzdrževanje socialne distance in prostorske higiene – še dodatno povečala. Hkrati je epidemija covid-19 povečala tudi potrebo po prehranski varnosti in zadostni preskrbi z varno, kakovostno in potrošniku dostopno hrano, ki narekuje dodatne raziskave na področju pridelave in predelave hrane ter tudi na področju trajnostnega razvoja kmetijstva. Zaradi tega si Inštitut za oljkarstvo želi okrepiti raziskovalno jedro in nadgraditi svoje doseda-

ne strokovno in raziskovalno delo. Z vključevanjem v pripravo načrta za okrevanje Slovenije po pandemiji covid-19 in pripravo strateških dokumentov skupne kmetijske politike Inštitut za oljkarstvo sledi že večdesetletnemu cilju vzpostavitve kompetenčnega centra za oljkarstvo. Ideja o kompetenčnem centru temelji na sedanjih potrebah in prilagoditvah dela, ki jih narekujejo ukrepi po pandemiji, ter nadgradnji teh s poskusnimi področji in novimi digitalnimi tehnologijami, ki so nujno potrebni za trajni razvoj.

Dogodki v letu 2020

- Aktivna udeležba na mednarodnem srečanju mladih raziskovalcev EVOO Research's Got Talent 2020, Bari, Italija, 24. 1. 2020.
- Organizacija tiskovne konference in spletnega posveta v oljkarstvu 2. Hlajevi dnevi, Koper, 5. 6. 2020.
- Razširjen sestanek javne službe z oljgarskimi društvi na temo sorte 'Buga', Koper, 8. 9. 2020.
- Udeležba na mednarodnem tečaju za vodjo panela, ki ga je organiziral Mednarodni svet za oljke, 21.-25. 9. 2020, po spletu.
- Sodelovanje pri pripravi načrta za okrevanje in odpornost Slovenije po pandemiji covid-19 v okviru instrumenta NEXT-GEN, 24. 9. 2020, po spletu.
- Aktivna udeležba na okrogli mizi Povezava med okoljem, pridelavo hrane in zdravjem ob svetovnem dnevu hrane, 15. 10. 2020, po spletu.
- Razširjen sestanek javne službe iz oljkarstva (strokovno-tehnična koordinacija), na katerem so sodelovali še predstavniki Javne službe kmetijskega svetovanja, Javne službe zdravstvenega varstva rastlin ter Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 6. 11. 2020, po spletu.
- Aktivna udeležba na 35. tradicionalnem posvetu Javne službe kmetijskega svetovanja, 9. 11. 2020, po spletu.
- Organizacija okrogle mize Novi izzivi v oljkarstvu, 26. 11. 2020, po spletu.
- Udeležba na tečaju o boleznih in škodljivcih Advanced Course on Monitoring and Surveillance of Olive Pathogens, ki ga je organiziral Mednarodni svet za oljke, 2.-16. 12. 2020, po spletu.
- Udeležba na videokonferenci Genski viri, ki jo je organiziral Mednarodni svet za oljke, 10. 12. 2020, po spletu.
- Udeležba z vabljenim predavanjem na mednarodnem spletnem seminarju Harmonizacija oljčnega olja, ki ga je organiziral Mednarodni svet za oljke, 16. 12. 2020, po spletu.
- Izdaja tehnoloških smernic, 2. 4. 2020.
- Predčasna uvedba namakalnega sistema. 8. 5. 2020.
- Prispevek o projektu KOREOOLJKA v oddaji Ljudje in zemlja, RTV Slovenija, 9. 11. 2020.

Programi in projekti

MEDNARODNI PROJEKTI

OLEUM – Novel science based, ready to use, harmonised solutions to enforce olive oil quality and purity authentication in the global market

Program: Horizon 2020 (SFS-14-2014/2015: Authentication of food products A.[2014] Authentication of olive oil)

Prijaviteljica: Alma Mater Studiorum Universita di Bologna

Koordinator za ZRS Koper: Bojan Butinar

Trajanje projekta: 1. 10. 2016–28. 2. 2021

REALMed – Pursuing authenticity and valorization of Mediterranean traditional products REALMed

Program: ARIMNet (ARIMNet2 call 2016)

Prijavitelj: Fundação da Faculdade de Ciências da Universidade de Lisboa, Portugalska

Koordinatorica za ZRS Koper: Maja Podgornik

Trajanje projekta: 1. 4. 2017–1. 4. 2020

NACIONALNI PROJEKTI

SOLJKE – Spodbujanja javno-zasebnega partnerstva z razvojem inovativnih proizvodov v oljkarstvu

Program: LAS Istre, CLLD

Prijaviteljica: ZRS Koper

Koordinator za ZRS Koper: Maja Podgornik

Trajanje projekta: 8. 9. 2020–30. 6. 2022

EIP – Avtomatizacija in ekonomska upravičenost namakanja v oljkarstvu

Program: Projekt EIP za okolje in podnebne spremembe – podukrep 16.5 Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja

Prijavitelj: ZRS Koper

Koordinator za ZRS Koper: Maja Podgornik

Trajanje projekta: 15. 11. 2019–14. 11. 2022

Bibliografija za leto 2020 v številkah

---

4 raziskovalcev/raziskovalk v letu 2020

---

6 izvirnih znanstvenih člankov

---

5 → od teh v revijah s faktorjem vpliva

---

3 objavljeni znanstveni prispevki na konferenci

Desno: Izkop oljke za določitev lokacije korenin oljke v okviru projekta KOREOLJKA.

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Dr. Milena Bučar-Miklavčič, višja asistentka, razvojna svetnica,
- dr. Bojan Butinar, znanstveni sodelavec,
- dr. Maja Podgornik, znanstvena sodelavka,
- dr. Vasilij Valenčič, asistent z doktoratom.

Strokovni sodelavci:

- dr. Erika Bešter,
- Saša Volk, univ. dipl. inž. živil. tehnol.,
- Jakob Fantinič, mag. agron.,
- Katja Fičur, dipl. inž. živ. in preh. (UN),
- Teja Hladnik, univ. dipl. inž. agron.,
- Gašper Kozlovič, inž. kem. tehn.,
- Bojana Stevovič, mag. biotehnol. (do 4. 10. 2020)

LABORATORIJ INŠTITUTA ZA OLJKARSTVO

Vodja laboratorija: dr. Milena Bučar-Miklavčič

Vodja kakovosti za organizacijske zadeve: dr. Vasilij Valenčič

Vodja kakovosti za tehnične zadeve: dr. Erika Bešter

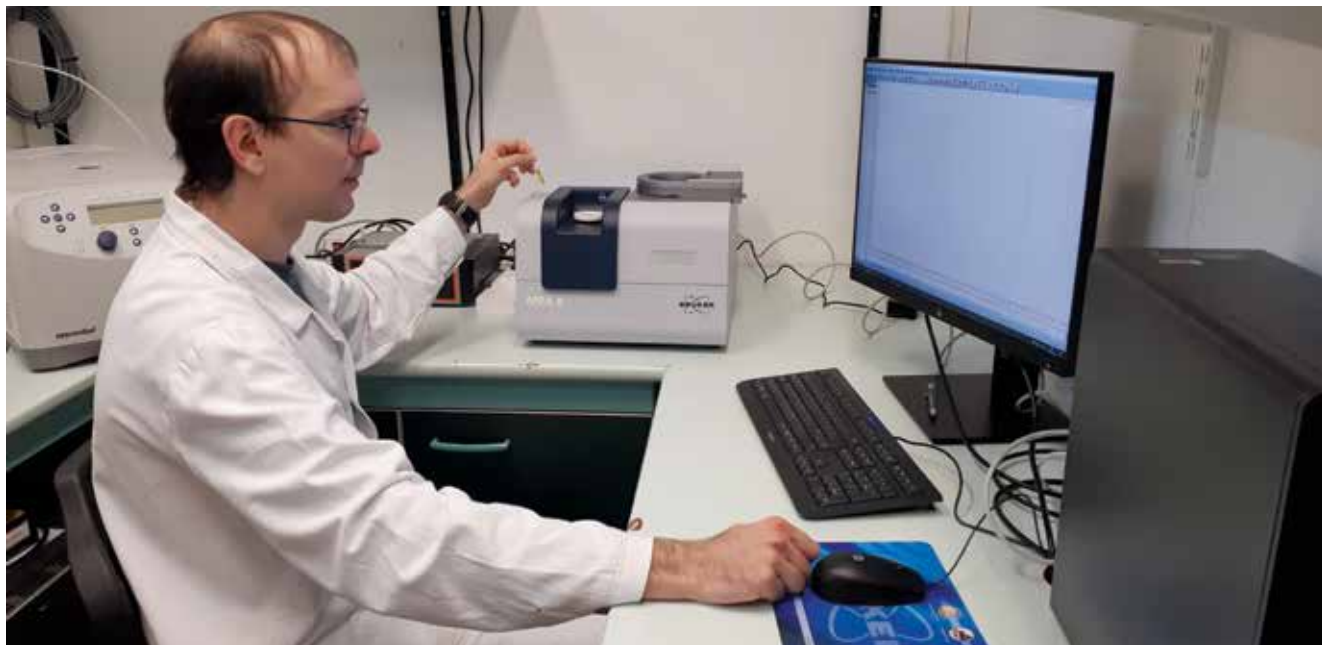
Ključne dejavnosti

Laboratorij Inštituta za oljkarstvo (LAB-IZO) je infrastrukturna enota Inštituta za oljkarstvo (IZO). Z dolgoletnimi uspešnim delom je dokazal, da kljub številnim oviram in težavam, ki jih je moral premagati v preteklih letih, izpolnjuje vse zahteve in zmore izvajati tudi najzahtevnejše dejavnosti na področju analitike oljčnega olja. LAB-IZO je za obdobje 2019–2024 imenovan za nacionalni referenčni laboratorij (NRL). Zagotavlja svojo kakovost na mednarodni ravni in deluje na številnih drugih ravneh, ki so pogosto neločljivo povezane med seboj: strokovno s pridelovalci in predelovalci oljčnega olja v okviru javne službe v oljkarstvu, raziskovalno v sodelovanju z drugimi raziskovalnimi organizacijami, mednarodno v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot mednaro-

dno pooblaščen laboratorij in posvetovalni organ glede zahtev evropske zakonodaje s področja oljčnega olja, meroslovno pa prek Urada RS za meroslovje kot nosilec nacionalnega etalona za množino snovi (organske spojine, zlasti maščobne kisline, steroli, biofenoli, tokoferoli, voski, triacilgliceroli, stigmastadieni) v bioloških materialih in hrani.

Laboratorij združuje uporabnost raziskovalne opreme in kadra za državne naloge s področja inšpekcijskega nadzora ter tudi za raziskovalne naloge nacionalnega etalona za množino snovi, ki jih izvaja v okviru zakona o meroslovju. Vzdržuje bazo podatkov o slovenskih oljčnih oljih od leta 1994 naprej, stalno izobražuje kader in nadgrajuje analitsko opremo.

Gašper Kozlovič izvaja analize na opremi FT-NIR spektrometeru MPA II Bruker.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

Odličnost in visoka specializiranost laboratorija je tudi v letu 2020 potrjena na osnovi uspešno opravljenih vsa-koletnih mednarodnih medlaboratorijskih testiranj v dveh PT-shemah (IOC in BIPEA). Osebe laboratorija validira nove metode in spremlja novosti s področja ugotavljanja kakovosti in potvorb oljčnega olja, sodeluje v mednarodnih odborih in prenaša znanja iz mednarodnega prostora v slovenski raziskovalni prostor.

- ZRS Koper, IZO, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo je od 16. 4. 2004 akreditiran pri Slovenski akreditaciji (SA) kot preizkuševalni laboratorij in izpolnjuje zahteve standarda SIST EN ISO/IEC 17025:2017. <https://www.slo-akreditacija.si/acreditation/univerza-na-primorskem-znanstveno-raziskovalno-sredisce-koper/>.

- ZRS Koper, IZO, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo je z odločbo MKGP št. U332-16/2019/5 z dne 15. 7. 2019 določen kot nacionalni referenčni laboratorij za ugotavljanje skladnosti oljčnega olja za področje kemije in senzoričnega preizkušanja oljčnega olja. https://www.zrs-kp.si/wp-content/uploads/2020/07/Odlocba_MKGP.pdf.

- ZRS Koper, IZO, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo je na seznamu priznanih preizkusnih laboratorijev za kemijske analize in senzorično ocenjevanje oljčnega olja Mednarodnega sveta za oljke (IOC) za obdobji 1. 12. 2019–30. 11. 2020 in 1. 12. 2020–30. 11. 2021. <https://www.internationaloliveoil.org/wp-content/uploads/2020/11/LIST-LAB-20-21-T.21Doc.-No-13Rev.-23.pdf>; <https://www.internationaloliveoil.org/wp-content/uploads/2020/11/LISTPAN-20-21-T.28Doc.-No-3Rev.-23.pdf>.

- ZRS Koper, IZO, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo je od 4. 2. 2020 na seznamu odobrenih senzoričnih panelov Evropske komisije, Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja. https://www.zrs-kp.si/wp-content/uploads/2020/08/EU-LIST-OF-APPROVED-PANELS-Reg-2568-91-Art-4_2020.pdf.

- ZRS Koper, IZO, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo je z odločbo MGRT št. 6401-1/2014/17 z dne 10. 9. 2014 priznan za nosilca nacionalnega etalona za področje množina snovi/hrana rastlinskega izvora. http://www.euramet.org/index.php?id=members&no_cache=1.

Delovanje NRL obsega visoko strokovno in svetovalno dejavnost. NRL na različne načine skrbijo za to, da se za uradni nadzor uporabljajo le najnovejše metode, ustrezni reagenti in oprema. Pomembno področje njihovega dela je spremljanje najnovejših raziskovalnih dosežkov, z njimi seznanjajo ne le vse svoje osebe, ampak skrbijo tudi za prenos znanja na uradne laboratorije. Poleg tega zagotavljajo strokovno in znanstveno pomoč Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) za izvajanje večletnih nacionalnih načrtov nadzora in drugih usklajenih programov uradnega nadzora.

Laboratorij je nudil podporo certifikacijskim organom (KON-CERT in Bureau Veritas) in sodeloval z vsemi društvi na področju oljkarstva.

Zgoraj: Saša Volk analizira voske in etilne estre na plinskem kromatografu Agilent Technologies 7890B.

Levo: Katja Fičur ekstrahira biofenole iz oljčnih listov.

Osebe Laboratorija Inštituta za oljkarstvo je v letu 2020 aktivno sodelovalo na številnih mednarodnih sestankih, seminarjih in senzoričnih ocenjevanjih strokovnjakov s področja vrednotenja kakovosti in zagotavljanja pristnosti oljčnega olja ter tako pridobilo najnovejša znanja na tem področju in hkrati prispevalo k oblikovanju predlogov in stališč za nadaljnji razvoj tega področja.

- Osebe je pripravilo dokumente in priporočila za izvajanje senzoričnega ocenjevanja in kemičnih analiz v času pandemije covid-19.

Sodelovanje v skupini strokovnjakov za oljčno olje GREX OO CHEM (EC AGRI):

- Proučili smo poslano dokumentacijo in navedli mnenja o predlaganih spremembah mejnih vrednosti posameznih parametrov.
- Videokonferenca skupine strokovnjakov za oljčno olje GREX OO CHEM (EC AGRI), dr. Vasilij Valenčič, dr. Milena Bučar-Miklavčič, 26. maj 2020, po spletu.
- Videokonferenca skupine strokovnjakov za oljčno olje GREX OO CHEM (EC AGRI), dr. Vasilij Valenčič, 28. september 2020, po spletu.
- V letu 2020 je Evropska komisija večkrat sklicala delovno skupino strokovnjakov zaradi usklajevanja standarda Codex z zakonodajo EU in tržnim standardom IOC. V letu 2020 smo poleg videokonferenc še štirikrat (26. 6., 10. 7., 9. 12. in 11. 12. 2020) pregledali vse prejete predloge sprememb standarda Codex Alimentarius na področju kemije oljčnega olja in senzoričnega ocenjevanja ter dali mnenja o predlaganih spremembah mejnih vrednosti.

Sodelovanje v tehničnem odboru EURAMET za meroslovje v kemiji:

- Dr. Erika Bešter se je udeležila sestanka tehničnega odbora EURAMET za meroslovje v kemiji, Bern, Švica, 5.-7. februar 2020.

Sodelovanje v skupini strokovnjakov za kemične analize in senzorično ocenjevanje oljčnega olja pri Mednarodnem svetu za oljke:

- Pregled in dopolnitve priporočil za izvajanje senzoričnega ocenjevanja v času pandemije, dr. Vasilij Valenčič, dr. Milena Bučar-Miklavčič, 16. junij 2020.
- Aktivno sodelovanje dr. Milene Bučar-Miklavčič na sestankih mednarodnega odbora za pripravo prvega mednarodnega seminarja za harmonizacijo mednarodnih panelov za senzorično ocenjevanje oljčnega olja, 7. julij, 26. oktober in 3. november 2020.
- Udeležba dr. Milene Bučar-Miklavčič na sestanku vodij panelov za senzorično ocenjevanje deviškega oljčnega olja. Priprava in dopolnitev standardov za senzorično ocenjevanje, vodil za akreditacijo senzoričnega ocenjevanja in organizacijo senzoričnega ocenjevanja v času pandemije in pravil za udeležbo na tekmovanju Mario Solinas, 16.-17. september 2020.
- Udeležba dr. Bojana Butinarja na sestanku strokovnjakov za kemične analize Mednarodnega sveta za oljke. Pregled rezultatov medlaboratorijskih primerjav novih metod in predlogov zanje, 7.-8. oktober 2020.
- Aktivno sodelovanje pri celotedenski harmonizaciji panelov, priprava predstavitve in predstavitev slovenskih olj, pošiljanje vzorcev slovenskega olja Mednarodnemu svetu za oljke, ki je olja razposlal 100 pooblaščenim laboratorijem, 14.-18. december 2020.

Udeležba na mednarodnih seminarjih oljčnega olja:

- Dr. Vasilij Valenčič in Teja Hladnik sta se udeležila mednarodnega seminarja v organizaciji Mednarodnega sveta za oljke v Madridu, 21.-25. september 2020, po spletu.

Udeležba osebja na vabljenih mednarodnih senzoričnih ocenjevanjih

- Dr. Vasilij Valenčič se je na daljavo udeležil Mednarodnega ocenjevanja olj biološke pridelave in predelave, organizator BIOL, 24.-25. april 2020.
- Dr. Milena Bučar-Miklavčič se je udeležila Mednarodnega ocenjevanja oljčnih olj na daljavo, organizator Berlin global olive oil award, 9.-12. maj 2020.
- Dr. Vasilij Valenčič se je udeležil Mednarodnega ocenjevanja oljčnih olj na daljavo, Mednarodno ocenjevanje oljčnih olj; orgaizator Confexpo Ltd-UK, London, 26-28. junij 2020.

Medlaboratorijska testiranja: kemija in senzorično ocenjevanje

- Osebe je tudi v letu 2020 zelo uspešno sodelovalo pri medlaboratorijskih primerjavah.

Programi in projekti

INFRASTRUKTURNA SKUPINA

IO-0052 Infrastrukturna skupina ZRS Koper, LAB-IZO

MEDNARODNI PROJEKTI

Laboratorij Inštituta za oljkarstvo je v letu 2020 nudil instrumentalno in kadrovsko podporo mednarodnemu projektu **OELUM** iz programa H2020. Projekt se bo končal v letu 2021. Rezultati so dostopni na spletni strani oleumproject.eu.

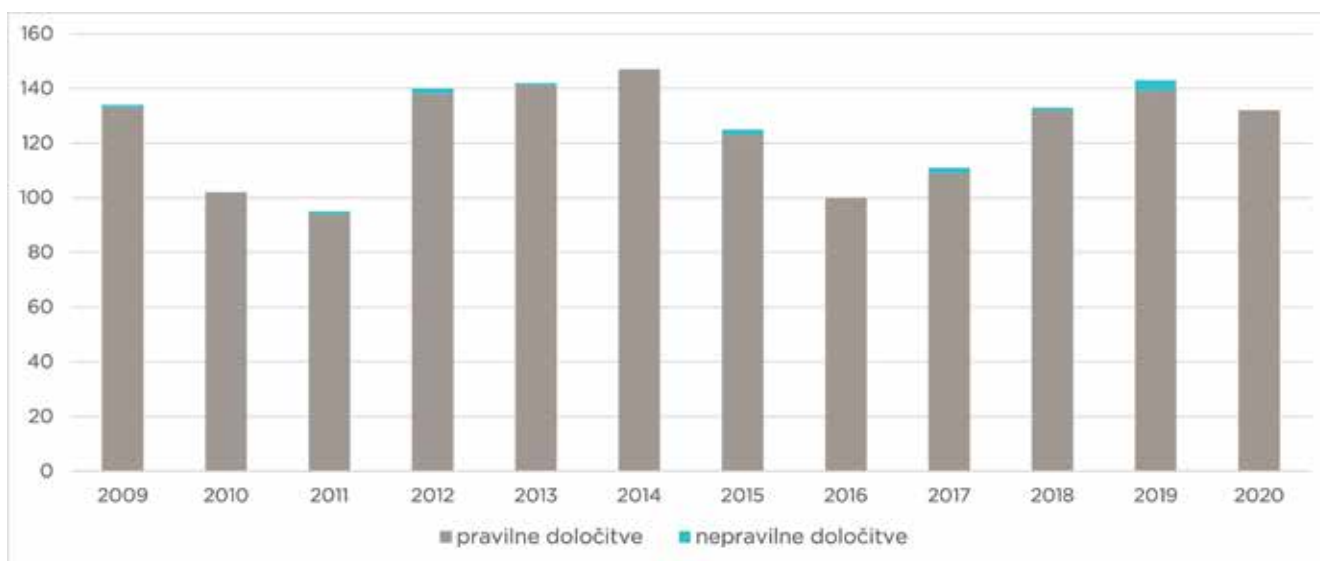
Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Dr. Milena Bučar-Miklavčič, vodja laboratorija in vodja nacionalnega panela za senzorično ocenjevanje oljčnega olja,
- dr. Bojan Butinar, odgovorni analitik,
- dr. Vasilij Valenčič, odgovorni analitik, vodja kakovosti za organizacijske zadeve in namestnik vodje nacionalnega panela za senzorično ocenjevanje oljčnega olja,
- dr. Erika Bešter, odgovorna analitičarka, vodja kakovosti za tehnične zadeve.

Strokovni sodelavci:

- Saša Volk, samostojna strokovna sodelavka,
- Katja Fičur, strokovna sodelavka,
- Teja Hladnik, strokovna sodelavka,
- Gašper Kozlovič, strokovni sodelavec,
- Bojana Stevovič, strokovna sodelavka (do 4. 10. 2020).

Senzorično ocenjevanje namiznih oljk.

Analiza uspešnosti sodelovanja pri medlaboratorijskih primerjavah po letih.

INŠTITUT ZA JEZIKOSLOVNE ŠTUDIJE

Predstojnica: prof. dr. Vesna Mikolič, znanstvena svetnica

Namestnica: dr. Irina M. Cavaion, znanstvena sodelavka

Ključne dejavnosti

Poslanstvo Inštituta za jezikoslovne študije je slediti dinamikam in vprašanjem na jezikoslovnem in literarnovednem področju s posebno pozornostjo do stičnih prostorov, kakršno je tudi slovensko-italijansko-hrvaško območje. Zato že od ustanovitve izvajamo temeljne, aplikativne in razvojne projekte na področju jezikov, kultur in literatur v stiku, medkulturnih študij, družbenega in kontaktnega jezikoslovja, dialektologije, uporabnega jezikoslovja in didaktike jezikov. Inštitut je ena od referenčnih točk za medkulturne in medjezikovne raziskave, pri katerih izhajamo iz sodobnih odnosov med posameznikom in družbo ter družbenimi skupinami, saj jezik vedno obravnavamo v družbenem kontekstu.

S to usmeritvijo smo nadaljevali tudi v letu 2020, ko so ključne dejavnosti inštituta potekale v okviru teh tematskih sklopov:

a) Analiza kriznih komunikacijskih strategij, politik in ukrepov na področju javnih sistemov v času pandemije covida-19 v Sloveniji in slovenskem zamejstvu,

predvsem v Italiji in na Hrvaškem: raziskovalno delo programske skupine, študij literature, pregled virov, analiza stanja, priprava vprašalnikov.

b) Oblikovanje podpornega okolja za raznojezičnost: raziskovalno in projektno delo, vključevanje šol in javnosti v inovativne pristope, objava dobrih izobraževalnih praks, promocija medkulturnosti in večjezičnosti.

c) Raziskave jezikovnega sistema, narečij in diskurznih strategij slovenščine v globalnem kontekstu: analiza intenzitete jezika, opis sovražnega in nasilnega govora v preteklosti in danes, priprava dialektološkega dokumentarca.

č) Raziskave slovenske skupnosti na Tržaškem: delo v arhivu, študij literature, intervjuji med pripadniki slovenske skupnosti srednje in starejše generacije.

Poleg tega smo tudi v letu 2020 prijavi več nacionalnih in evropskih projektov in objavili več znanstvenih del.

Sodelavke in sodelavec Inštituta za jezikoslovne študije.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Izdaja znanstvene monografije dr. Milana Bufona *Ethnos in topos: družbene spremembe in narodnostna podoba slovenskih krajev na Tržaškem od leta 1910 do leta 2015* v zbirki *Razsežnosti slovenstva pri založbah Slovenska matica in Annales ZRS*.
- Izdaja znanstvene monografije dr. Matejke Grgič v soavtorstvu z dr. Marianno Kosić in dr. Susanno Pertot *Da sistema a simbolo: la lingua slovena in Italia tra linguistica, sociologia e psicologia* pri založbi *Aracne*.
- Izdaja znanstvene monografije dr. Vesne Mikolič *Izrazi moči slovenskega jezika* v zbirki *Razsežnosti slovenstva pri založbah Slovenska matica in Annales ZRS*.
- Izdaja znanstvene monografije *Language and culture in the intercultural world* pri založbi *Cambridge Scholars Publishing*. Zbrala in uredila jo je dr. Vesna Mikolič, poleg nje so z IJŠ ZRS poglavja prispevale še dr. Irina M. Cavaion, dr. Lucija Čok in dr. Matejka Grgič.
- Objava ponatisa znanstvene monografije dr. Lucije Čok *Hic et nunc aude!: ustanovitev Univerze na Primorskem v času in prostoru kot spletnega vira* pri založbah *Zgodovinsko društvo za južno Primorsko in Annales ZRS*.
- Objava izvirnega znanstvenega članka dr. Irine Moire Cavaion *Italian in the mainstream schools of the bilingual border area of the Slovenian coast: language policy, teachers' perspectives and a vision for the future* v reviji *International multilingual research journal*, letn. 14, št. 2, 130-145.
- Objava izvirnega znanstvenega članka dr. Tine Čok *Lexical aspect classification for unrelated languages: a case study on Slovenian and Chinese lexical aspect* v reviji *Acta linguistica asiatica*, letn. 10, št. 2, 49-64.

Levo: Veselje osnovnošolcev ob izdelavi vodnih mlinčkov na delavnici projekta *MIR – Morje in reka, mlinščice in Rižana (LAS Istre)* na kmetiji Bordon v Dekanih januarja 2020.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Na Inštitutu za jezikoslovne študije je epidemija deloma upočasnila ali ustavila nekatere dejavnosti, povezane z družbenimi stiki in javnimi prireditvami, in sicer se ni izpeljala montaža dialektološkega dokumentarca Ukve, nekoč in danes, ustaviti smo morali izvedbo delavnic in javnih dogodkov ob reki Rižani v okviru projekta MIR LAS Istre, prav tako večino nismo mogli organizirati javnih predstavitev novoizdanih monografij. Kljub temu pa smo nekatere predstavitve in delavnice uspešno prenesli v digitalno okolje.

Epidemija covid-19 nam je obenem pomenila izziv, saj smo poiskali raziskovalne možnosti, ki nam jih ponuja nova resničnost tudi v okviru raziskovalnega programa Razsežnosti slovenstva med lokalnim in globalnim na začetku tretjega tisočletja. Tako smo v okviru prilagojenega programa, odobrenega s stra-

ni ARRS (vodja dr. Vesna Mikolič), raziskovali krizne komunikacijske strategije ter politike in ukrepe na področju javnih sistemov v času pandemije s poudarkom na obmejnem prostoru. V okviru tematskega sklopa o šolstvu, kulturi in športu, ki ga koordinira dr. Lucija Čok, je tako nastala študija Državne strategije v luči varstvenih politik pred pandemijo covid-19 in njihovega vpliva na področju šolstva, v kateri raziskovalna skupina preverja stopnjo funkcionalne in družbene soodvisnosti z omejitvenimi ukrepi v šolstvu na meddržavni ravni. Pripravljen je bil tudi anketni vprašalnik, namenjen analizi pouka slovenščine v času omejitvenih ukrepov v Italiji, na Hrvaškem, v Porabju, na avstrijskem Koroškem in drugje v tujini, prav tako se je oblikoval vprašalnik za javnomnenjsko raziskavo, v kateri se bo preverilo delovanje več javnih sistemov v obdobju epidemije. Raziskava celotnega prilagojenega programa se bo končala v letu 2021.

Dogodki v letu 2020

- Delavnica s področja kulturne dediščine in vodnih virov za osnovnošolce v okviru projekta MIR – Morje in reka, mlinščice in Rižana v okviru LAS Istre, Dekani, januar 2020.
- Gostovanje dr. Vesne Mikolič s ciklom predavanj o modelu medkulturnega poučevanja TILKA pri TPO Foundation v Sarajevu, 7.-10. februar 2020.
- Sodelovanje dr. Vesne Mikolič kot predsednice Strokovnega sveta nagrade Zlati kamen na deveti podelitvi nagrade razvojno najbolj prodorni občini, Ljubljana, 11. februar 2020.
- Sodelovanje predstojnice dr. Vesne Mikolič pri javnem branju v spomin Bertu Pribcu v organizaciji Librisa in Kulturnega kluba iz Koprja, Koper, 17. junij 2020.
- Soorganizacija poletnih tečajev slovenščine Halo, tukaj slovenski Mediteran! na daljavo, ki sta jih pripravila UP FHŠ in ZRS Koper, 6.-17. julij 2020.
- Delavnica v okviru projekta MerlinCV Ustvarjalni jezik turizma v izvedbi dr. Vesne Mikolič prek Zooma, 24. november 2020.
- Predstavitve monografije dr. Vesne Mikolič Izrazi moči slovenskega jezika v pogovoru z Vladom Motnikarjem na Slovenski matici, november 2020, posnetek na kanalu Youtube SM.

V letu 2020 je v okviru programske skupine s področja narodnega vprašanja začela izhajati zbirka Razsežnosti slovenstva v sozaložništvu založb Annales ZRS in Slovenske matice, izdajo obeh knjig je podprla tudi Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Programi in projekti

RAZISKOVALNI PROGRAM

P5-0409 Razsežnosti slovenstva med lokalnim in globalnim v začetku tretjega tisočletja

ZRS Koper

Vodja: Vesna Mikolič

Trajanje programa: 1. 1. 2019–31. 12. 2024

Povečanje financiranja raziskovalnega programa P5-0409 »Razsežnosti slovenstva med lokalnim in globalnim v začetku tretjega tisočletja« v zvezi s pandemijo covid-19 na področju Tematika D: Primerjalna analiza kriznih strategij, politik in ukrepov oblasti v odzivu na pandemijo COVID-19 ter njihovih rezultatov v evropskih državah in globalno.

MEDNARODNI PROJEKTI

ActiveAge - Supporting ageing adults to stay active Program: Erasmus+ KA204 Strategic Partnership for adult education

Prijavitelj: Università telematica UNINETTUNO

Vodja: Alessandro Caforio

Koordinatorica za ZRS Koper: Vesna Mikolič

Trajanje projekta: 1. 9. 2020–31. 8. 2022

NACIONALNI PROJEKTI

JEŠT - Jeziki štejejo

Program: Strukturni skladi MIZŠ (Razpis: Razvoj in udejanjanje inovativnih učnih okolij in prožnih oblik učenja za dvig splošnih kompetenc)

Prijavitelj: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

Vodja: Karmen Pižorn

Koordinatorica za ZRS Koper: Lucija Čok

Trajanje projekta: 1. 4. 2017–31. 6. 2022

MIR - Morje in reka, mlinščice in Rižana

Program: Evropski sklad za regionalni razvoj - LAS ISTRE (RAZPIS ESRR 2017)

Prijavitelj: ZRS Koper

Vodja: Vesna Mikolič

Trajanje projekta: 2018–2021

BILATERALNI PROJEKTI

Litva in Slovenija ter litovski in slovenski jezik na področju mednarodnih odnosov

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Litva

Vodja: Vesna Mikolič

Trajanje projekta: 1. 11. 2020–31. 10. 2022

Dr. Vesna Mikolič med gostovanjem pri TPO Foundation v Sarajevu z nekaterimi udeleženci predavanja in direktorico fundacije dr. Zilko Spahić Siljak (skrajno levo).

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Prof. dr. Milan Bufon, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Rada Cossutta, znanstvena svetnica,
- prof. dr. Lucija Čok, znanstvena svetnica (začasno in občasno delo upokojenca),
- prof. dr. Vesna Mikolič, znanstvena svetnica,
- prof. dr. Colin H. Williams, znanstveni svetnik,
- dr. Matejka Grgič, znanstvena sodelavka,
- dr. Irina M. Cavaion, znanstvena sodelavka,
- dr. Tina Rožac, znanstvena sodelavka,
- dr. Tina Čok, višja strokovno-raziskovalna asistentka.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

9	raziskovalcev/raziskovalk v letu 2020
5	izvirnih znanstvenih člankov
4	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
1	pregledni znanstveni članek
1	→ od tega v revijah s faktorjem vpliva
2	objavljena znanstvena prispevka na konferenci
8	samostojnih znanstvenih sestavkov ali poglavij v monografski publikaciji
6	znanstvenih monografij

INŠTITUT ZA KINEZIOLOŠKE RAZISKAVE

Predstojnik: prof. dr. Boštjan Šimunič, znanstveni svetnik

Namestnik: izr. prof. dr. Uroš Marušič, višji znanstveni sodelavec

Ključne dejavnosti

Na inštitutu raziskujemo pomen gibanja za zdravje. Pri tem se osredinjamo na vse pomembne sisteme in funkcije človeka ter tudi okolja njegovega delovanja. Najbolj se naše delo osredinja na škodljive vplive gibalne neaktivnosti, pomen celostne rehabilitacije in razvoj programov varovanja zdravja za posebne ciljne skupine. Zato v ta namen združujemo interdisciplinaren in mednarodni tim raziskovalcev najvišjega svetovnega ranga.

Raziskovalci IKARUS sodelujejo v kompleksnih mednarodnih projektih ter vodijo največje nacionalne in mednarodne projekte, pri tem se povezujejo z znanstveniki podobnih področij, da lahko raziskovano problematiko obravnavajo celostno. Pri njihovem delu jim

je v pomoč moderno opremljen Laboratorij IKARUS, ki združuje tudi mobilno enoto. Ustanovili smo tudi Mediteranski center zdravja, ki skrbi za prenos znanj v prakso, predvsem za preventivno delo z mladimi, vrhunskimi športniki in pacienti. Uspešno vzdržujemo dve akreditaciji: mednarodni center odličnosti FIFA Medical Centre of Excellence ter Olimpijski referenčni športnomedicinski in terapevtski center.

Pri svojem delu stremimo k odličnosti in inovativnosti raziskovalnega dela in s tem znanstvenega poročanja, z upoštevanjem etičnih načel, sobivanja v hitro se spreminjajočem in rešitev potrebnem okolju. Tako vzgajamo tudi rodove izjemnih mladih raziskovalcev.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

Izvirne objave v revijah SCI, pri katerih smo navedeni kot prvi ali vodilni avtorji:

- Objava znanstvenega članka Damir Zubac, Vladimir Ivančev, Zoran Valič in Boštjan Šimunič: Long lasting exercise involvement protects against VO₂ max. and VO₂ kinetics decline in moderately active women v znanstveni reviji Applied physiology, nutrition, and metabolism, 2020, letn. 46, št. 2, str. 108-116.
- Objava znanstvenega članka Armin Paravlič, Saša Pišot, Petar Mitić in Rado Pišot: Validation of the Oxford Knee Score and Lower Extremity Functional Score questionnaires for use in Slovenia v znanstveni reviji Archives of orthopaedic and trauma surgery, 2020, letn. 140, št. 10, str. 1515-1522.
- Objava znanstvenega članka Uroš Marušič, Martijn L. T. M. Müller, Neil B. Alexander in Nicolaas I Bohnen: Feasibility and behavioral effects of prolonged static and dynamic standing as compared to sitting in older adults with type 2 diabetes mellitus v znanstveni reviji BMC geriatrics, 11. jun. 2020, 21 str.
- Objava znanstvenega članka Saša Pišot, Ivana Milovanović, Boštjan Šimunič, Ambra Gentile, Ksenja Bosnar, Franjo Prot, Antonino Bianco, Gianluca Lo Coco, Sunčica Bartoluci, Darko Katović in drugi: Maintaining everyday life praxis in the time of COVID-19 pandemic measures (ELP-COVID-19 survey) v znanstveni reviji European journal of public health, dec. 2020, letn. 30, št. 6, str. 1181-1186.
- Objava znanstvenega članka Marco Vincenzo Narici, Giuseppe De Vito, Martino V. Franchi, Antonio Paoli, Tatiana Moro, Giuseppe Marcolin, Bruno Grassi, Giovanni Baldassarre, Lucrezia Zuccarelli, Gianni Biolo, Filippo Giorgio Di Girolamo, Nicola Fiotti, F. Dela, Paul L. Greenhaff in Constantinos Maganaris. Impact of sedentarism due to the COVID-19 home confinement on neuromuscular, cardiovascular and metabolic health: physiological and pathophysiological implications and recommendations for physical and nutritional countermeasures v znanstveni reviji European journal of sport science, 2020, letn. 21, št. 4, str. 614-635.
- Objava znanstvenega članka Mario Jeličić, Vladimir Ivančev, Dražen Čular, Nedim Čović, Emilija Stojanović, Aaron T. Scanlan in Zoran Milanović: The 30-15 intermittent fitness test : a reliable, valid, and useful tool to assess aerobic capacity in female basketball players v znanstveni reviji Research quarterly for exercise and sport, 2020, letn. 91, št.1, str. 83-91.
- Objava znanstvenega članka Peter Kokol, Helena Blažun Vošner in Jernej Završnik: Do simultaneous inventions sleep? A case study on nursing sleeping papers v znanstveni reviji Scientometrics, objavljeno 14. septembra 2020, str. 1-6.
- Objava znanstvenega članka Achraf Ammar, Michael Brach, Khaled Trabelsi, Hamdi Chtourou, Omar Boukhris, Liwa Masmoudi, Bassem Bouaziz, Ellen Bentlage, Daniella How, Mona Ahmed, Boštjan Šimunič, Rado Pišot et al. Effects of COVID-19 home confinement on eating behaviour and physical activity : results of the ECLB-COVID19 international online survey v znanstveni reviji Nutrients, 2020, letn. 12, št. 6, str. 1-14.

Levo in zgoraj: Sodelavci in sodelavke Inštituta za kineziološke raziskave.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

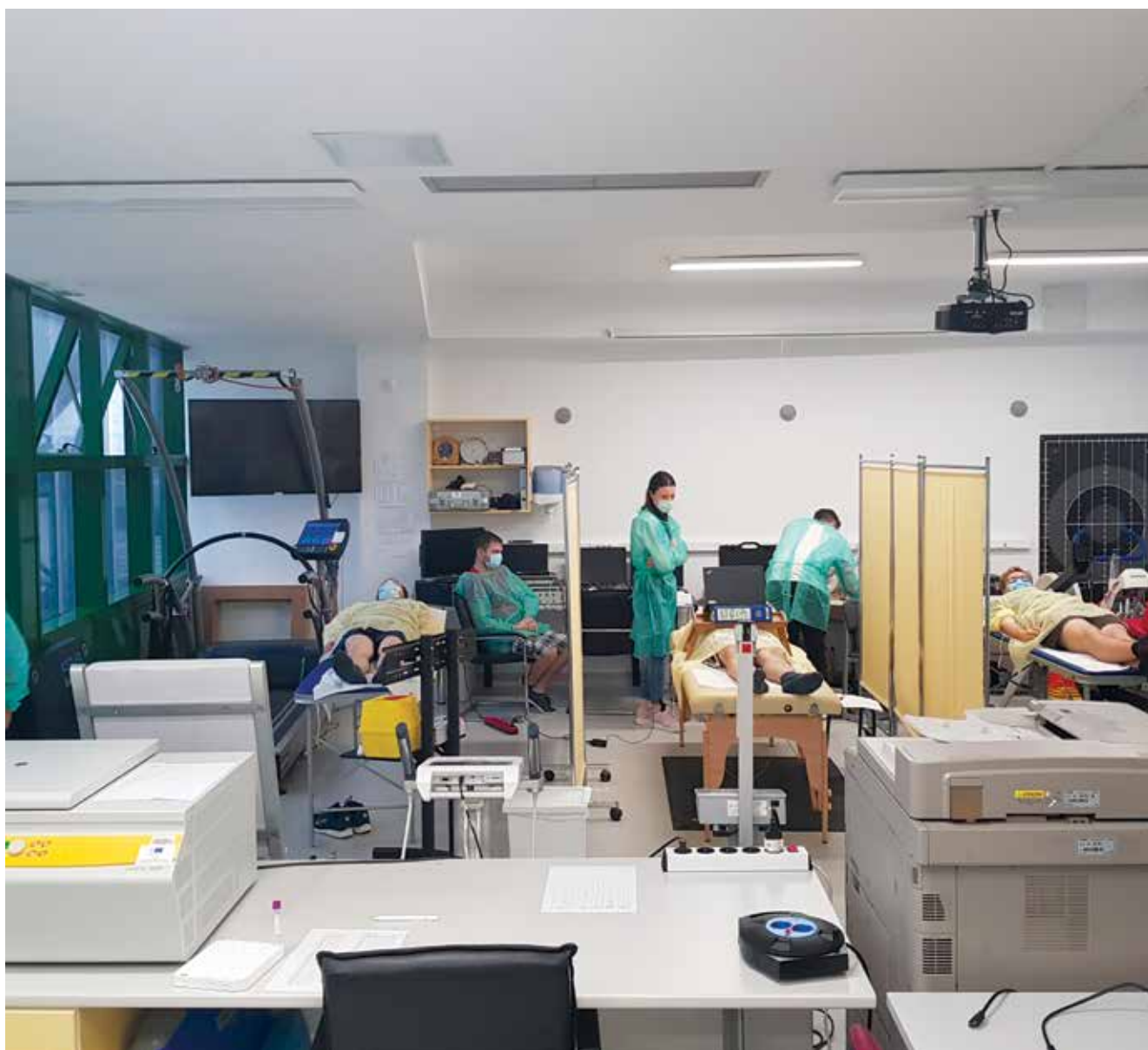
V letu 2020 smo se hitro odzvali na trenutne okoliščine, povezane s covidom-19, in izdali publikacijo *Ostanite doma, (P)ostanite aktivni!*, s katero smo želeli spodbuditi ljudi, da ohranijo ali celo povečajo svojo gibalno aktivnost za dolgotrajno zdravje, neposredno in posredno povezano s pandemijo koronavirusa.

Med prvim valom pandemije smo izvedli mednarodni študiji, v katerih smo spremljali spremembe življenjskih praks ljudi med pandemijo in modelirali te spremembe na njihovo trajnostno zdravje. Rezultate smo objavili med prvimi v kar sedmih izvirnih znanstvenih člankih.

Vezano na svoje raziskovanje posledic pandemije smo pridobili razširitev programske skupine P5-0381

Kineziologija za kakovost življenja. V obdobju 2020–2021 bomo tako proučili posledice pandemije koronavirusa na življenjske prakse ljudi, njihovo dolgotrajno zdravje, proučevali bomo učence in potek pouka pri predmetu šport na daljavo, vključenost otrok v šolske in zunajšolske športne dejavnosti, kratkoročne in dolgoročne posledice prebolevanja covid-19 pri hospitaliziranih ljudeh in tudi športnikih.

Žal pa smo morali odpovedati organizacijo mednarodnega kongresa *Balkan ski na Rogli*, ki je bil najprej predviden za marec 2019, potem pa kar dvakrat prestavljen, vendar razmere žal niso dopuščale njegove izvedbe.

Dogodki v letu 2020

- Nagrado ARRS Odlični v znanosti je prejel naš raziskovalec dr. Zoran Milanović. Kot prvi avtor izvirnega znanstvenega članka (JCR=11.645, A'') je dokazal, da rekreativni nogomet pozitivno vpliva na telesno kondicijo, vključno s koristnimi učinki na zdravje srca in ožilja, presnove in mišic.
- Pridobili smo mednarodni projekt H2020 TWINning the BRAIN with machine learning, ki ga koordiniramo v partnerstvu s prestižnimi univerzami iz Nemčije (Technische Universität Berlin), Švice (Université de Genève) in nevrološkim oddelkom bolnišnice Cattinara (Università degli Studi di Trieste, Italija). Postavili bomo raziskovalno-diagnostični center živčno-mišične učinkovitosti in razumevanja delovanja in nadzora centralnega živčnega sistema med gibanjem – Slovenian Mobile Brain/Body Imaging Laboratory (SloMoBIL).

Programi in projekti

RAZISKOVALNI PROGRAM

P5-0381 Kineziologija za kakovost življenja

ZRS Koper

Vodja: Rado Pišot

Trajanje programa: 1. 1. 2017-31. 12. 2021

Povečanje financiranja raziskovalnega programa P5-0381 »Kineziologija za kakovost življenja« v zvezi s pandemijo COVID-19 na področju Tematika C: Empirične raziskave in modeliranje obnašanja ljudi ob ukrepih omejevanja stikov.

MEDNARODNI PROJEKTI

TwinBrain – TWINning the BRAIN with machine learning for neuro-muscular efficiency

Program: HORIZON 2020. WIDESPREAD-05-2020 – Twinning

Prijavitelj: ZRS Koper

Vodja: Uroš Marušič

Trajanje projekta: 1. 11. 2020 – 31.10.2023

MARS-PRE – Biological and functional markers of astronaut decline

Program: Italijanska vesoljska agencija

Prijavitelj: Univerza v Padovi

Koordinator za ZRS Koper: Rado Pišot

Trajanje projekta: 2019-2022

NACIONALNI PROJEKTI

OKUSI MORJE2 – Izobraževanje o klapavicah

Program: Evropski sklad za regionalni razvoj - LAS ISTRE (RAZPIS ESRR 2017)

Prijavitelj: ZRS Koper

Koordinator za ZRS : Cecil Meulenberg

Trajanje projekta: 2019-2021

NACIONALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI

L5-8245 Razvoj modela spremljanja športnih poškodb za učinkovitejšo preventivo, diagnostiko in rehabilitacijo

Aplikativni projekt

Vodja: Rado Pišot

Trajanje projekta: 1. 5. 2017-31. 12. 2020

L7-9421 Dekompozicija tenziomiograma skeletne mišice in identifikacija kontraktibilnih parametrov, občutljivih na mišične prilagoditve

Aplikativni projekt

Vodja: Boštjan Šimunič

Trajanje projekta: 1. 7. 2018-30. 6. 2021

J2-1731 Dekompozicija sestavljenih mišičnih potencialov

Temeljni projekt (ZRS sodelujoča organizacija)

Vodja: Aleš Holobar (Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko)

Koordinator ZRS: Boštjan Šimunič

Trajanje projekta: 1. 7. 2019-30. 6. 2022

Z7-9420 Učinek vadbe s spremenljivo obremenitvijo na skeletne mišice pri starejših osebah: randomizirana navzkrižna študija

Podoktorski projekt

Vodja: Damir Zubac

Trajanje projekta: 1. 7. 2018-30. 6. 2020

J7-2605 Validacija markerja mišične kakovosti za diagnosticiranje sarkopenije

Temeljni projekt

Vodja: Boštjan Šimunič

Trajanje projekta: 1. 9. 2020-31. 8. 2023

Levo: Primerjava posledic izolacije med covidom-19 in 10-dnevnim ležanjem v postelji.

Testiranje ergonomskega pripomočka za delo z računalniško miško.

BILATERALNI PROJEKTI

Informacijska tehnologija, etika in umetna inteligenca v športu in gibalni aktivnosti: sedanje in prihodnje aplikacije

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Norveška

Vodja: Uroš Marušič

Trajanje projekta: 1. 11. 2020–31. 10. 2022

Nevrokognitivna učinkovitost in tveganje mišično-skeletnih poškodb: Uporaba v športu in rehabilitaciji

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Srbija

Vodja: Uroš Marušič

Trajanje projekta: 1. 1. 2020–31. 12. 2021

S starostjo povezana funkcionalna disregulacija motorične skorje med senzomotoričnimi nalogami

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Nemčija

Vodja: Uroš Marušič

Trajanje projekta: 1. 1. 2021–31. 12. 2022

Računalniško podprt kognitivni trening kot sredstvo za izboljšanje kognitivnih in kompleksnih gibalnih sposobnosti

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - ZDA

Vodja: Uroš Marušič

Trajanje projekta: 1. 10. 2018–30. 9. 2020

Zajem in spremljanje gibalne/športne (ne)aktivnosti in življenjskih slogov

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Rusija

Vodja: Rado Pišot

Trajanje projekta: 1. 1. 2019–31. 12. 2020

Zgodnji biomarkerji telesne degradacije pri človeku

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Nemčija

Vodja: Uroš Marušič

Trajanje projekta: 1. 1. 2019–31. 12. 2020

Dekompozicija tenziomigrama skeletnih mišic po športnih poškodbah vezivnega tkiva

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - ZDA

Vodja: Boštjan Šimunič

Trajanje projekta: 1. 10. 2019–30. 9. 2021

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Prof. dr. Marco Vincenzo Narici, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Rado Pišot, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Carlo Reggiani, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Boštjan Šimunič, znanstveni svetnik,
- izr. prof. dr. Uroš Marušič, višji znanstveni sodelavec,
- izr. prof. dr. Saša Jovanović, višji znanstveni sodelavec,
- doc. dr. Katja Koren, znanstvena sodelavka,
- izr. prof. dr. Zoran Milanović, znanstveni sodelavec,
- doc. dr. Saša Pišot, znanstvena sodelavka,
- doc. dr. Jernej Završnik, znanstveni sodelavec,
- dr. Damir Zubac, znanstveni sodelavec,
- doc. dr. Cecil Meulenberg J. W., asistent z doktoratom,
- dr. Luka Šlosar, asistent z doktoratom,
- Armin Paravlič, asistent,
- Manca Peskar, asistentka,
- Kaja Teraž, asistentka,

Strokovni sodelavec:

- Matej Kleva, dipl. kin.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

16	raziskovalcev/raziskovalk v letu 2020
38	izvirnih znanstvenih člankov
36	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
11	preglednih znanstvenih člankov
11	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
8	objavljenih znanstvenih prispevkov na konferenci
5	samostojnih znanstvenih sestavkov ali poglavij v monografskih publikacijah

Testiranje nogometaša pred vrnitvijo na redne treninge po prvem valu pandemije covid-19.

LABORATORIJ INŠTITUTA ZA KINEZIOLOŠKE RAZISKAVE

Vodja laboratorija: izr. prof. dr. Uroš Marušič, višji znanstveni sodelavec

Ključne dejavnosti

V sklopu Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper deluje laboratorij IKARUS. V njem se ukvarjamo z aplikativnim raziskovanjem človeškega gibanja: od spremljanja gibalnega razvoja otrok, športne diagnostike do proučevanja prilagoditev in sprememb funkcionalnih zmožnosti odraslih in starostnikov. Na osnovi celostne analize gibalnega statusa lahko oblikujemo in ponudimo primerne vadbene programe za otroke, rekreativne in vrhunske športnike ter tudi za starostnike.

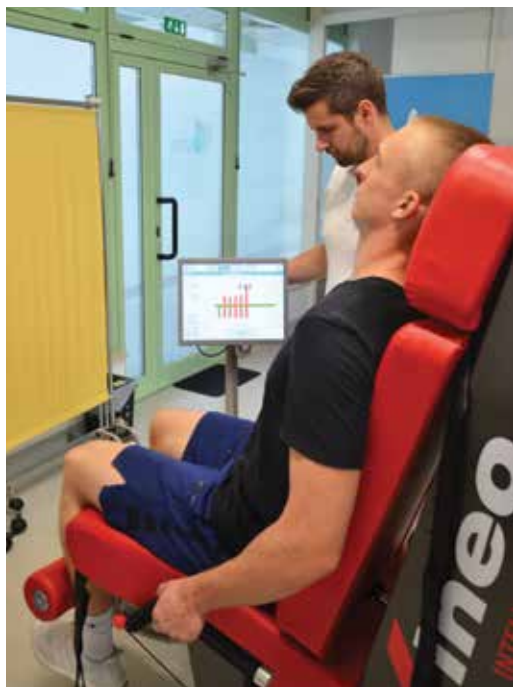
Laboratorij Inštituta za kineziološke raziskave (IKARUS) podpira raziskovalne dejavnosti in strokovno delo Mediteranskega centra zdravja (MCZ). Laboratorij je v športnem centru Arena Bonifika v Kopru, svoje dejavnosti pa lahko opravljamo tudi na terenu s pomočjo mobilne enote (avtodom).

Laboratorij z opremo pokriva širok spekter raziskovanja. Od živčno-mišičnih odzivov, kontraktilnih lastnosti skeletnih mišic, elektrofiziologije mišic in mo-

žganov ter vse do srčno-žilnih in dihalnih preiskav, merjenja telesne aktivnosti, testiranja športnega učinka, okolja itd.

Inštitut za kineziološke raziskave je razvil in potrdil rehabilitacijske in športne programe ter vadbo za otroke in starejše posameznike. Laboratorijska oprema se pri tem uporablja za optimizacijo in individualizacijo vadbenih programov ter spremljanje napredka. Inštitut za izvedbo posameznih programov uporablja športno infrastrukturo v bližnjem Športno-rekreacijskem centru Bonifika (športna dvorana, dvorana za dvigovanje uteži, fitnes, bazen, zunanje športne površine).

Ker ima laboratorij dolgo in uspešno zgodovino pri podpori visokokakovostnih raziskovalnih dejavnosti inštituta, poskušamo ta trend ohraniti tudi v prihodnje. Sočasno s tem bodo cilji prav tako osredinjeni na prenos znanosti v prakso s ponudbo preventivne diagnostike in programov za različne ciljne skupine.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Laboratorij redno sodeluje na razpisih za nadgradnjo svoje opreme. V letu 2020 smo uspešno pridobili raziskovalno opremo v skupni vrednosti 141,196,35 EUR, ki je del mednarodnega projekta TwinBrain (Evropska komisija) in nacionalnega projekta Paket 19 (Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije – ARRS).
- Laboratorij IKARUS in MCZ podpira dve akreditirani dejavnosti: mednarodno akreditiran medicinski center FIFA Medical Centre of Excellence ter Olimpijski referenčni medicinsko-športni in terapevtski center. Oba akreditirana centra skrbita za razvoj vrhunškega športa in predvsem za varno športno udeleževanje. V sklopu tega s Splošno bolnišnico Izola izvajamo fizio terapevtske in kineziološke storitve.
- Laboratorij v sodelovanju z MCZ vsaj trikrat letno organizira različne dogodke (Znanje za zdravje, Svetovni dan mišic) in brezplačno izvaja meritve gibalno-kognitivnega statusa posameznika.

Sodelavki in sodelavci v letu 2020

- Prof. dr. Rado Pišot, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Boštjan Šimunič, znanstveni svetnik,
- izr. dr. Uroš Marušič, višji znanstveni sodelavec,
- dr. Damir Zubac, asistent z doktoratom,
- dr. Armin Paravlič, asistent,
- Kaja Teraž, asistentka,
- Manca Peskar, asistentka.

Strokovna sodelavca:

- Matej Kleva, dipl. kin.
- Jan Čžan Stermšek, dipl. fiziot.

Desno: Vodja mednarodnega projekta MARS PRE, dr. Marco Narici (desno), in koordinator raziskave, dr. Rado Pišot (levo).

Levo: Pridobili smo novo napravo, ki omogoča raznolika testiranja in vadbo, predvsem na področjih športnega treniranja, diagnostike in rehabilitacije.

Desno: Dr. Boštjan Šimunič prime za vsako delo.

INŠTITUT ZA ZGODOVINSKE ŠTUDIJE

Predstojnik: prof. dr. Egon Pelikan, znanstveni svetnik

Namestnik: dr. Tilen Glavina, asistent z doktoratom

Ključne dejavnosti

Inštitut za zgodovinske študije je s svojo skupino sodelavcev močno raziskovalno jedro na stičišču južno-slovenskega, romanskega in germanskega prostora ob severnem Jadranu. Člani inštituta, ki se ukvarjajo z diplomatsko, politično, gospodarsko, kulturno in umetnostno zgodovino, zgodovino vsakdanjega življenja in zgodovino religij, so med najprepoznavnejšimi raziskovalci v Sloveniji in na območju nekdanje Jugoslavije. Od ustanovitve inštituta leta 2004 so njegovi člani/-ce izdali 38 monografij in več kot 320 znanstvenih člankov v revijah in zbornikih, pri čemer je velik del teh izšel pri uglednih mednarodnih založbah v angleškem, nemškem in italijanskem jeziku ter dru-

gih. Inštitut velja za referenčno raziskovalno središče za čezmejni italijansko-slovensko-hrvaški prostor, o čemer pričajo številni uspešno končani nacionalni, bilateralni in evropski projekti. S svojimi tematskimi in metodološkimi specializacijami so sodelavci inštituta sposobni izvajati kompleksne študije, v katere vključujejo tudi partnerje iz Evrope in z drugih celin. Poleg temeljnih historiografskih raziskav delujejo tudi v aplikativnih projektih, ki so v sodelovanju z državnimi institucijami, nevladnimi organizacijami in gospodarstvom usmerjeni predvsem v vrednotenje in uporabo kulturne dediščine v družbi, gospodarstvu in izobraževanju.

Sodelavci in sodelavke Inštituta za zgodovinske študije.

Dr. Egon Pelikan in avtor, dr. Jože Pirjevec, predstavljata knjigo Partizani na Martinčevem trgu v sklopu Primorskega poletnega festivala.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Podaljšanje programske skupine P6-0272 Sredozemlje in Slovenija, vodja prof. Egon Pelikan, 1. 1. 2020–31. 12. 2025.
- Izdaja monografije akad. dr. Jožeta Pirjevca Partizani pri Cankarjevi založbi.
- Izdaja monografije prof. dr. Egona Pelikana Hitler and Mussolini in Churches pri mednarodni založbi Peter Lang.
- Izdaja monografije akad. dr. Jožeta Pirjevca Glossae: Izbor tedenskih glos, objavljenih v Primorskem dnevniku (1978–2020) pri založbi Annales ZRS v soizdajateljstvu s Primorskim dnevnikom.
- Akad. dr. Jože Pirjevec je prejel priznanje Odlični v znanosti ARRS za monografijo Partizani.
- Pridobitev prilagojenega ERC projekta ARRS N6-0173 Religijske spremembe na Slovenskem in v Jugoslaviji: verski prestopi in procesi ateizacije (2021–2024), katerega vodja je dr. Gašper Mithans.
- Dr. Gašper Mithans je prejemnik Fulbrightove štipendije za raziskavo Transnational religious practices of Slovene Immigrants in California na Univerzi v Kaliforniji, Berkeley (marec–avgust 2020).
- Dr. Jure Ramšak je pridobil podoktorsko raziskovalno štipendijo OeAD za raziskavo Global South on the Dorstep: Neutral Austria, Non-Aligned Yugoslavia and the Quest for a New International Economic Order (ICM-2019-14935), ki jo je izvedel na Univerzi na Dunaju od februarja do decembra 2020.
- Zaposlitev mladega raziskovalca Oskarja Opassija, mentor je prof. dr. Egon Pelikan.
- Pridobitev projekta Zavoda za mladino, kulturo in turizem Koper z naslovom Ulični muzej Koper.
- Pridobitev temeljnega raziskovalnega projekta ARRS: J6-2572 Kulturno-zgodovinski vidiki staranja: izkušnje, reprezentacije, identitete (1. 9. 2020–31. 8. 2023), vodja projekta je dr. Urška Bratož.

- Akad. dr. Jože Pirjevec je bil gost v oddaji Sprehodi, 90-letnica usmrtnitve bazoviških junakov, TV Koper/Capodistria, 28. maj 2020.
- Dr. Egon Pelikan je bil gost v televizijski oddaji Studio City, Odilo Globočnik, TV Slovenija, 1. program, 22. junij 2020.
- Dr. Borut Klabjan je bil gost v televizijski oddaji Intervju, Narodni dom v Trstu, TV Slovenija, 1. program, 12. julij 2020.
- Prof. dr. Egon Pelikan je bil gost v televizijski oddaji Intervju, Tone Kralj, TV Slovenija, 1. program, 15. november 2020.
- Dr. Urška Bratož je sodelovala v dokumentarni oddaji (Ne)znana poglavja slovenske zgodovine; Velike bolezni: izobraževalno-zgodovinska oddaja: TV Slovenija 1, 25. november 2020.
- Intervju dr. Urške Bratož za Primorsko kroniko: Epidemije kolere v Istri, oddaja Primorska kronika, RTV SLO, 2. maj 2020.
- Intervju dr. Urške Bratož za oddajo Podobe znanja: Verjeli so, da k razvoju bolezni ključno pripomorejo revščina, nemoralnost, tudi strah. TV Slovenija, 2020.
- Intervju dr. Urške Bratož v Primorskih novicah: Epidemije se ne razlikujejo toliko, kot se razlikujejo družbe. Primorske novice. 5. junij 2020, leto 74, št. 128, str. 15.
- Predstavitve knjige Partizani akad. dr. Jožeta Pirjevca v okviru 27. primorskega poletnega festivala, ki je potekala ob 19. uri na Martinčevem trgu v Kopru.
- Prof. Borut Klabjan je bil gost štirih radijskih oddaj na postaji ARS o Narodnem domu, v sklopu programa Mejniki identitete: Niz oddaj ob 100. obletnici požiga Narodnega doma v Trstu: oddaja iz cikla o požigu slovenskega Narodnega doma v Trstu (Mejniki identitete).
- Predavanje dr. Gašperja Mithansa na University of California, Berkeley: Religious conversions, diversification and political myths in interwar Yugoslavia and Slovenia.
- Dr. Mateja Režek je sodelovala na okrogli mizi Identiteta in nacija v slovenskih učbenikih zgodovine v okviru Slovenskega sociološkega srečanja.
- Izvedba delavnic Ustvarjalni jezik turizma, ki jih je izvedla prof. Vesna Mikolič v okviru mednarodnega projekta MerlinCV – Večsenzorna doživetja, povezana z gradovi in vilami čezmejnne regije za odličnost v turizmu.

Spletna delavnica projekta MerlinCV "Ustvarjalni jezik turizma" v izvedbi dr. Vesne Mikolič, 24. novembra 2020.

The screenshot shows a Zoom meeting in progress. The main window displays a grid of video thumbnails for participants. The names of the participants are: Ivana Štrkalj, Tilen Glavina, Nina B, Gasper, sivec, Irena, and Erika. A red square with a white 'M' logo is visible in the bottom center of the grid. On the right side, there is a 'Participants (13)' list and a 'Zoom Group Chat' window. The chat window contains a message in Slovenian: 'Pozdravljeni, v kolikor bi kdo izmed deležnikov potreboval prevod iz slovenskega jezika v italijansko, vas naprošam, da mi to zapišite v klepet (chat) in vam bomo nudili konskultivni prevod. / Spettabili. In caso avreste bisogno della traduzione della lingua slovena in quella italiana, scrivetemi nel chat e vi offirimo la traduzione consecutiva.'

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Da bi se izognili širjenju okužb, so se številne znanstvenoraziskovalne dejavnosti, predvsem študijski obiski domačih in tujih knjižnic in arhivov, organiziranje domačih in mednarodnih znanstvenih konferenc, močno omejile oziroma prekinile. Nove razmere so zahtevale in prinesle nove prakse. V Evropi, Sloveniji in po svetu so mednarodne konference, okrogle mize in drugi znanstveni dogodki v pogojih pandemije začeli potekati na daljavo.

Med prvimi tovrstnimi dogodki, izvedenimi na nov način, je Inštitut za zgodovinske študije 15. in 16. aprila 2020 organiziral mednarodno znanstveno konferenco *Crossing the Lines between Marxism and Christianity in the 20th Century East-Central Europe*. Konferenca je del širšega sklopa končnih rezultatov v okviru projekta ARRS *Prepletanje med marksizmom in krščanstvom v Sloveniji 1931–1991 (J6-9353)*. Virtualna konferenca je gostila mednarodne strokovnjake iz različnih evropskih držav in ZDA, npr. Sabrino P. Ramet (Norwegian University of Science and Technology), Piotra H. Koscickega (University of Maryland), Evo Guigo-Patzelt (Sorbonne University Paris) ter številne druge vrhunske evropske in svetovne poznavalce teme. Konferenca je večplastno prikazala nacionalne in transnacionalne interakcije med marksizmom in krščanstvom, ki nam (v slovenskem primeru še posebej) omogočajo vpogled v intelektualne, kulturne in politične dinamike zgodovine 20. stoletja.

Tovrstna organizacija in izvedba dogodka v kriznih razmerah ima paradoksalno tudi svetlo plat. Kot zelo učinkovita se je nova praksa izkazala pri privabljanju mednarodno priznanih znanstvenikov, ki bi sicer Koper oziroma Slovenijo težko obiskali na konferenci, organizirani na »klasičen način«.

Letos bo v organizaciji Inštituta za zgodovinske študije enako izvedena tudi mednarodna konferenca *Anti-Fascism in a Transnational and Comparative Perspective*, ki bo potekala 27. in 28. maja. Na njej bodo prav tako sodelovali nekateri najboljši raziskovalci v evropskem in svetovnem merilu.

Raziskovalna skupina IZŠ še naprej črpa znanstvenoraziskovalni material in potencial iz specifično strukturiranega miljeja slovenskega sredozemskega prostora, pri čemer skozi historiografski pogled poudarja posebnosti tega obmejnega prostora kot kraja stičnosti in interaktivnosti.

Z organizacijo tovrstnih mednarodnih dogodkov umeščamo raziskovanje posebnosti lokalnega zgodovinskega dogajanja v »veliko sliko«, ki nam omogoča boljše razumevanje zgodovinskih dogodkov ob upoštevanju širših zgodovinskih procesov v severnem Jadranu, Evropi in po svetu.

Programi in projekti

RAZISKOVALNI PROGRAM

P6-0272 **Sredozemlje in Slovenija**

ZRS Koper

Vodja: Egon Pelikan

Trajanje programa: 1. 1. 2020–31. 12. 2025

MEDNARODNI PROJEKTI

MerlinCV – Večsenzorna doživetja, povezana z gradovi in vilami čezmejne regije za odličnost v turizmu

Program: Interreg V-A Italija-Slovenija 2014-2020 (Ciljni razpis za strateške projekte št. 06/2018 - Odličnost v turizmu)

Prijavitelj: ZRS Koper, Inštitut za zgodovinske študije

Vodja: Dragica Čeč

Koordinator: Tilen Glavina

Trajanje projekta: 1. 1. 2019–31. 8. 2022

NACIONALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI

N6-0173 **Religijske spremembe na Slovenskem in v**

Jugoslaviji: Verski prestopi in procesi ateizacije

Prilagojeni raziskovalni projekt

Vodja: Gašper Mithans

Trajanje projekta: 1. 12. 2021–30. 11. 2024

J6-2572 **Kulturno-zgodovinski vidiki staranja:**

izkušnje, reprezentacije, identitete

Temeljni projekt

Vodja: Urška Bratož

Trajanje projekta: 1. 9. 2020–31. 8. 2023

J6-2575 **Ambicije, karierizem, pohlep, prevare: socialno-materialne strategije, prakse in komunikacija družbenih elit na Slovenskem v zgodnjem novem veku**

Vodja: Dušan Kos

Koordinator za ZRS Koper: Dragica Čeč

Trajanje projekta: 1. 9. 2020–31. 8. 2023

44 J7-2606 **Modeli in prakse mednarodne kulturne izmenjave Gibanja nevrščeni: raziskovanje prostorsko-časovnih kulturnih dinamik**

Temeljni projekt

Vodja: Barbara Predan

Koordinator za ZRS Koper: Jure Ramšak

Trajanje projekta: 1. 9. 2020–31. 8. 2023

J6-9356 **Antifašizem v Julijski krajini v transnacionalni perspektivi, 1919–1954**

Temeljni projekt

Vodja: Jože Pirjevec

Trajanje projekta: 1. 7. 2018–30. 6. 2021

J6-9353 **Prepletanje med marksizmom in krščanstvom v Sloveniji, 1931–1991**

Temeljni projekt

Vodja: Jure Ramšak

Trajanje projekta: 1. 7. 2018–30. 6. 2021

J6-1800 **Jadranske socialne države. Socialne politike v transnacionalni obmejni pokrajini od sredine 19. do 21. stoletja**

Temeljni projekt

Vodja: Borut Klabjan

Trajanje projekta: 1. 7. 2019–30. 6. 2022

J6-9387 **Nacionalno samozavedanje in nadnacionalna znanost: vpliv nacionalnih diskurzov na raziskovanje srednjeveške in zgodnjenovoveške umetnosti v Sloveniji**

Temeljni projekt (ZRS Koper sodelujoča organizacija)

Vodja: Matej Klemenčič (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta)

Koordinator za ZRS Koper: Tomislav Vignjevič

Trajanje: 1. 7. 2018–30. 6. 2021

Predavanje dr. Gašperja Mithansa med gostovanjem na Univerzi v Kaliforniji, Berkeley.

BILATERALNI PROJEKTI

Izziv multireligijske in sekularne modernosti: katolicizem in pravoslavlje v Jugoslavij

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Srbija

Vodja: Jure Ramšak

Trajanje: 1. 1. 2020–31. 12. 2021

Fašizem v prostoru. Fašistične prostorske politike na Južnem Tirolskem in v Julijski krajini v primerjalni perspektivi

bilateralno sodelovanje: Slovenija - Avstrija

Vodja: Borut Klabjan

Trajanje: 1. 1. 2020–31. 12. 2021

Kitajska in Jugoslavija na globalnem Jugu: konvergence in divergence

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - LR Kitajska

Vodja projekta: Jože Pirjevec

Trajanje projekta: 23. 4. 2018–31. 12. 2020

Vzorci družinskega nasilja v zgodnjem novem veku. Študije primerov o vzorcih družinskega nasilja iz Istre in delov današnje Slovenije v zgodnjem novem veku

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Hrvaška

Vodja: Dragica Čeč

Trajanje projekta: 1. 7. 2018–31. 3. 2020

Kampus Univerze v Kaliforniji, Berkeley.

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Akad. prof. dr. Jože Pirjevec, znanstveni svetnik,
- izr. prof. dr. Borut Klabjan, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Egon Pelikan, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Claudio Povolo, znanstveni svetnik,
- izr. prof. dr. Dragica Čeč, višja znanstvena sodelavka,
- doc. dr. Gašper Mithans, višji znanstveni sodelavec,
- dr. Mateja Režek, višja znanstvena sodelavka,
- dr. Tomislav Vignjevič, višji znanstveni sodelavec,
- dr. Urška Bratož, znanstvena sodelavka,
- dr. Jure Ramšak, znanstveni sodelavec,
- dr. Tilen Glavina, asistent z doktoratom,
- dr. Vojko Pavlin, asistent z doktoratom,
- mag. Denis Cerkvenik, asistent,
- Vida Rožac Darovec, višja strokovno-raziskovalna asistentka,
- Matic Batič, asistent,
- Opassi Oskar, asistent.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

16	raziskovalcev/raziskovalk v letu 2020
11	izvirnih znanstvenih člankov
7	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
1	objavljeni znanstveni prispevek na konferenci
5	samostojnih znanstvenih sestavkov ali poglavij v monografski publikaciji
3	znanstvene monografije

V zadnjih treh letih so sodelavci Inštituta za zgodovinske študije izdali več monografij in prevodov monografij v tuje jezike pri slovenskih in tujih založbah.

Predstojnik: izr. prof. dr. Rok Svetlič, znanstveni svetnik

Ključne dejavnosti

Pravni inštitut pri ZRS Koper je edini inštitut v državi, ki k pojavu prava pristopa zunaj ustaljene shematizacije ved, ki pravno znanost uvršča na področje družboslovja. Genealogija pravne znanosti zahodnjaške tradicije namreč izkazuje njeno tesno povezanost z vedami, ki danes spadajo na področje humanistike (filozofija, zgodovina, jezikoslovje). S tem se odpira nova perspektiva, ki pravne inštitute postavlja v okvir najširše – zahodnjaške in evropske – duhovne tradicije,

ki nas je zgodovinsko oblikovala. Prepričani smo, da je le tako mogoče izzive demokratične kulture pravilno razumeti in se nanje ustrezno odzvati. Zato gradimo tudi na komunikaciji akademskega diskurza s pravno prakso, zaradi česar sodelujemo z različnimi organizacijami, ki povezujejo pravnike različnih poklicev. V prvi vrsti v raziskovalno delo vključujemo izkušnje, ki nastajajo pri delu v pravosodju, saj ta ostaja za pravo paradigmatični diskurz.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Izdaja znanstvene monografije dr. Roka Svetliča Podnositi bitak svijeta – Ontologija prava i države pri založbi Demetra, Zagreb, Hrvaška.
- Izdaja znanstvene monografije dr. Rada Bohinca Corporations and partnerships in Slovenia pri založbi Kluwer Law International.
- Izdaja znanstvene monografije dr. Jožeta Ruparčiča Pravilo poslovne presoje – poslovna etika in sprejemanje poslovnih odločitev pri Založbi Nove univerze, Nova Gorica.
- Izdaja znanstvene monografije dr. Vida Jakulina (soavtor) Systems approach concepts in contemporary society: systems thinking, modelling and simulation in science and practice pri založbi Verlag Dr. Kovač, Hamburg, Nemčija.
- Izdaja strokovne monografije dr. Roka Svetliča (soavtor) Slovenski državni holding, d. d., in spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu pri Založbi Nove Univerze, Nova Gorica.
- Objava poglavja dr. Barbare Gornik z naslovom Cosmopolitanism, nationalism, and refugees – implications revealed through Slovenian public opinion v znanstveni monografiji Mogens Chrom Jacobsen (ur.): Cosmopolitanism, migration and universal human rights pri založbi Springer.
- Objava poglavja dr. Roka Svetliča z naslovom Posebno ranljive kategorije žrtava krivičnih dela i slovenačko krivično zakonodavstvo: teorija, norma i praksa v znanstveni monografiji Stanko Bejatović (ur.): Žrtva krivičnog dela i krivičnopравни instrumenti zaštite: međunarodni pravni standardi, regionalna krivična zakonodavstva, primena i mere napređenja zaštite v okviru misije OEBS-a u Srbiji, Beograd.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Razglasitev pandemije marca lani je odprla nove izzive, ki zadevajo raziskovalno področje Pravnega inštituta. Posvečali smo se številnim problemskim področjem, pri čemer na tem mestu poudarjamo nujnost redefinicije odnosa med človekovimi pravicami in državo. Republika Slovenija se je prvič od svojega nastanka znašla v okoliščinah, v katerih je morala uporabiti 39. čl. Zakona o nalezljivih boleznih, ki dopušča omejitve gibanja in prepoved zbiranja. Država je po eni strani edini subjekt, ki lahko učinkovito zaščiti človekove pravice, po drugi pa lahko te tudi krši. Gre za izrazito ambivalenten odnos med človekovimi pravi-

cam in državo: država mora zaradi varovanja človekovih pravic poseči vanje. Okoliščina izrednih razmer – naj bodo formalno razglašene (92. čl. Ustave) ali ne – zahteva iskanje novega ravnovesja med ustavnimi pravicami. Pri Pravnem inštitutu smo se dejavno vključili v javno diskusijo glede konflikta med svobodo (vesti) in pravico do varovanja zdravja, glede problematike solidarnosti in družbene odgovornosti itd., v zvezi s čimer smo objavili več poljudnih člankov. Trenutno poteka celostna elaboracija problematike, kar bomo objavili v znanstveni periodiki.

Programi in projekti

RAZISKOVALNI PROGRAM

P6-0400 **Družbena pogodba v 21. stoletju: historično-sociološki, filozofsko-etični in izobraževalnopedagoški vidiki**

ZRS Koper sodelujoča organizacija

Vodja: Ksenja Vidmar Horvat (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta)

Koordinator za ZRS Koper: Rok Svetlič

Trajanje programa: 1. 1. 2020–31. 12. 2025

NACIONALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI

J5-2561 **Korporativno upravljanje javnih služb - med učinkovitostjo in družbeno odgovornostjo**

Temeljni projekt

Vodja: Rado Bohinc

Koordinator za ZRS Koper: Rok Svetlič

Trajanje projekta: 1. 9. 2020–31. 8. 2023

J5-1790 **Holistični pristop k spoštovanju človekovih pravic v gospodarstvu - reforma slovenske in mednarodne pravne ureditve**

Temeljni projekt

Vodja: Jernej Letnar Černič

Koordinator za ZRS Koper: Rok Svetlič

Trajanje projekta: 1. 1. 2019–30. 6. 2022

J5-9342 **Teorija kazni in demokratična kultura v Sloveniji**

Temeljni projekt

Vodja: Rok Svetlič

Trajanje projekta: 1. 7. 2018–30. 6. 2021

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Prof. dr. Rado Bohinc, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Vid Jakulin, znanstveni svetnik,
- izr. prof. dr. Rok Svetlič, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Lenart Škof, znanstveni svetnik,
- dr. Barbara Gornik, asistentka z doktoratom,
- dr. Jože Ruparčič, asistent z doktoratom.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

4	raziskovalci/raziskovalke v letu 2020
3	izvirni znanstveni članki
2	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
1	pregledni znanstveni članek
1	kratek znanstveni članek
3	objavljeni znanstveni prispevki na konferenci
1	samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
3	znanstvene monografije

INŠTITUT ZA FILOZOFISKE ŠTUDIJE

Predstojnik: prof. dr. Lenart Škof
Namestnica: doc. dr. Helena Motoh

Ključne dejavnosti

Inštitut je leta 2020 pridobil programsko skupino ARRS na področju filozofije in bilateralni projekt z Latvijo. Temeljna dejavnost inštituta ostaja proučevanje sodobnih filozofskih tematik (etika, okoljska filozofija, filozofija prava, feminizem, umetna inteligenca, medkulturna filozofija), obenem pa krepi kadrovsko za-

sedbo na področju religiologije in teologije, na katerih obravnava sodobne pojave s področja religije, njene družbene vloge in s tem povezanega medreligijskega dialoga. Raziskovalci objavljajo svoja dela pri uglednih založbah in v revijah s faktorjem vpliva doma in po svetu.

Sodelavke in sodelavci Inštituta za filozofske študije.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Dr. Helena Motoh je bila v okviru projektne skupine ARRS projekta Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji med prejemniki nagrade Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju za leto 2020.
- Dr. Gorazd Andrejč je v sodelovanju med univerzo v Groningenu in IFŠ ZRS Koper med 19. in 20. novembrom 2020 organiziral mednarodno spletno znanstveno konferenco Religious Philosophy Between Humanism and Posthumanism.
- Dr. Nadja Furlan Štante je kot gostujoča urednica v reviji Annales, Ser. Hist. et Soc. pripravila poseben sklop tematskih člankov na temo Medreligijski dialog v luči migracij in begunske krize.
- Dr. Carool Kersten je imel več intervjujev na temo islama v Savdski Arabiji na radiu BBC in Aljazeera Arabic TV.
- Dr. Lenart Škof je kot gostujoči urednik v reviji Sophia pripravil poseben sklop tematskih člankov z naslovom Shame and Absence: Feminist and Theological Reflections.
- Dr. Luka Trebežnik je pridobil podoktorski raziskovalni projekt ARRS Izzivi postmoderne filozofije religije: tekstualnost, transcendenca, skupnost (Z6-2665).
- Dr. Gašper Pirc je postal predsednik Slovenskega filozofskega društva.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

V okviru programske skupine, ki jo Inštitut za filozofske študije izvaja v sodelovanju z Inštitutom za družboslovne študije, je pod vodstvom dr. Lenarta Škofa v letu 2020 pod okriljem univerze v Oxfordu pote-

kala obsežna mednarodna raziskava Social, Ethical, and Behavioral Aspects of the COVID-19 Pandemic (SEBCOV). Projekt je združil raziskovalce iz Malezije, Tajske, Italije, Veliki Britanije in Slovenije.

Dogodki v letu 2020

- 22. januarja 2020 se je dr. Helena Motoh udeležila pogovora na temo Kitajska med tradicijo in sodobnostjo v okviru cikla Sožitje 2020, Maribor.
- 12. in 13. februarja 2020 je bila v Slovenskem etnografskem muzeju mednarodna delavnica Kitajske okrasne stene in model kitajske hiše iz Skuškovce zbirke.
- 27. februarja 2020 se je dr. Maja Bjelica udeležila končne konference v prostorih zveze za Sredozemlje v Barceloni v okviru projekta MED-HUB.
- 17. aprila 2020 je dr. Lenart Škof predaval na simpoziju ARRS-projekta IFŠ Surviving the Anthropocene: Eco-pedagogy and Eco-philosophy v organizaciji Univerze v Innsbrucku.
- 5. oktobra 2020 je dr. Lenart Škof vodil okroglo mizo Človek človeku človek v soorganizaciji Slovenske matice in IFŠ.
- 8. oktobra 2020 je bila uradna predstavitev spletne strani VAZ – Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji.
- 2. septembra 2020 je imel dr. Carool Kersten vabljen predavanje na webinarju na temo islama v JV Aziji na University of South Carolina.
- 11. novembra 2020 je imela dr. Nadja Furlan Štante vabljen predavanje Spolni stereotipi v vsakdanjem življenju na Poveljniško-štabni šoli Centra vojaških šol Slovenske vojske v Mariboru.
- 6. decembra 2020 je bila dr. Nadja Furlan Štante gostja v oddaji Obzorja duha na TV Slovenija, kjer je v okviru oddaje Ženski obraz Boga spregovorila o vlogi žensk v sodobni teologiji.

RAZISKOVALNI PROGRAM**P6-0279 Mejna področja: območja kulturnega in družbenega sobivanja v dobi tveganja in ranljivosti**

ZRS Koper

Vodja: Škof Lenart

Trajanje programa 1. 1. 2020–31. 12. 2025

P6-0243 Azijski jeziki in kulture

ZRS Koper sodelujoča organizacija

Vodja: Jana Rošker (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta)

Koordinatorica za ZRS Koper: Helena Motoh

Trajanje programa: 1. 1. 2019–31. 12. 2024

NACIONALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI**Z6-2665 Izzivi postmoderne filozofije religije: tekstualnost, transcendenca, skupnost**

Podoktorski projekt

Vodja: Luka Trebežnik

Trajanje: 1. 10. 2020–30. 9. 2022

J7-1824 Preživeti dobo antropocena z razvitjem nove ekološke pravičnosti in biodružbene filozofske pismenosti

Temeljni projekt

Vodja: Lenart Škof

Trajanje: 1. 7. 2019–30. 6. 2022

J6-9393 Medreligijski dialog – temelj za sožitje različnosti v luči migracij in begunske krize

Temeljni projekt

Vodja: Nadja Furlan Štante

Trajanje: 1. 7. 2018–30. 6. 2021

J6-8265 Oživljanje kozmične pravičnosti: poetika feminilnega

Temeljni projekt

Vodja: Lenart Škof

Trajanje: 1. 5. 2017–31.12.2020

J6-1813 Ustvarjena bitja, ljudje, roboti: teologija stvarjenja med humanizmom in posthumanizmom

Temeljni projekt

Vodja: Gorazd Andrejč

Trajanje: 1. 7. 2019–30. 6. 2022

J6-8258 Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih

Temeljni projekt (ZRS Koper sodelujoča organizacija)

Vodja: Ana Jelnicar (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta)

Koordinatorica za ZRS Koper: Helena Motoh

Trajanje: 1. 5. 2017–30. 4. 2021

J7-9429 Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji: vpetost slovenskega prostora v globalno izmenjavo predmetov in idej z vzhodno Azijo Temeljni projekt (ZRS Koper sodelujoča organizacija)
Vodja: Nataša Vampelj Suhadolnik (Slovenski etnografski muzej)

Koordinatorica za ZRS Koper: Helena Motoh

Trajanje: 1. 7. 2018–30. 6. 2021

BILATERALNI PROJEKTI**Poslušanje in mnogozvočje: odmevi fenomenologije, etike in antropologije**

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Latvija

Vodja: Lenart Škof

Trajanje projekta: 1. 11. 2020–31. 10. 2022

Uporaba novih tehnologij pri predstavitvi vzhodnoazijskih zbirk v slovenskih muzejih

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - Avstrija

Vodja projekta: Helena Motoh

Trajanje projekta: 1. 1. 2020–31. 12. 2021

Medreligijski dialog, migracije in ekološka pravičnost

Bilateralno sodelovanje: Slovenija - ZDA

Vodja projekta: Nadja Furlan Štante

Trajanje projekta: 1. 10. 2019–30. 9. 2021

Napovednik mednarodne spletne znanstvene konference
Religious Philosophy Between Humanism and Posthumanism,
19.–20. novembra 2020.

Religious Philosophy Between Humanism and Posthumanism

Online Symposium, 19-20 November 2020 (14:00-17:10 CET)

Speakers:

- John Durham Peters (Yale University)
- Noreen Herzfeld (St. John's University in Minnesota/SRC Koper)
- Constantine Sandis (University of Hertfordshire)
- Todd Weir (University of Groningen)
- Carol Karlsen (King's College London/SRC Koper)
- Lenart Škof (SRC Koper/AMEU ISH)
- Polona Tržnik (New University/IRRI)
- Nadja Furlan Štante (SRC Koper)
- Gorazd Andrejč (University of Groningen/SRC Koper)

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Prof. dr. Nadja Furlan Štante, znanstvena svetnica,
- prof. dr. Noreen Herzfeld, znanstvena svetnica,
- izr. prof. dr. Rok Svetlič, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Lenart Škof, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Aleš Erjavec, znanstveni svetnik,
- izr. prof. dr. Tamara Ditrich, višja znanstvena sodelavka (do 30. 4. 2020),
- izr. prof. dr. Carool Kersten, višji znanstveni sodelavec,
- doc. dr. Helena Motoh, višja znanstvena sodelavka,
- doc. dr. Gorazd Andrejč, znanstveni sodelavec,
- dr. Shé Mackenzie Hawke, znanstvena sodelavka,
- dr. Maja Bjelica, asistentka z doktoratom,
- dr. Tina Košir, asistentka z doktoratom (do 30. 9. 2020),
- dr. Luka Trebežnik, asistent z doktoratom,
- dr. Gašper Pirc, asistent.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

11	raziskovalcev/raziskovalk v letu 2020
14	izvirnih znanstvenih člankov
10	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
2	samostojna znanstvena sestavka ali poglavji v monografski publikaciji

Pogovor dr. Lenart Škofa z Markom Pogačnikom v Slovenski matici,
31. januarja 2020.

MEDITERANSKI INŠTITUT ZA OKOLJSKE ŠTUDIJE

Predstojnica: dr. Shé Mackenzie Hawke, znanstvena sodelavka

Namestnica: dr. Liliana Vižintin, strokovno-raziskovalna sodelavka

Ključne dejavnosti

Osrednja področja, s katerimi se ukvarja Mediteranski inštitut za okoljske študije (MIOS), so raznovrstne in trajnostne prilagoditve podnebnim spremembam, ki omogočajo razvoj okoljske in kulturne odpornosti. V letu 2020 se je število raziskovalcev inštituta MIOS razširilo na pet, in sicer z začetkom izvajanja projekta ECO-SMART, ki ga vodi dr. Liliana Vižintin, sodelavca pri projektu pa sta še dr. Suzana Škof in dr. Cécil Meulenberg. Kristjan Nemac in dr. Shé Hawke delata na projektu ARRS J7-1824 (Preživeti dobo antropocena z razvitjem nove ekološke pravičnosti in biodružbene filozofske pismenosti) v sodelovanju z Inštitutom za

filozofske študije, projekt pa vodi prof. Lenart Škof. S tema projektoma in drugimi raziskovalnimi sodelovanji, zlasti z Nacionalnim inštitutom za biologijo (NIB), Slovenskim prirodoslovnim muzejem, Alma Mater Europaea (AMEU), Integral Slovenija in Univerzo v Innsbrucku v Avstriji, še naprej razvijamo interdisciplinarni, medkulturni in večjezični inštitut. Ob 50. obletnici dneva Zemlje, 22. aprila 2020, smo objavili prispevke v več medijih, kar je sovpadalo s praznovanjem 60. obletnice NIB. V medijih smo bili prisotni tudi na mednarodni dan čebel 20. maja ter sodelovali v posebnih medijskih dogodkih ZRS in v Kopru.

Sodelavke in sodelavca Mediteranskega inštituta za okoljske študije.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Objava znanstvenega članka Kristjana Nemaca *Inde: spazio collettivo tra libertà, arte e amianto* v reviji *Geotema*, letn. 62, str. 78–87.
- Objava poglavja Kristjana Nemaca *Do we need to change the system?: think global and create a local alternative*, v znanstveni monografiji B. Fuerst-Bjeliš in W. Leimgruber (ur.) *Globalization, marginalization and conflict: political, economic and social processes*, (Perspectives on Geographical Marginality, vol. 6), ki je izšla pri založbi Springer.
- Objava znanstvenega članka dr. Shé M. Hawke *The Missing Hymn of Metis: An Origin of Loss* v reviji *Sophia Journal of Philosophy and Traditions*, letn. 59, Special Issue No. 1: »Shame and Absence: Feminist and Theological Reflections« str. 69–81, pri založbi Springer.
- Objava znanstvenega članka dr. Shé M. Hawke na temo *Seeking Matrology: a Reconsideration of Under/Misrepresentation of Early Church Women* v reviji *Studies in Spirituality*, letn. 30, str. 229–251, pri založbi Peeters Publishers.
- Vabljen predavanje dr. Shé M. Hawke na temo *Writing Water Story: Water Literacy and the Aqua App* (aplikacija je bila sooblikovana z dr. Spanring) na Oddelku za pedagoške vede Univerze v Innsbrucku, Avstrija, 21. oktober 2020.
- Vabljen predavanje dr. Shé M. Hawke na temo *Resistance: from Street Marches to the Poets Pen* na Oddelku za klasične študije Univerze v Bostonu, ZDA, 8. november 2020.
- Dr. Shé Mackenzie Hawke je 30. avgusta prejela zlato nagrado na 42. državnem srečanju manjšinskih pesnikov in pisateljev SOSED TVOJEGA BREGA 2020 v Metliki, ki jo podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD), za pesmi *Breath of Trees/Dih Dreves*, *Sežana in Winded..*

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Zaradi izrednih razmer je bila odpovedana konferenca *From Environmental Concerns to a European Green Deal*, ki bi morala potekati na Alma Mater Europaea (AMEU) v Mariboru 13.–14. marca 2020. Na tej konferenci naj bi sodelovalo več članov projekta *Preživeti dobo antropocena (J7-1824)* in raziskovalnih partnerjev.

Zaradi izrednih razmer sodelavci MIOS niso mogli opraviti raziskovalne izmenjave *The Anthropocene and Complex Adaptive Systems* na Univerzi Heliopolis v Kairu.

Gostujoča predavateljica Shira Kronich z institucije Arava Institute for Environmental Science iz Izraela zaradi omejitev potovanj zaradi covid-19 ni mogla predstaviti gostujočega seminarja in delavnice *The Environmental Diplomacy in the Middle East: A Project Based Methodology in a Rapidly Changing Climate*, načrtovanih za 6. april.

Konferenca *Surviving the Anthropocene: Towards Elemental Literacy and Inter-disciplinary Partnerships* v organizaciji Inštituta za filozofske študije (dr. Škof, dr. Bjelica) in Mediteranskega inštituta za okoljske študije (dr. Hawke) ZRS Koper, oddelka za filozofijo Univerze na Islandiji (prof. Thorgeirsdottir) in Inštituta za izobraževalne vede Univerze v Innsbrucku (dr. Spanring) je bila odložena na leto 2021. Dogodek ob praznovanju 60. obletnice Nacionalnega inštituta za biologijo (NIB), ki je bil načrtovan za 22. april 2020 in sovpadal s 50. obletnico dneva Zemlje, je bil preložen zaradi pandemije koronavirusa. Za nedoločen čas je bil prestavljen tudi dogodek *The Nature of Slovenia in the Condition of the Consequences of Climate Change: Aspects and Solutions of Living Science*, ki je bil načrtovan za 25. september 2020. Dr. Hawke je bila povabljen, naj zastopa MIOS s prispevkom *Changing the Face of the Earth: Cross-Examining the Human Species*.

- Raziskovalci MIOS so sodelovali na spletnem uvodnem srečanju ECO-SMART v organizaciji vodilnega partnerja dežele Benečije, Benetke, Italija, 8. april 2020.
- Raziskovalci MIOS so sodelovali na spletni tiskovni konferenci ECO-SMART v organizaciji vodilnega partnerja dežele Benečije, 22. junij 2020, po spletu.
- Raziskovalci MIOS so z vsemi projektnimi partnerji projekta ECO-SMART sodelovali na odprtem forumu EuroScience (ESOF). ECO-SMART je bil predstavljen na kongresnem zasedanju Protection of marine habitats and reduction of CO₂ along coastal areas: scientific and social aspects, Trst, Italija, 4. september 2020. Vsi predstavniki projekta so prispevali k predstavitev. Vabljeni predavatelja sta bila dr. Alberto Barausse z Univerze v Padovi in dr. Mitja Bricelj z Ministrstva za okolje in prostor.
- Raziskovalci MIOS so skupaj z RRC Koper organizirali spletni izobraževalni dogodek ECO-SMART za deležnike Vrednotenje ekosistemskih storitev, 15. december 2020, po spletu.
- Dr. Lenart Škof in dr. Shé M. Hawke sta predstavila prispevke na javnih predavanjih Surviving the Anthropocene: Eco-pedagogy and Eco-Philosophy, ki jih je na Univerzi v Innsbrucku organiziral avstrijski projektni partner (dr. Spannring) v okviru projekta J7-1824 Preživeti antropocen (dr. Škof: From Pneumatische Wasserheilkunde to New Environmental Thinking; dr. Hawke: Becoming Eco-Fluent: Being with Nature), 17. april 2020.
- Dr. Shé M. Hawke je predstavila članek A Critical Need for Environmental Literacy – Re-wilding Human Consciousness na konferenci Anthropocenes: Reworking the Wound Conference, Univerza v Katovicah v sodelovanju z European Society for Literature, Science and the Arts, Katovice, Poljska, 19. junij 2020.
- Dr. Shé M. Hawke je brala pesmi: Breath of Tress/Dih dreves, Sežana in Winded na srečanju Sosed tvojega brega 2020, branje poezije za migrante in sosede Slovenije, Ljubljana, 21. februar 2020.
- Dr. Shé M. Hawke je v Innsbrucku začela terensko delo in snemanje vodnih pokrajin za razvoj aplikacije Aqua z dr. Reingardom Spannringom, avstrijskim raziskovalnim partnerjem v okviru projekta Antropocen (J7-1824), Innsbruck, Avstrija, 14. in 18. julij 2020.
- Temu je sledilo terensko delo na reki Kolpi v Sloveniji, 28. in 29. avgust 2020.
- Poleti je Kristjan Nemac pod okriljem KOST Koper v sodelovanju z gibanjem Zelenci soorganiziral prvi slovenski Zeleni kamp, ki je bil zelo uspešen in se bo ponovil v letu 2021. Zeleni kamp je potekal od 24. do 28. avgusta 2020 v bližini reke Rižane.

Ekскурzija v Innsbruck in obisk partnerske organizacije, dr. Shé Mackenzie Hawke z dr. Reingard Spannring pred stavbo Univerze v Innsbrucku.

Programi in projekti

MEDNARODNI PROJEKTI

ECO-SMART – Tržišče ekosistemskih storitev za napredno politiko zaščite območij NATURA 2000

Program: Interreg V-A Italija-Slovenija 2014–2020

(Ciljni razpis za standardne projekte - Varstvo in spodbujanje naravnih in kulturnih virov)

Prijavitelj: Direkcija za turizem Dežele Veneto (regionalni oddelek za biodiverzitetu in parke)

Vodja: Mauro Giovanni Viti

Koordinator za ZRS: Liliana Vižintin

Trajanje projekta: 1. 4. 2020–31. 3. 2022

NACIONALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI

J7-1824 Preživeti dobo antropocena z razvitjem nove ekološke pravičnosti in biodružbene filozofske pismenosti

Temeljni projekt

Vodja: Lenart Škof

Trajanje: 1. 7. 2019–30. 6. 2022

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- dr. Shé Mackenzie Hawke, znanstvena sodelavka,
- prof. dr. Lenart Škof, znanstveni svetnik,
- doc. dr. Cecil Meulenberg J. W., asistent z doktoratom,
- dr. Suzana Škof, asistentka z doktoratom,
- dr. Liliana Vižintin, strokovno-raziskovalna sodelavka,
- Kristjan Nemac, asistent.

Bibliografija za leto 2020 v številkah

4	raziskovalci/raziskovalke v letu 2020
3	izvirni znanstveni članki
1	→ od teh v revijah s faktorjem vpliva
2	objavljena znanstvena prispevka na konferenci
1	samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

Prvi Zeleni kamp, avgusta 2020.

2. Hlajevi dnevi, 5. in 6. julija 2020.

Obisk ministra za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jerneja Pikala,
12. februarja 2020.

Teambuilding pri Rodici, 18. junija 2020.

Pogovorni večer Golo življenje v okviru Primorskega poletnega festivala, 2. julija 2020 na Martinčevem trgu.

CENTER ZA INFORMACIJSKO IN INFRASTRUKTURNO PODPORO RAZISKOVANJU

Vodja: Peter Čerče, višji asistent

Ključne dejavnosti

Center za informacijsko in infrastrukturno podporo raziskovanju (CIIPR) nudi infrastrukturno podporo celotnemu ZRS Koper. Predvsem gre za dejavnosti s področja informacijskih storitev in podpore, deluje pa tudi na področju INDOK-centra in administrativne podpore pri infrastrukturnih projektih ZRS Koper. Vsebinsko se v raziskovalno delo vključuje kot instrumentalna podpora pri terenskih raziskavah in kabinetni obdelavi raziskovalnih podatkov. Zadnje je bilo izra-

zito aktualno leta 2020 ob vzpostavitvi raziskovalne opreme, pridobljene na javnem razpisu v letu 2019.

Dejavnosti CIIPR obsegajo vsa področja klasične IT-službe z vzdrževanjem vseh delov informacijske infrastrukture ali samostojno ali s sodelovanjem z zunanjimi partnerji pri zagotavljanju nemotenega in varnega delovanja informacijskega sistema.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Nabava in namestitev raziskovalne opreme, pridobljene s sofinancerskim deležem ARRS v okviru razpisa Paket 18. Opremo sestavlja informacijska platforma za povezovanje merilnih naprav, uporabnikov in aplikacij v oblaku. Omogoča nadaljevanje informacijske strategije ZRS Koper za trajno rešitev na področju zajemanja, shranjevanja, arhiviranja in dostopanja do raziskovalnih podatkov in za diseminacijo raziskovalnih rezultatov. V okviru implementacije pilotnih aplikacij sta vzpostavljeni vstopni točki za infrastrukturni organizacijski enoti Mediteranski center zdravja in Center mediteranskih kultur.

Predavanje Petra Čerčeta na dogodku Odprta znanost.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

V duhu posebnih razmer za delo, ki jih je večino leta 2020 narekovala epidemija novega koronavirusa, je bila ključna naloga CIIPR zagotoviti ustrezne delovne pogoje vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so zaradi spoštovanja vladnih ukrepov delo izvajali od doma. V izrednih razmerah se je izkazalo, da je bila usmeritev delovanja enote v preteklih letih pravilna, saj so bili

vsi sistemi za zagotavljanje varnega in zanesljivega dela od doma pripravljene, treba jih je bilo le aktivirati. Zaradi prepovedi javnih dogodkov večji del leta 2020 je CIIPR z uvedbo dodatnih dejavnosti tovrstne dogodke ZRS Koper uspešno prenesel v virtualni svet.

Programi in projekti

INFRASTRUKTURNI PROGRAM

IO-0052 **Infrastrukturna skupina ZRS Koper**

Vodja: Peter Čerče

Trajanje programa: 1. 2. 2018–31. 12. 2021

Del Infrastrukturnega programa so tudi Laboratorij Inštituta za oljkarstvo, Laboratorij Inštituta za kineziološke raziskave, Mediteranski center zdravja, Center mediteranskih kultur, Center za raziskovanje javnega mnenja, znanstvena založba Annales ZRS ter Center za beneško zgodovino in kulturno dediščino.

Sodelavca v letu 2020

- Peter Čerče, višji asistent,
- Martin Vižintin.

Podpora Centra za informacijsko in infrastrukturno podporo raziskovanju pri izvedbi spletnih dogodkov.

CENTER ZA RAZISKOVANJE JAVNEGA MNENJA

Vodja: mag. Zorana Medarić, višja strokovno-raziskovalna asistentka

Ključne dejavnosti

Center za raziskovanje javnega mnenja (CRJM) deluje v okviru Inštituta za družboslovne študije. Od začetka svojega delovanja nudi raziskovalno podporo raziskovalnim skupinam ZRS Koper in izvaja raziskave za zunanje naročnike.

CRJM izvaja javnomnenjske, tržne in ciljne raziskave z uporabo kvantitativnih in kvalitativnih raziskovalnih metod. V okviru centra deluje skupina raziskovalcev, ki raziskujejo na več področjih ter jih odlikujejo strokov-

nost, zanesljivost, fleksibilnost in dolgoletne izkušnje v raziskovanju. Načrtovanje raziskav vselej poteka v tesnem sodelovanju z naročniki glede na njihove potrebe in cilje. Obenem zagotavljamo kakovostno izvedbo raziskav, skladno z najvišjimi etičnimi in strokovnimi merili. Poleg raziskovalcev je v delo CRJM vključena še skupina izkušenih anketarjev, terenskih sodelavcev in kontrolorjev.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Raziskovalna podpora pri mednarodnem projektu programa Obzorje 2020 Migrant Children and Communities in a Transforming Europe - MiCreate, ki združuje 15 partnerjev iz Velike Britanije, Danske, Španije, Grčije, Poljske, Avstrije, s Cipra, iz Italije, Hrvaške, Portugalske, Francije in Slovenije.
- Raziskovalna podpora pri izvedbi nacionalnega empiričnega dela mednarodne raziskave: Družbeni, etični in vedenjski vidiki pandemije covid-19 (Social, ethical and behavioural aspects of COVID-19, skrajšano SEBCOV) pod vodstvom univerze v Oxfordu.
- Izvedba raziskave Obiskovanje kulturnih prireditev v slovenski Istri za društvo Primorski poletni festival.
- Zunanja evalvacija programa Preventiva, terapija, rehabilitacija in raziskovanje na področju zmanjševanja rabe psihoaktivnih sredstev za Združenje Bonding psihoterapevtov Slovenije.

Programi in projekti

INFRASTRUKTURNI PROGRAM

10-0052 **Infrastrukturna skupina ZRS Koper**

Vodja: Peter Čerče

Trajanje programa: 1. 2. 2018–31. 12. 2021

Del Infrastrukturnega programa so tudi Center za informacijsko in infrastrukturno podporo raziskovanju, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo, Laboratorij Inštituta za kineziološke raziskave, Mediteranski center zdravja, Center mediteranskih kultur, znanstvena založba Annales ZRS ter Center za beneško zgodovino in kulturno dediščino.

Sodelavke in sodelavec v letu 2020

- Dr. Mateja Sedmak, znanstvena svetnica,
- dr. Barbara Gornik, znanstvena sodelavka,
- dr. Blaž Lenarčič, znanstveni sodelavec,
- dr. Ksenija Perkovič, asistentka z doktoratom,
- dr. Maja Zadel, asistentka z doktoratom,
- mag. Zorana Medarič, višja strokovno-raziskovalna asistentka,
- Lucija Dežan, asistentka.

Izvajanje telefonskega anketiranja.

CENTER ZA UPRAVLJANJE PROJEKTOV

Vodja: Nives Rupnik, mag. manag.

Namestnica: Barbara Pandev, dipl. ekon. (UN)

Ključne dejavnosti

Center za upravljanje projektov je osrednja podpora pri uspešnem pristopu k upravljanju projektov ZRS Koper. Njegova naloga je ponuditi ustrezne rešitve in pravočasne informacije. Večino teh storitev nudi inštitutom znotraj organizacije za njihove projekte in tudi deležnikom operacij, pri katerih sodeluje ZRS Koper. Njegove cilje lahko strnemo v te ključne dejavnosti:

- Upravljanje: Ustvarja okolja, v katerih je omogočeno, da odgovorni ljudje sprejemajo pravilne odločitve na podlagi pravih informacij. To vključuje tudi revizijo in navzkrižne preglede, razvoj strukture projekta in zagotovitev jasnega načrta odgovornosti.
- Preglednost: Zagotavlja informacije, ki so pomembne in pravilne za podporo pri učinkovitem odločanju.
- Ponovna uporaba: Zajema iz preteklih izkušenj in pridobljenega znanja ter jih nenehno nadgrajuje. Arhiv dobrih praks in usvojenega znanja ponuja predloge in najboljše pristope iz prejšnjih uspešnih projektov, ki so nadgrajeni z najnovejšimi informacijami.
- Podpora pri uresničevanju: Olajša delo projektnim skupinam in jim pomaga, da učinkoviteje in produktivneje opravljajo svoje delo. Z raziskavo procesov in izpolnjevanjem birokratskih zahtev skrbi za usposabljanje, pomoč in svetovanje pri izvedbi projektov in zagotavljanju kakovosti.
- Sledljivost: Upravljanje dokumentacije, zgodovine projektov in baze znanja.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

• CUP se je v letu 2020 uveljavil kot uspešna administrativna podpora pri številnih prijavih ter upravljanju mednarodnih in tudi nacionalnih projektov. V letu 2020 smo izvedli skupno 16 znanstvenoraziskovalnih projektov, financiranih iz evropskih in mednarodnih shem in ministrstev RS, od teh sta se dva mednarodna projekta v tem letu končala. Leta 2020 se je začelo izvajati pet novih mednarodnih projektov, ki so bili potrjeni leta 2019 in leta 2020. Leta 2021 so se začeli izvajati štirje novi mednarodni projekti, ki so bili odobreni leta 2020.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Covid-19 je v številnih pogledih pomembno vplival na delo CUP. Pri upravljanju projektov so se sodelavci še vedno zanašali na osebne sestanke za izmenjavo mnenj, reševanje problemov in načrtovanje vpetosti v delo. Pri epidemiji covid-19 to večinoma ni mogoče.

Novo stanje je prisililo zaposlene, da so spoštovali roke in se pri delu na daljavo osredinili na svoj seznam nalog. Vodje projektov so se na različnih lokacijah trudili pripraviti načrt in si ga prizadevali deliti. Težave pri tem niso bile presenetljive, saj sta vodenje in upravljanje projektov že običajno velika izziva, tudi kadar sediš v isti pisarni. Zapletenost procesov se v trenutnih pogojih dela na daljavo samo še povečuje.

Postavljeni pred izziv smo poskušali najti in nadgraditi načine za učinkovitejše delo na oddaljenih lokacijah.

Večina projektnih dejavnosti je bila prenesena na splet, kar je bil dodaten izziv pri iskanju primernih pristopov za implementacijo dejavnosti. Eksponentno povečanje digitalizacije je tako prineslo boljše produktivnost in sodelovanje, hkrati pa tudi digitalno goro podatkov ter številna sporočila in naloge, ki ovirajo pogled na nadaljnjo pot. Sposobnost nadzora nad prednostnimi nalogami in dolgoročnimi načrti je postala večji izziv in cilj uspešnega delovanja CUP.

Dogodki v letu 2020

- Uvodni sestanek za projekt EIP Avtomatizacija in ekonomska upravičenost namakanja v oljkarstvu, 14. januar 2020, Koper.
- Uvodno srečanje za projekt ECO-SMART, 8. april 2020, po spletu.
- Predstavitve rešitve Shink2C v okviru projekta Score v občini Piran, 21. maj 2020, Piran.
- Seminar Knjiženje terjatev do ARSKTRP oz. MKGP, 17. junij 2020, po spletu.
- Webinar, program V-A Ita-SLo Učinkovita komunikacija med partnerji in javnostjo, 20. julij 2020.
- Delavnica za poročanje o sofinanciranih projektih ECO-SMART, 3. september 2020, po spletu.
- Informativni dan za koordinatorje projekta Reinser, 10. september 2020, po spletu.
- Webinar Avoiding financial mismanagement and getting ready for a CFS and audits – Expert Insights, 17. september 2020.
- Webinar 5 steps to take when you've received a Horizon 2020 grant – Expert Insights, 29. oktober 2020.
- Uvodno srečanje za projekt TwinBrain, 10. november 2020, Koper, po spletu.
- Informativni dan za koordinatorje projekta TwinBrain, 26. november 2020, po spletu.
- Webinar An Introduction to Horizon Europe, 3. december 2020.

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Mag. Iztok Škerlič,
- Nives Rupnik, mag. manag.
- Matej Milošević, univ. dipl. ekon.,
- Barbara Pandev, dipl. ekon. (UN).

MEDITERANSKI CENTER ZDRAVJA

Vodja: prof. dr. Rado Pišot, znanstveni svetnik

Ključne dejavnosti

Mediterranski center zdravja (MCZ) opravlja svoje poslanstvo v tesnem sodelovanju z neposrednimi uporabniki njegovih storitev. Prenos novih znanj, pridobljenih z raziskavami Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper, med končne uporabnike, ki poteka v sodobno opremljenih prostorih v Areni Bonifika, Cesta Zore Perello-Godina 3, Koper, je usmerjen predvsem v kakovostno diagnostiko ter preventivno in rehabilitacijsko dejavnost. Posameznikom in skupinam, rekreativcem, športnikom različnih starosti ponujamo številne dejavnosti, programe in intervencije, ki zagotavljajo skrb za njihove funkcionalne zmožnosti in zdravje. Posebej smo se poglobili v kakovostno in prilagojeno vadbo za specifične skupine in obdobja (predoperativna vadba, sedeče delovno mesto, mladi športnik, kronični bolniki ...), najbolj dojemljive in ranljive skupine ter tudi za vrhunske športnike. Sodobne merilne naprave, ki jih uporabljamo v centru, so namenjene funkcionalni diagnostiki za splošno in športno populacijo, razvoju in načrtovanju sodobnih in celostnih pristopov vadbe in rehabilitacije po meri posameznikov, varnemu

vračanju po poškodbah v šport ali na delovno mesto ter načrtovanju zdravega življenja, bivalnega okolja in delovnega mesta. Svoje delo in poslanstvo izvajamo v sodelovanju s številnimi partnerji, strokovnjaki s področja zdravja (zdravniki, fizioterapevti, dietetiki) in kineziologije.

Zavedanje o pomenu in vlogi aktivnega in zdravega življenjskega sloga je v naši družbi vendarle nekoliko bolj prisotno, kar se kaže v interesu številnih podjetij, ki se obračajo na nas s predlogi za sodelovanje in se zanimajo za našo ponudbo. Med pomembnimi poslanstvi MCZ je tudi izvajanje dejavnosti FIFA medicinskega centra odličnosti (FIFA Medical Centre of Excellence) in Olimpijskega referenčnega športnomedicinskega centra OŠRMC OKS, kar pomembno podpira šport v širšem okolju.

Več na spletni strani:

<https://www.zrs-kp.si/index.php/research-2/mcz/>.

Dogodki v letu 2020

- Od oktobra 2019 do marca 2020 smo na različnih lokacijah dvakrat tedensko izvajali načrtovano in otroku prijazno gibalno vadbo za predšolske otroke.
- Od začetka leta 2020 smo aktivno sodelovali z ortopedsko ambulanto Bisturmed d. o. o. in pozneje tudi z Ortopedijo Poberaj s. p. ter izvajali dodatne meritve funkcionalne diagnostike (analiza biomehanskih lastnosti skeletnih mišic) za hitrejšo in kakovostnejšo rehabilitacijo pacientov.
- Tudi v letu 2020 smo izvajali različna kineziološka testiranja s posameznimi športniki. Namen MCZ v okviru OŠRMC in FIFA je pomagati športnikom pri procesu hitrejše rehabilitacije in varnega vračanja v vadbo in na tekmovanja, s tem pa do boljšega športnega rezultata.
- Med letom 2020 smo pripravili ponudbe različnih paketov, na primer Preveri pripravljenost svojega telesa in Kineo – pameten razvoj in spremljanje mišične moči.
- V soorganizaciji s Splošno bolnišnico Izola smo 3. oktobra 2020 izvedli dogodek Znanje za zdravje. V okviru tega so na temo Zdravo in odporno telo – korak pred masko spregovorili različni strokovnjaki. Sočasno s strokovno klepetalnico so potekale meritve gibalnega statusa.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

V Mediteranskem centru zdravja smo zaradi pojava epidemije v začetku leta 2020 morali prekiniti vsa že vzpostavljena sodelovanja s podjetji in drugimi ustanovami. Epidemija nam je onemogočala izvajanje meritev v posameznih športnih klubih in tudi pri posameznih športnikih. Po sprostitvi določenih ukrepov smo v svojih prostorih lahko ponovno izvajali storitve, vendar zelo omejeno. Kljub nekaterim sprostitev še vedno nismo mogli opravljati določenih storitev, na primer zdravje na delovnem mestu, vadba za otroke ipd.

Kljub vsemu so naši trenutni cilji, da:

- športnim klubom in društvom v obalno-kraški regiji in širše predstavimo in ponudimo celostno kineziološko obravnavo;
- ponovno vzpostavimo sodelovanje z različnimi podjetji v obalno-kraški regiji in širše za promocijo zdravja na delovnem mestu;
- vzpostavimo sodelovanje z ortopedskimi ambulantami, zdravstvenimi domovi in drugimi zdravstvenimi institucijami za boljšo in kakovostnejšo rehabilitacijo po različnih poškodbah.

Levo: Vodena vadba med pandemijo covid-19 ob Dnevih zdravja Mestne občine Koper.

Spodaj: Meritve občanov Mestne občine Koper ob 9. izvedbi dogodka Znanje za zdravje - bolezni srca in ožilja.

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Prof. dr. Rado Pišot, znanstveni svetnik,
- prof. dr. Boštjan Šimunič, znanstveni svetnik,
- izr. prof. dr. Uroš Marušič, višji znanstveni sodelavec,
- doc. dr. Saša Pišot, znanstvena sodelavka,
- doc. dr. Cecil J. W. Meulenberg, asistent z doktoratom,
- dr. Damir Zubac, asistent z doktoratom,
- dr. Armin Paravlič, asistent,
- Kaja Teraž, asistentka.

Strokovni sodelavec:

- Matej Kleva, dipl. kin.

CENTER MEDITERANSKIH KULTUR

Vodja: dr. Milena Bučar-Miklavčič, višja asistentka, razvojna svetnica

Ključne dejavnosti

Ideje o potrebi povezovanja vseh ključnih akterjev kmetijstva, spodbujanju medsebojnega sodelovanja, nudenju strokovne podpore dejavnostim na področju pridelave (oljkarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo), trženja in predelave kmetijskih pridelkov so se izoblikovale v okviru projektov Center za razvoj, promocijo in preučevanje mediteranskih kultur ter Identifikacija, vrednotenje in trženje tipičnih pridelkov in izdelkov Obalno-kraškega področja in končale z izgradnjo Centra mediteranskih kultur (CMK) v Livadah v okviru naravoslovnega kampusa Univerze na Primorskem. Izgradnja CMK je potekala pod vodstvom UP ZRS s sodelovanjem čezmejnih partnerjev v okviru dveh čezmejnih projektov Interreg III A Slovenija-Italija: SIGMA in strateškega projekta SIGMA2. Dejavnosti izgradnje CMK so potekale od leta 2005 do leta 2015, v letu 2016 so bili vzpostavljeni osnovni pogoji za razvoj in širjenje znanja na področju kmetijsko-živilske dejavnosti s poudarkom na znanju o sredozemskih kulturah. Na neto površini 3550 m² so bili vzpostavljeni sodobni raziskovalni in tehnološki laboratoriji ter degustacijski center za potrebe oljkarstva, študija sredozemskega kmetijstva in biodiverzitete. Požar v CMK je oktobra 2017 popolnoma uničil vso opremo ter dejavnosti so se močno okrnile s selitvijo včasne prostore in namejmom opreme.

V okviru CMK sta se vzpostavila tudi prvi slovenski raziskovalni nasad žižul v Pobegih in prvi raziskovalni poskus namakanja v zasebnem oljčniku Hlaja nad

Lamo, kjer osebje Inštituta za oljkarstvo nadaljuje preučevanje vplivov podnebnih razmer in si prizadeva za iskanje lastnih površin za vzpostavitev poskusnih polj.

Splošni ciliji CMK so opredeljeni v Razvojnem regionalnem razvojnem programu JP 2014–2020:

- povezovanje ključnih akterjev s področja kmetijstva in živilstva in okrepitev medsebojnega sodelovanja,
- povečanje kakovostne lokalne pridelave hrane,
- izboljšanje trženja lokalnih proizvodov,
- podpora nadzoru nad kakovostnimi proizvodi,
- razvoj in uvajanje novih tehnologij,
- zmanjšanje negativnih posledic podnebnih razmer pri pridelavi hrane,
- obvladovanje boleznih in škodljivcev,
- podpora delovanju združenj,
- promocijsko izobraževalne dejavnosti.

Ključnega pomena pri tem sta znanje ter njegov prenos v produkte, storitve in procese med nosilci znanja in kmetijskimi proizvajalci. V letu 2020 so raziskovalci pod vodstvom dr. Maje Podgornik vzpostavili osem demonstracijskih nasadov za namakanje oljk in se s posodobljeno mrežo meteoroloških postaj vključili v Agrometeorološki portal Slovenije – Agromet. Uspešno so izvedli načrtovano nabavo nove raziskovalne opreme za razvoj novih metod za karakterizacijo in ugotavljanje potvorb olj.

Dogodki v letu 2020

- Podrobni dogodki so vezani na izvedene dejavnosti, opisane pri Inštitutu za oljkarstvo in Laboratoriju Inštituta za oljkarstvo.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Koordinacija strokovnih nalog na področju oljkarstva, izdaja letnega poročila o strokovnih nalogah ter publikacij o značilnostih posameznih sort,
- vzdrževanje akreditacijske dejavnosti,
- vzdrževanje nasada žižul,
- poskusi gnojenja v najetih oljčnih nasadih,
- nabava in montaža spektrometra UV/VIS LAMBDA 365 proizvajalca Perkin Elmer,
- nabava in montaža tekočinskega kromatografa z visoko zmogljivostjo (HPLC Agilent Technology 1260 INFINITY 2),
- vzpostavitev osmih demonstracijskih nasadov za namakanje oljk,
- posodobitev mreže meteoroloških postaj.

Programi in projekti

INFRASTRUKTURNI PROGRAM

IO-0052 Infrastrukturalna skupina ZRS Koper

Vodja: Peter Čerče

Trajanje programa: 1. 2. 2018–31. 12. 2021

Del Infrastrukturnega programa so Center za informacijsko in infrastrukturno podporo raziskovanju, Laboratorij Inštituta za oljkarstvo, Laboratorij Inštituta za kineziološke raziskave, Mediteranski center zdravja, Center za raziskovanje javnega mnanje, Center mediteranskih kultur, znanstvena založba Annales ZRS ter Center za beneško zgodovino in kulturno dediščino.

MEDNARODNI PROJEKTI

CMK nudi osnovno infrastrukturo raziskovalnim projektom Inštituta za oljkarstvo in akreditirani dejavnosti Laboratorija Inštituta za oljkarstvo. V letu 2020 je nudil instrumentalno in kadrovske podpora mednarodnemu projektu OLEUM iz programa H2020 in projektu Metrofood, v okviru katerega se vzpostavlja nova evropska infrastrukturna enota.

METROFOOD-PP

Program: H2020- EU. 1.4.1.1. – Developing new world-class research infrastructures

Prijavitelj: Agenzia Nazionale per le nuove Tecnologie, l'energia e lo sviluppo economico sostenibile, Italija

Koordinatorica za ZRS Koper: Milena Bučar-Miklavčič

Trajanje projekta: 1. 12. 2019–30. 5. 2022

OLEUM – Novel science based, ready to use, harmonised solutions to enforce olive oil quality and purity authentication in the global market

Program: Horizon 2020 (SFS-14-2014/2015: Authentication of food products A.[2014]

Authentication of olive oil)

Prijaviteljica: Alma Mater Studiorum Universita di Bologna

Koordinator za ZRS Koper: Bojan Butinar

Trajanje projekta: 1. 10. 2016–28. 2. 2021

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Dr. Milena Bučar-Miklavčič, vodja laboratorija in vodja nacionalnega panela za senzorično ocenjevanje oljčnega olja,
- dr. Bojan Butinar, odgovorni analitik,
- dr. Vasilij Valenčič, odgovorni analitik, vodja kakovosti za organizacijske zadeve in namestnik vodje nacionalnega panela za senzorično ocenjevanje oljčnega olja,
- dr. Erika Bešter, odgovorna analitičarka, vodja kakovosti za tehnične zadeve,
- dr. Maja Podgornik, znanstvena sodelavka.

Strokovni sodelavci:

- Saša Volk, samostojna strokovna sodelavka,
- Katja Fičur, strokovna sodelavka,
- Teja Hladnik, strokovna sodelavka,
- Gašper Kozlovič, strokovni sodelavec,
- Jakob Fantinič, strokovni sodelavec.

CENTER ZA SODELOVANJE S KITAJSKO

Vodja: doc. dr. Helena Motoh, višja znanstvena sodelavka

Namestnica: lekt. dr. Tina Čok, višja strokovno-raziskovalna asistentka

Ključne dejavnosti

Center za sodelovanje s Kitajsko je bil ustanovljen leta 2017, da bi postal stičišče raziskovalnega sodelovanja s kitajskimi partnerji ter regionalno središče za sodelovanje s Kitajsko tudi za lokalno skupnost in gospodarstvo. Med najpomembnejšimi področji našega dela so vzpostavljanje evrokitajskih raziskovalnih povezav,

projektno svetovanje ter organizacija izobraževanj in dogodkov. Kot center smo aktivno vpeti v mednarodno mrežo podobnih možganskih trustov na območju Srednje in Vzhodne Evrope, ki ga obsega strateška iniciativa 17 + 1, ukvarjamo pa se tudi s širšo problematiko iniciative Pasu in ceste.

Spletna stran VAZ, <https://vazcollections.si/>.

PREDMETI — ZBIRKE — MUZEJI — PUBLIKACIJE

O nas Aktualno Blog Galerije Kontakt

Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji

Podatkovna baza in spletna stran *Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji* prvič na nacionalni ravni povezujeta vse vzhodnoazijsko gradivo, ki se nahaja v različnih slovenskih muzejih in institucijah, ter uporabniku omogočata prijazno uporabo in analitični ter sintetični pregled gradiva v slovenskih muzejih.

Podatkovna baza in spletna stran sta del projekta *Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji: vpetost slovenskega prostora v globalno izmenjavo predmetov in idej z Vzhodno Azijo*.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- V letu 2020 je CSK nadaljeval večletno raziskovalno sodelovanje s China-CEE Institute v Budimpešti.
- Aktivni smo bili tudi v okviru raziskovalnega projekta Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji (projekt vodi dr. Nataša Vampelj Suhadolnik, FF UL), pri katerem je oktobra zaživela tudi krovna spletna stran in podatkovna baza vazcollections.si, ki prvič na nacionalni ravni predstavlja predmete vzhodnoazijskega porekla v slovenskih muzejih in zbirkah.
- V okviru bilateralnega projekta Uporaba novih tehnologij pri predstavitvi vzhodnoazijskih zbirk v slovenskih muzejih s Tehniško univerzo v Grazu smo februarja organizirali mednarodno delavnico Kitajske okrasne stene in model kitajske hiše iz Skuškovce zbirke.
- Z nacionalno agencijo SPIRIT sodelujemo pri dejavnostih v okviru digitalne slovensko-kitajske platforme pod okriljem SPIRIT Slovenija, kjer se bo aprila 2021 predstavil tudi Center za sodelovanje s Kitajsko ZRS. Platforma je priložnost za slovenska podjetja, ki lahko svoje virtualne marketinške produkte umestijo na digitalno slovensko-kitajsko platformo ter jih tako predstavijo kitajskim podjetjem in institucijam. CSK ima pri tem povezovalno vlogo za potencialne raziskovalne partnerje s Kitajske.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Zaradi omejitev, povezanih z epidemijo covid-19, je večina dejavnosti od marca 2020 naprej potekala prek spleta, nekateri dogodki v soorganizaciji CSK (npr. mednarodna delavnica s kitajskimi restavrator-

ji v Slovenskem etnografskem muzeju in konferenca Evropske zveze za kitajsko umetnost in arheologijo), ki so bili načrtovani za leto 2020, pa so bili prestavljeni na poznejše datume.

Dogodki v letu 2020

- Mednarodna delavnica Kitajske okrasne stene in model kitajske hiše iz Skuškovce zbirke, Slovenski etnografski muzej, 12. in 13. februar 2020.
- Uradna predstavitev spletne strani VAZ – Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji, oktober 2020.

Sodelavki v letu 2020

- Doc. dr. Helena Motoh, višja znanstvena sodelavka,
- dr. Tina Čok, višja strokovno-raziskovalna asistentka.

Levo: Utrinek iz mednarodne delavnice Kitajske okrasne stene in model kitajske hiše iz Skuškovce zbirke.

CENTER ZA BENEŠKO ZGODOVINO IN KULTURNO DEDIŠČINO

Vodja: dr. Tilen Glavina, asistent z doktoratom

Ključne dejavnosti

Na Znanstveno-raziskovalnem središču v Kopru so prizadevanja na področju kulturne dediščine nastajala in se oblikovala že od začetkov, predvsem pri projektnem delu. Tako je bil v okviru mednarodnega projekta SHARED CULTURE ustanovljen Center za beneško zgodovino in kulturno dediščino (CBZKD). Področja njegovega delovanja so proučevanje in predstavitve s pomočjo sodobne informacijske tehnologije ter tudi dokumentiranje in ohranjanje snovne in nesnovne kulturne dediščine. V centru delajo raziskovalci, ki prihajajo iz različnih akademskih in raziskovalnih okolij in obravnavajo širok spekter področij, od zgodovine institucij, družbe in ekonomije do kulture, jezika, umetnosti in arhitekture beneškega obdobja.

CBZKD deluje kot čezmejni medinstitucionalni center za proučevanje in dokumentiranje beneške zgodovine ter snovne in nesnovne kulturne dediščine. V okviru centra izvajamo dokumentiranje, restavriranje in izobraževanje, prav tako imamo vzpostavljene baze virov in dokumentov (arhivi in knjižnice Benečije, Furlanije - Julijske krajine, Slovenije) v elektronski obliki, ki bodo vsebinska osnova za dokumentacijsko zbirko za delovanje centra in njegovega digitalnega arhiva. Za

vsako raziskovalno temo je predvideno oblikovanje baze podatkov, ki bo vključena v e-katalog.

Pri delovanju centra sodelujejo različne fakultete, inštituti, oddelki in posamezni raziskovalci, ne nazadnje tudi študenti domačih in tujih univerz. Področje delovanja obsega materialno in živo kulturno dediščino, zato se obravnavajo teme v širokem razponu, od institucij, družbe in ekonomije do kulture, jezika, umetnosti in arhitekture beneškega obdobja. Ena od glavnih nalog je nadgradnja baze virov, dokumentov in gradiva v elektronski obliki v digitalni arhiv. Raziskovalno in dokumentacijsko delo raziskovalcev bo posebej usmerjeno v pridobivanje in proučevanje virov in dokumentov, povezanih z zgodovino slovenske Istre v dobi Beneške republike iz arhivov in knjižnic v Benečiji ter Furlaniji - Julijski krajini, z zgodovino Beneške republike iz slovenskih arhivov in knjižnic, z razmerji in odnosi med centrom in periferijo (Benetke-Istra) ter mestom in podeželjem na beneškem območju (posebej institucije in sodstvo), s primerjalno zgodovino kulturne krajine, likovne umetnosti, glasbe, jezikovnih in narečnih vplivov.

Sodelavki in sodelavca v letu 2020

- Izr. prof. dr. Dragica Čeč, višja znanstvena sodelavka,
- prof. dr. Claudio Povoło, višji znanstveni sodelavec,
- dr. Urška Bratož, znanstvena sodelavka,
- dr. Tilen Glavina, asistent z doktoratom.

Levo: Dvorišče palače Baseggio.

Pomembnejši dosežki in dogodki v letu 2020

- CBZKD je v letu 2020 pripravil dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) za dokončanje obnove palače Baseggio na Kreljevi ulici 6, ki je bil izhodišče za zagotovitev proračunskih sredstev iz nacionalnih razvojnih programov (NRP) 2021–2022.

Nameni investicijske operacije so prispevanje h krepitvi infrastrukture na področju valorizacije kulturne dediščine ter s tem zmogljivosti za razvijanje podpornih kapacitet v regionalnih in medregionalnih clusterjih, doseganje konkurenčnosti v mednarodnem okolju, medregionalna izmenjava znanj in prenos dobrih praks. Cilji investicijskega posega na palači Baseggio so gotovo ohranjanje in poudarjanje vseh kakovostnih arhitektonskih in kulturoloških vrednot palače ter prilagoditev objekta novi funkciji, pogojeni z danimi smernicami in veljavnimi predpisi. Vsi predvideni posegi, zamenjave ali novi elementi prinašajo izboljšanje kakovosti obstoječega stanja konstrukcijskih sklopov objekta.

Učinki investicije so:

- nastanek raziskovalnega in izobraževalnega centra;
- nova delovna mesta v Centru za beneško zgodovino in kulturno dediščino;
- sodelovanje tujih strokovnjakov z domačimi in tujimi študenti;
- krepitev sodelovanja med zavodom in Univerzo Ca' Foscari iz Benetk in Venetian Cluster (inovacije na področju valorizacije kulturne dediščine v Italiji in drugje v tujini);
- dvig ravni raziskovalnega dela na področju beneških kultur;
- interakcija med raziskovanjem, javnimi zavodi ter malimi in srednjimi podjetji, ki bo omogočila izmenjavo izkušenj, kompetenc in pristopov za razvoj inovativnih produktov in storitev, s tem pa pripomogla k izboljšanju podpornega okolja za gospodarstvo in h konkurenčnejšemu gospodarstvu;
- povečanje števila raziskovalcev, ki delajo v prostorih z izboljšanimi zmogljivostmi;
- ohranitev kulturne dediščine v Mestni občini Koper in Sloveniji;
- spoznavanje značilnosti in vplivov Beneške republike, ki jih je ta imela na območju SV Jadrana;
- dostopnost digitaliziranih podatkov in dokumentov o Beneški republiki vsem zainteresiranim;
- krepitev narodne zavesti.

Prenovljen objekt, prej dolga leta zanemarjan in neuporabljan, bo prispeval k oblikovanju privlačnejšega in zanimivejšega mestnega ambianta, z organizacijo dogodkov širšega spektra pa bo dostopen tudi širši javnosti. Z valorizacijo in dostopnostjo kulturne dediščine se povečuje tudi privlačnost prostora. Zato bo investicija prispevala nove podlage za oblikovanje kulturnih politik in praks na področju varstva, upravljanja in valorizacije kulturne dediščine.

Namen je zagotoviti dostopnost kulturno-zgodovinskih pričevanj, podatkov in predmetov slovensko italijanskega čezmejnega prostora ter se soočiti s problematiko slabega poznavanja skupne zgodovine in dediščine ter slabo dostopnostjo teh za širšo javnost, in sicer posebej na primeru beneške kulturne dediščine. Ponovna valorizacija kulturnih spomenikov in dostopnost kulturne dediščine ne povečujeta samo privlačnosti prostora in celotne regije, ampak tudi krepi zavest o zgodovinski večkulturnosti območja. Ena od strateških usmeritev obnove palače Baseggio in njenega centra CBZKD je najti inovativne rešitve za ponovno uporabo kulturne dediščine za prihodnje generacije. S tem bomo dolgoročno spreminjali načine, s katerimi lahko uživamo v kulturni dediščini, jo varujemo in promoviramo. Rezultati projekta bodo z ustrezno implementacijo, ki jo zagotavlja del projektnih partnerjev CBZKD, ključnih na tem področju (npr. Venetian Cluster), dosegli trajnostno uporabo, zlasti z znanji, ki se bodo še naprej poglobljala in dopolnjevala prek partnerjev iz izobraževalnega in raziskovalnega sektorja (univerza Ca' Foscari v Benetkah in ZRS Koper). V sklopu CBZKD bodo vzpostavljene in nadgrajene baze virov, dokumentov in gradiva v elektronski obliki, ki bodo vsebinska osnovna dokumentacijska zbirka za delovanje centra in njegovega digitalnega arhiva.

Vodja: Peter Čerče, višji asistent

Ključne dejavnosti

Knjižnica ZRS Koper po strukturi knjižničnega gradiva, ki ga hrani, in po dejavnostih, ki jih izvaja, spada v skupino t. i. specialnih knjižnic s področja znanosti. Poslanstvo knjižnice je zbiranje, urejanje in hramba knjižničnega gradiva, ki vsebinsko sovпада z znanstvenimi področji delovanja raziskovalnih skupin ZRS Koper. Tudi sicer so dejavnosti knjižnice usmerjene predvsem v podporo znanstvenoraziskovalnemu delu matične ustanove.

Knjižnica ZRS Koper je bila ustanovljena leta 1996 in je istega leta postala polnopravna članica vzajemnega bibliotekarskega sistema COBISS. V letu 2002 je ob širitvi matične ustanove pridobila nove prostore. Med letoma 2013 in 2016 je bila del Univerzitetne knjižnice UP, od začetka leta 2017 pa ponovno deluje kot samostojna knjižnica v okviru ZRS Koper.

Zaradi narave dela matične ustanove in zahtev, ki jih prednja postavlja delovanje na konkurenčnem domačem, predvsem pa mednarodnem raziskovalnem področju, Knjižnica ZRS Koper deloma izgublja vlogo klasične knjižnice in vse bolj prevzema dejavnosti informacijsko-dokumentacijskega centra. Skrb za redno in ažurno dopolnjevanje evidenc bibliografskih dosežkov raziskovalcev je izjemno pomembna. Dragocena je tudi pomoč, ki jo raziskovalcem nudi pri zagotavljanju odprtega dostopa do njihovih znanstvenih objav. Posebna znanja s področja znanosti, ki so potrebna za uspešno delo v specialni knjižnici, omogočajo zaposlenim, da so dejavni na stičišču knjižnične, informacijsko dokumentacijske in založniške dejavnosti matične ustanove, s čimer pripomorejo k njeni uspešnosti in odmevnosti.

Knjižnična zbirka Knjižnice ZRS Koper obsega monografije, strokovne in znanstvene revije, različne elektronske informacijske vire in druge publikacije

predvsem s področij humanističnih in družboslovnih znanosti. Vse gradivo je v knjižnici dostopno v prostem dostopu (postavitev po univerzalni decimalni klasifikaciji). Prizadevamo si za zadovoljevanje informacijskih in znanstvenoraziskovalnih potreb raziskovalcev. Izbor in nakup knjižničnega gradiva se izvajata v skladu s potrebami in željami raziskovalcev. Na podlagi preteklih povezav in dobrega sodelovanja s podobnimi institucijami doma in v tujini pridobiva knjižnično gradivo tudi z zamenjavo, darovi in izdajami matične ustanove. Knjižnica se sooča s prostorsko stisko, zato je bilo leta 2020 izločenih nekaj serijskih publikacij (699 enot), nekaj knjižničnega gradiva pa je bilo preusmerjenega v prostore inštitutov ZRS Koper. 31. decembra 2020 je bilo v knjižnici 10.479 enot knjižničnega gradiva v fizični obliki, od tega 3.426 enot serijskih publikacij.

V okviru nacionalnih konzorcijev ima ZRS Koper dostop do elektronskih zbirk serijskih publikacij Science Direct (Elsevier) in JSTOR. Dostop do elektronskih informacijskih virov je omogočen iz prostorov ZRS Koper in prek oddaljenega dostopa za zaposlene ZRS Koper.

Knjižnica ZRS Koper je namenjena predvsem raziskovalcem in sodelavcem matične ustanove, odprta pa je tudi za vse zunanje uporabnike. Uporabnikom in članom zagotavlja storitve, opredeljene v Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic.

Knjižnica ZRS Koper nudi matični ustanovi podporo tudi pri prizadevanjih za doseganje ciljev, zastavljenih v strategiji o odprti znanosti. Dejavno sodeluje v medinstitucionalnih prizadevanjih za odprti dostop objavljenih bibliografskih rezultatov raziskav in t. i. FAIR dostop do raziskovalnih podatkov, povezanih z objavami.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Epidemija covid-19 ni bistveno vplivala na izvajanje knjižnične in informacijsko dokumentacijske dejavnosti. V času popolnega zaprtja države spomladi 2020 je bila knjižnica zaprta in izposoja knjižničnega gradiva ni bila mogoča. Vse druge dejavnosti, kot sta redno in

pravočasno dopolnjevanje evidenc bibliografskih dosežkov raziskovalcev in aktivna podpora sodelavcem pri njihovem raziskovalnem procesu, so se vse leto izvajale neokrnjeno.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Ob koncu leta 2020 se je Knjižnica ZRS Koper dejavneje vključila v Digitalni repozitorij raziskovalnih organizacij Slovenije (DiRROS), ki omogoča brezplačno objavlanje in hrambo različnih elektronskih dokumentov in publikacij v skladu z določili Evropske komisije glede odprte dostopnosti recenziranih znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov, ki so rezultat projektov, raziskav ipd., financiranih iz javnih sredstev.

Sodelavec in sodelavka v letu 2020

- Mag. Barbara Bradaš Premrl,
- Peter Čerče, višji asistent.

Mag. Barbara Bradaš Premrl in Peter Čerče v Knjižnici ZRS Koper.

ANNALES ZRS, ZNA NSTVENA ZALOŽBA

Vodja: Alenka Obid, univ. dipl. ekon.

Ključne dejavnosti

Annales ZRS, znanstvena založba ZRS Koper s svojo publicistično dejavnostjo nudi možnost za objavo znanstvenih izsledkov, ki so neposreden rezultat znanstveno-raziskovalnega dela, raziskovalcem matične, drugih nacionalnih kot tudi tujih raziskovalnih organizacij ter jim tako omogoča ustrezno odmevnost in indeksiranje v relevantnih mednarodnih bazah. Skrbi za razvoj in uveljavljanje (nove) znanstvene terminologije ter popularizacijo njihovih dosežkov tako znanstveni kot strokovni in širši laični sferi.

Z obsežno vsakoletno knjižno produkcijo založba nudi posameznim avtorjem in avtoricam celoten aparat - tehnično, uredniško in administrativno podporo -, ki je potreben za kvalitetno objavo znanstvenih del v serijskih publikacijah in monografskih izdajah.

Od leta 2019 smo pod okrilje infrastrukturnega programa založbe vključili tudi vsa druga tiskana gradiva, ki služijo za promocijo ZRS Koper, rezultatov raziskovanja in znanosti nasploh, hkrati pa smo promocijo znanosti usmerili tudi k najmlajšim preko sodelovanja v občasniku za osnovnošolce Svetilnik.

V sodelovanju z enoto CIIPR založba od leta 2019 uporablja nadgrajeno spletno uredniško platformo za izdajanje obeh znanstvenih revij, ki ju izdaja Annales ZRS, to sta Annales Kinesiologiae in Poligrafi. Od leta 2019 za obe znanstveni reviji zagotavljamo tudi registracijo trajnih digitalnih identifikatorjev (doi) na nivoju članka. Prav tako od leta 2019 je znanstvena revija POLIGRAFI uvrščena tudi v mednarodno citatno bazo Scopus.

Dogodki v letu 2020

- Predstavitve monografije dr. Mihe Kosmača Etnično homogena Evropa, Preselitve prebivalstva v Istri in Sudetih 1945–1948 v Knjižnici v Ankaranu, 11. februarja 2020.
- Sodelovanje na spletnem sejmu akademske knjige Liber.ac v organizaciji Knjižarne Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 18.–24. maja 2020.
- Sodelovanje na spletnem knjižnem sejmu Knjige n@recept v organizaciji Založbe ZRC, 10.–17. decembra 2020.
- Predstavitve monografije dr. Vesne Mikolič Izrazi moči slovenskega jezika v številnih intervjujih in člankih:
  - Predstavitve knjige »Izrazi moči slovenskega jezika«: pogovor z avtorico knjige Vesno Mikolič pri Slovenski matici.
  - Spletna predstavitve monografije »Izrazi moči slovenskega jezika«, SLORI Trst.
  - Izrazi moči slovenskega jezika (intervjuval Vlado Motnikar), Jezikovni pogovori, Radio Televizija Slovenija, 15. 12. 2020.
  - Izrazi moči slovenskega jezika, STAZnanost, Knjige, 15. 12. 2020, <http://znanost.sta.si/knjige/382>.
  - Vesna Mikolič: pogovor o moči in žlahtnosti slovenskega jezika (intervjuvala Janja Lešnik), Nočni obisk, Radio Televizija Slovenija, 21. 11. 2020.
  - Izrazi moči slovenskega jezika (Vesna Mikolič), 28. 12. 2020, Blog: Vzporedna vesolja, Klemen Lah, <http://vzporednavesolja.blogspot.com/>.

Izzivi in spremembe zaradi omejitvenih ukrepov ob epidemiji covid-19

Pri uredniškem delu založbe izredne razmere niso imele večjega vpliva na potek in obseg dela, če ne štejemo krajšega časa dela od doma.

Bistvene spremembe pa so nastale pri promocijski in knjigotrški dejavnosti. Izrazito smo namreč okrepili promocijsko dejavnost na Facebooku in spletu ter s posredovanjem sporočil medijem. Zaradi izrednih razmer in omejitev zbiranja smo tudi promocijo in predstavitve monografij ter sodelovanje na sejmih prenesli na splet in spletne platforme.

Za popularizacijo znanosti je založba organizirala oz. soorganizirala številne predstavitve izdanih monografij doma in v tujini (Trst, Italija) z velikim številom objav v medijih (RTV Koper/Capodistria, Radio Koper, Primorske novice, Facebook, YouTube), predstavitev preko Zoom-a ter sodelovala na dveh spletnih sejmih - Sejmu akademske knjige Liber.ac in sejmu Knjige n@recept v organizaciji Založbe ZRC. V sodelovanju s posameznimi inštituti je založba sodelovala tudi pri pripravi vseh predstavitvenih gradiv, programov in letakov za mednarodne znanstvene konference in druge dogodke v organizaciji ZRS Koper.

Pomembnejši dosežki v letu 2020

- Svetilnik, občasnik za otroke, pri ustvarjanju katerega ZRS Koper sodeluje s še sedmimi drugimi kulturnimi ustanovami iz obalnih občin, je v letu 2020 prejel Priznanje z veliko plaketo Mestne občine Koper.

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

- Alenka Obid, univ. dipl. ekon.

Uredniški svet založbe:

- dr. Mateja Sedmak, glavna in odgovorna urednica založbe,
- prof. dr. Rado Pišot, glavni in odgovorni urednik revije Annales Kinesiologiae,
- dr. Helena Motos, glavna urednica revije Poligrafi,
- prof. dr. Vesna Mikolič, urednica za področji jezikoslovja in književnosti,
- prof. dr. Lenart Škof, urednik za področje filozofije in religiologije,
- dr. Tilen Glavina, urednik za področje zgodovinopisja,
- Vida Rožac Darovec, urednica za področje zgodovinopisja,
- Alenka Obid, glavna urednica Glasnika ZRS Koper in vodja založbe.

Predstavitve monografije dr. Mihe Kosmača Etnično homogena Evropa v knjižnici v Ankaranu, februarja 2020.

ZNANSTVENE MONOGRAFIJE

Branislava Vičar (uredila):
**POJMOVANJA ŽIVALSKIH SMRTI:
ANTROPOCENTRIZEM IN
(NE)MOŽNE SUBJEKTIVITETE**

Finančna podpora: ARRS

ISBN: 978-961-7058-36-9

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli
tisk, mehka vezava, 332 strani.

Cena = 20,00 EUR

Maja Zadel: **TRANSKULTURNOST
V OBJEMU NACIONALIZMA**

Finančna podpora: ARRS

ISBN: 978-961-7058-40-6

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli
tisk, mehka vezava, 288 strani.

Cena = 18,00 EUR

Irina M. Cavaion: **NAJSTNIKI, STIKI
IN SOSEDSKI JEZIKI. Uvodna
študija k didaktiki jezikov v stiku**

Finančna podpora: ARRS

ISBN: 978-961-7058-42-0

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli
tisk, mehka vezava, 274 strani.

Cena = 16,00 EUR

Zbirka Razsežnosti Slovenstva
v sozaložništvu s Slovensko matico

Vesna Mikolič: **IZRAZI MOČI SLOVENSKEGA JEZIKA**

Finančna podpora: ARRS

ISBN: 978-961-7058-51-2

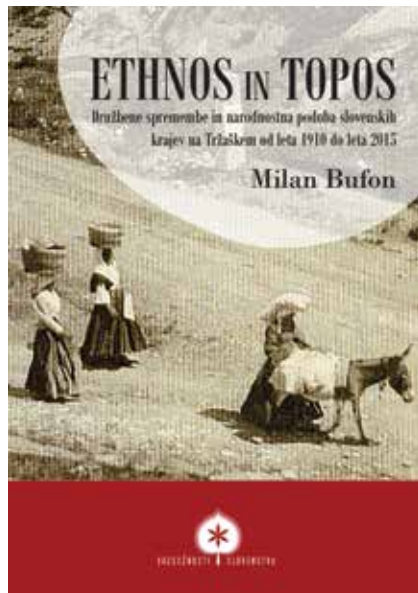
Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli tisk, trda vezava, 384 strani.
Cena = 29,00 EUR

Vesna Mikolič: **IZRAZI MOČI SLOVENSKEGA JEZIKA**

Finančna podpora: ARRS

ISBN: 978-961-7058-46-8

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 380 strani.
Cena = 24,00 EUR

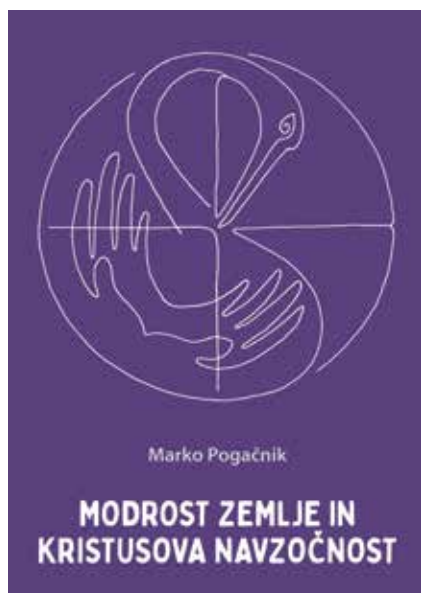

Milan Bufon: **ETHNOS IN TOPOS. Družbene spremembe in narodnostna podoba slovenskih krajev na Tržaškem od leta 1910 do leta 2015**

Soizdajatelj: SLORI, Trst.
Finančna podpora: ARRS

ISBN: 978-961-7058-48-2

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli tisk in barvne karte, trda vezava, 296 strani.
Cena = 26,00 EUR

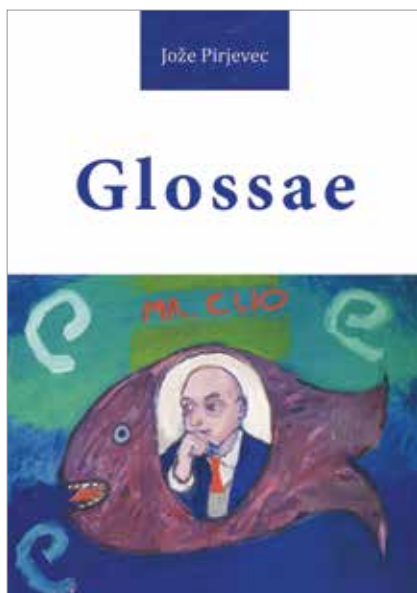

Marko Pogačnik: **MODROST ZEMLJE IN KRISTUSOVA NAVZOČNOST**

Soizdajatelj: Društvo za sožitje človeka, narave in prostora VITAAA

ISBN: 978-961-7058-49-9

Format 14,7 x 21 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 248 strani.
Cena = 15,00 EUR

Jože Pirjevec: **GLOSSAE. Izbor tedenskih glos, objavljenih v Primorskem dnevniku (1978-2020)**

Soizdajatelj: Primorski dnevnik
Finančna podpora: Slovenska akademija znanosti in umetnosti

ISBN: 978-961-7058-50-5

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli tisk, trda vezava, 474 strani.
Cena = 35,00 EUR

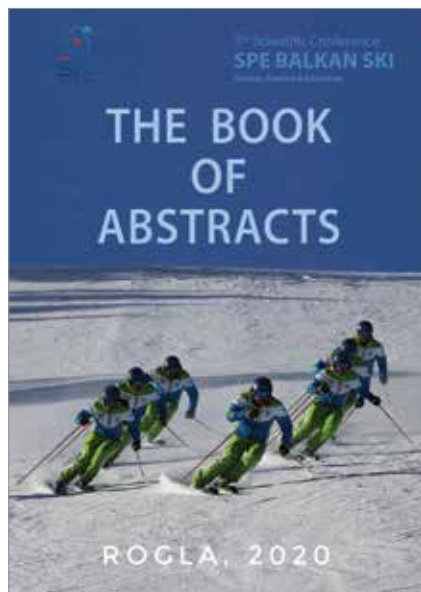
Rado Pišot in sod.: **OSTANITE DOMA, (P)OSTANITE AKTIVNI. Nasveti za vadbo na domu z naborom navodil in vaj za bolnike z nekaterimi kroničnimi boleznimi**

Finančna podpora: GENERALI zavarovalnica d.d.

Tiskana in spletna izdaja.

ISBN (tiskana): 978-961-7058-44-4
ISBN (spletna): 978-961-7058-41-3

Format 16,5 x 23,5 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 274 strani.
Brezplačna publikacija

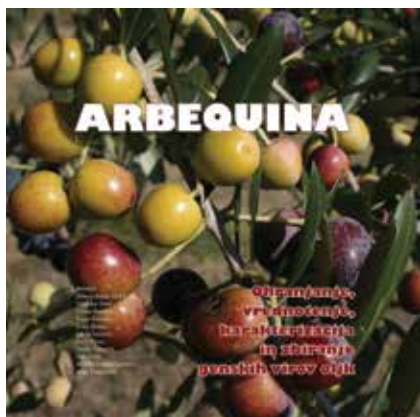
Saša Pišot, Kaja Teraž (ur.): **3rd SCIENTIFIC CONFERENCE SPE BALKAN SKI: SCIENCE, PRACTICE & EDUCATION (Rogla, 2020). The Book of Abstracts**

Spletna izdaja.

ISBN: 978-961-7058-35-2

Format 21 x 29,7 cm, črno-bela, 68 strani.
Brezplačna publikacija

Milena Bučar-Miklavčič in sod.:
ARBEQUINA. Ohranjanje,
vrednotenje, karakterizacija in
zbiranje genskih virov oljk

Spletna izdaja.

ISBN: 978-961-7058-43-7

Format 21 x 21 cm, barvna,
21 strani.

Brezplačna publikacija

Milena Bučar-Miklavčič in sod.:
BUGA. Ohranjanje, vrednotenje,
karakterizacija in zbiranje genskih
virov oljk

Spletna izdaja.

ISBN: 978-961-7058-47-5

Format 21 x 21 cm, barvna,
23 strani.

Brezplačna publikacija

Maja Podgornik in sod.:
**POROČILO O IZVAJANJU
LETNEGA PROGRAMA DELA
JAVNIH SLUŽB V OLJKARSTVU
2019**

Spletna izdaja.

ISBN: 978-961-7058-45-1

Format 21 x 29,7 cm, barvna,
107 strani.

Brezplačna publikacija

Milena Bučar-Miklavčič in sod.:
ČRNICA. Ohranjanje, vrednotenje,
karakterizacija in zbiranje genskih
virov oljk

Spletna izdaja.

ISBN: 978-961-7058-38-3

Format 21 x 21 cm, barvna,
23 strani.

Brezplačna publikacija

Milena Bučar-Miklavčič in
sod.: **LECCIONE**. Ohranjanje,
vrednotenje, karakterizacija in
zbiranje genskih virov oljk

Spletna izdaja.

ISBN: 978-961-7058-39-0

Format 21 x 21 cm, barvna,
21 strani.

Brezplačna publikacija

Poligrafi 97/98: KRŠČANSTVO IN MARKSIZEM, uredila Gašper Mithans in Anja Zalta

Soizdajatelj: Društvo za primerjalno religiologijo
Finančna podpora: ARRS

Tiskana in spletna izdaja.

ISSN (tiskana): 1318-8828
ISSN (spletna): 2232-2833

Format 15,8 x 23,5 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 182 strani.
Cena = 20,00 EUR

Odprti dostop:
<http://ojs.zrs-kp.si/index.php/poligrafi>.

Poligrafi 99/100: CONTEMPORARY MUSLIM-CHRISTIAN ENCOUNTERS: LANDSCAPES OF THEOLOGICAL THOUGHT, uredila Lenart Škof in Javad Taheri

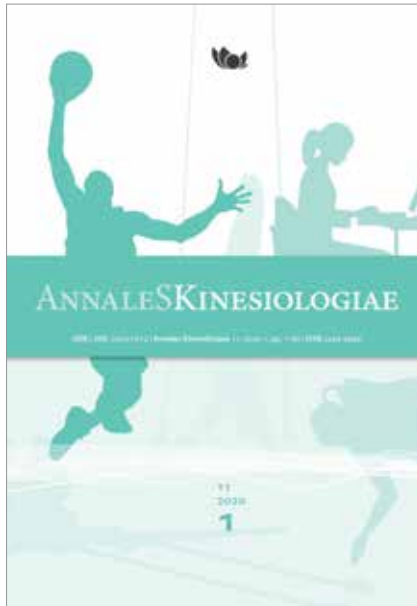
Soizdajatelj: Društvo za primerjalno religiologijo
Finančna podpora: ARRS

Tiskana in spletna izdaja.

ISSN (tiskana): 1318-8828
ISSN (spletna): 2232-2833

Format 15,8 x 23,5 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 172 strani.
Cena = 20,00 EUR

Odprti dostop:
<http://ojs.zrs-kp.si/index.php/poligrafi>.

Annales Kinesiologiae, 11, 2020, 1

Finančna podpora: ARRS

Tiskana in spletna izdaja.

ISSN (tiskana): 2232-2620

ISSN (spletna): 2335-4240

Format 16,5 x 24 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 80 strani.

Cena = 15,00 EUR

Odperti dostop:

<http://ojs.zrs-kp.si/index.php/AK>.

Annales Kinesiologiae, 11, 2020, 2

Finančna podpora: ARRS

Tiskana in spletna izdaja.

ISSN (tiskana): 2232-2620

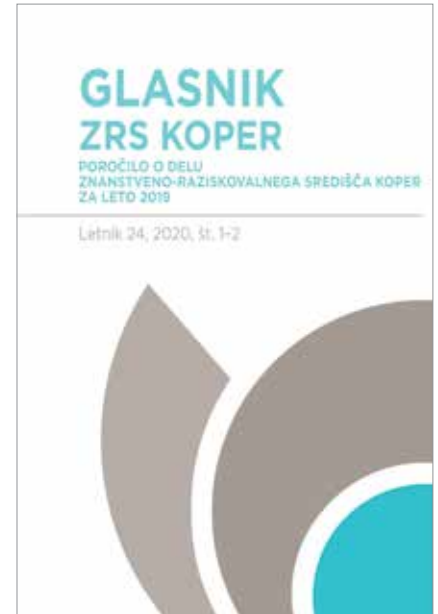
ISSN (spletna): 2335-4240

Format 16,5 x 24 cm, črno-beli tisk, mehka vezava, 80 strani.

Cena = 15,00 EUR

Odperti dostop:

<http://ojs.zrs-kp.si/index.php/AK>.

**Glasnik ZRS Koper, 24, 2020, 1-2.
Poročilo o delu znanstveno-raziskovalnega središča Koper za leto 2019**

Tiskana in spletna izdaja.

ISSN (tiskana): 1318-9131

ISSN (spletna): 2712-522X

Format 16,5 x 23,5 cm, barvni tisk, mehka vezava, 140 strani.

Brezplačna publikacija

DELOVANJE UPRAVE, POSLOVNO IN KADROVSKO POROČILO ZA LETO 2020

Vodja: Mateja Krmelj, univ. dipl. prav. (na porodniškem dopustu od 14. 10. 2020)
Peter Čerče, višji asistent (od 14. 10. 2020 naprej)

Uprava je organizacijska enota, ki je zadolžena za izvajanje podpornih dejavnosti za raziskovalne organizacijske enote. Glavne dejavnosti, ki jih izvaja, so finančno poslovanje, administrativno-tehnična podpora pri vodenju projektov, kadrovske zadeve, nabava, splošne zadeve, administrativne zadeve za organe upravljanja in podobno.

Uprava s pomočjo zaposlenih, organiziranih v službi za pravne in kadrovske zadeve, službi za finance in kontroling, tajništvu in nabavni službi:

- zagotavlja hitre in kakovostne storitve, ki nudijo strokovno-administrativno podporo raziskovalcem pri spremljanju razpisov, prijavi in poročanju o izvajanju nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih projektov;
- s strokovno-administrativno podporo v komisijah, delovnih telesih (komisija za izvolitve v nazive, etična komisija ...), koordinacijo pri pripravi poročil in programov dela ZRS Koper ter vodenjem obsežnega arhiva spremlja raziskovalno dejavnost in z njo povezane dejavnosti;
- samostojno izvaja zakonsko, podzakonsko in podstatutarno predpisane postopke s področja javne službe;
- zagotavlja nemoten pretok informacij, skrbi za sprejem gostov, promocijo, stike z javnostjo in organizacijo prireditev in ažurno spremlja pojavnost ZRS Koper v medijih;

- skrbi za hitro in ažurno delovanje institucije, njenih zaposlenih in zunanjih sodelavcev;
- zagotavlja podporo založniški dejavnosti pri promociji in prodaji znanstvenih publikacij;
- vsem zaposlenim nudi tehnično podporo pri uporabi in nabavi delovne raziskovalne in druge tehnične opreme.

Junija 2020 je bil pod okrilje uprave umeščen Center za upravljanje projektov, ki je bil pred tem samostojna infrastrukturna organizacijska enota.

Uprava ZRS Koper je v letu 2020 pod vodstvom vodje uprave povezovala strokovno in administrativno delo ZRS Koper. V letu 2020 je bil največji izziv zagotavljanje pogojev dela in čim bolj tekočega izvajanja vseh dejavnosti v času pojavljanja koronavirusa, še zlasti med poostrenimi razmerami, ko je bilo javno življenje popolnoma ustavljeno. Z delnim prerazporejanjem zaposlenih na delo od doma in v sodelovanju z informacijsko službo enote CIIPR nam je uspelo tudi v času popolne zaustavitve zagotoviti nemoteno poslovanje ZRS Koper.

Poslovno poročilo za leto 2020

S finančnega vidika je ZRS Koper v letu 2020 posloval uspešneje v primerjavi s predhodnim letom. V letu 2020 je realiziral celotne prihodke v višini 3.501.302 EUR in odhodke v višini 3.442.082 EUR ter tako ustvaril presežek prihodkov nad odhodki pred obdavčitvijo v višini 59.220 EUR.

Doseganje drugih kvantitativnih ciljev je bilo v letu 2020 predvsem odvisno od razmer v zvezi s pojavljanjem koronavirusa. Kljub temu je bila uspešnost pri pretežnem delu kazalnikov boljša kot leta 2019:

- kljub delnemu in nekaj časa celo popolnemu zaprtju države je ZRS Koper v primerjavi z letom 2019 za 68 % povečal število organiziranih mednarodnih in nacionalnih konferenc, simpozijev, okroglih miz, predstavitev raziskovalnih dosežkov in drugih dogodkov z raziskovalnih področij ZRS Koper;
- za skoraj 20 % je povečano število SICRIS-točk raziskovalne uspešnosti, za več kot 30 % pa je število čistih citatov znanstvenih del (Scopus ali WoS);
- obseg sredstev za financiranje programov in projektov ARRS je v letu 2020 znašal 1.635.263 EUR, kar je 21-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2019;
- izvedeno je bilo več nabav raziskovalne opreme, predvsem s sredstvi, pridobljenimi na razpisih za sofinanciranje paketov 17 in 18;
- delež zaposlenih raziskovalcev se je povečal za 9,6 % glede na 31. december 2019.

Pri drugih kazalnikih so bila odstopanja nekoliko manjša, glede na celoto pa ocenjujemo, da je bilo leto 2020 za ZRS Koper uspešno, še zlasti ob upoštevanju posebnosti delovanja v razmerah pojavljanja koronavirusa SARS-CoV-2.

PRIHODKI

ZRS Koper za izvajanje javne službe pridobiva prihodke iz:

- proračuna RS za izvajanje nacionalnega raziskovalnega razvojnega programa;
- evropskih strukturnih skladov in drugih evropskih institucij za izvajanje del in nalog v okviru raziskovalnih projektov;
- javnih agencij in lokalne skupnosti za opravljanje raziskovalne dejavnosti;
- drugih storitev, ki se neposredno nanašajo na izvajanje raziskovalnega in razvojnega programa.

V skupnih prihodkih je delež prihodkov za izvajanje javne službe 97,5-odstoten.

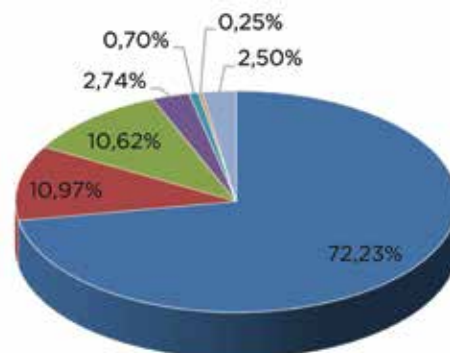
V tržno dejavnost ZRS Koper so vključeni:

- založba;
- prihodki, pridobljeni za izvajanje storitev, ki niso del raziskovalnega programa (npr. analize in druge raziskave, katerih naročniki so gospodarski subjekti in fizične osebe), in
- uporabnine za občasno oddajanje poslovnih prostorov.

V letu 2020 so se prihodki od poslovanja v primerjavi z letom 2019 povečali za 5 %. Na povečanje v primerjavi s preteklim letom so vplivala večja sredstva za izvajanje raziskovalne dejavnosti (sredstva ARRS), in sicer predvsem pridobitev višjih ustanoviteljskih sredstev in povečanje sofinanciranja raziskovalnih programov zaradi covid-19. Poleg tega je ARRS povečal vrednost cenovnih kategorij, kar je dodatno vplivalo na povečanje prihodkov.

Struktura prihodkov v letu 2020 v EUR

Vir prihodkov	VREDNOST (v EUR)
ARRS	2.528.885
druga ministrstva	384.116
ostala sredstva iz proračuna EU	371.690
drugi viri iz opravljanja javne službe	95.769
sredstva iz strukturnih skladov EU	24.544
občinski proračunski viri	8.743
trg	87.555
skupaj	3.501.302

84 ZRS Koper izkazuje pretežni del prihodkov (72 %) iz raziskovalne dejavnosti, in sicer iz sredstev ARRS.

Med sredstva drugih ministrstev spadajo prihodki za izvajanje dejavnosti IZO, LPOO in IKR, in sicer za izvajanje javne službe v oljkarstvu (MKGP), inšpekcijski nadzor, MIRS, sredstva MIZŠ, sredstva Javnega študentskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS.

Ostala sredstva iz proračuna EU so sredstva, pridobljena za izvajanje mednarodnih projektov, in sicer projekti Obzorje 2020, projekti, sofinancirani iz programov teritorialnega sodelovanja, in drugi.

Med druge vire iz opravljanja javne službe spadajo sredstva, pridobljena v okviru izvajanja javne službe v skladu z zastavljenimi cilji v okviru posameznih inštitutov in vezana na nadgradnjo raziskovanih dejavnosti.

Sredstva iz strukturnih skladov EU so prihodki projekta Razvoj kadrov v športu 2016–2022.

V prihodkih proračunov lokalne skupnosti so zajeta prejeta sredstva za izvajanje raziskovalnega dela v sodelovanju z lokalno skupnostjo (projekti za potrebe lokalne skupnosti in sofinanciranje raziskovalnih projektov).

Tržna dejavnost vključuje predvsem opravljene storitve, kineziološke meritve za neposredne uporabnike znanja (športni klubi, podjetja ...) v okviru Mediteranskega centra zdravja, prihodke od prodaje publikacij založbe Annales ZRS ter storitve LPOO za domače in tuje naročnike.

ODHODKI

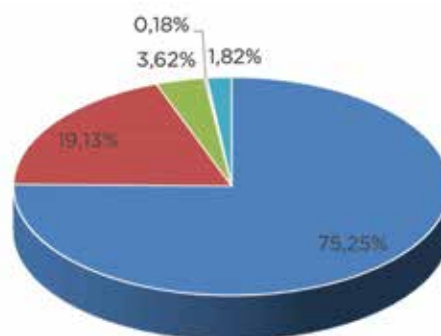
Pri evidentiranju odhodkov smo v letu 2020 upoštevali načrtovano dejavnost in usmeritve javne porabe, ki so urejene v sklepih Vlade Republike Slovenije in Pravilniku o metodologiji za določanje stroškov, ki se financirajo kot ustanoviteljske obveznosti. Stroški so nastajali v skladu z letnim programom dela, izvajanje načrtovanih dejavnosti pa je določalo namensko porabo sredstev v skladu z zakonodajo.

V letu 2020 so bili realizirani odhodki v primerjavi z letom 2019 višji za 8 %. Na povečanje so najbolj vplivali višji stroški dela (za 18 % višji v primerjavi z letom 2019), medtem ko se drugi stroški v primerjavi z letom 2019 znižali. Na zvišanje stroškov dela so vplivali redno napredovanje, zvišanje zaradi socialnega sporazuma, sprostitev izplačila redne delovne uspešnosti in nove zaposlitve.

Največji strošek v sestavi odhodkov je strošek dela (75 %), stroški storitev predstavljajo 19 % celotnih stroškov, sledijo stroški za nabavo materiala ter drugi stroški in odhodki, v katerih so zajeti tudi finančni in prevrednotovalni odhodki.

Struktura stroškov v letu 2020 v EUR

Vrsta stroškov	v EUR
■ stroški dela	2.590.299
■ stroški storitev	658.380
■ stroški materiala	124.708
■ amortizacija	6.133
■ drugi stroški in odhodki	62.562
skupaj	3.442.082

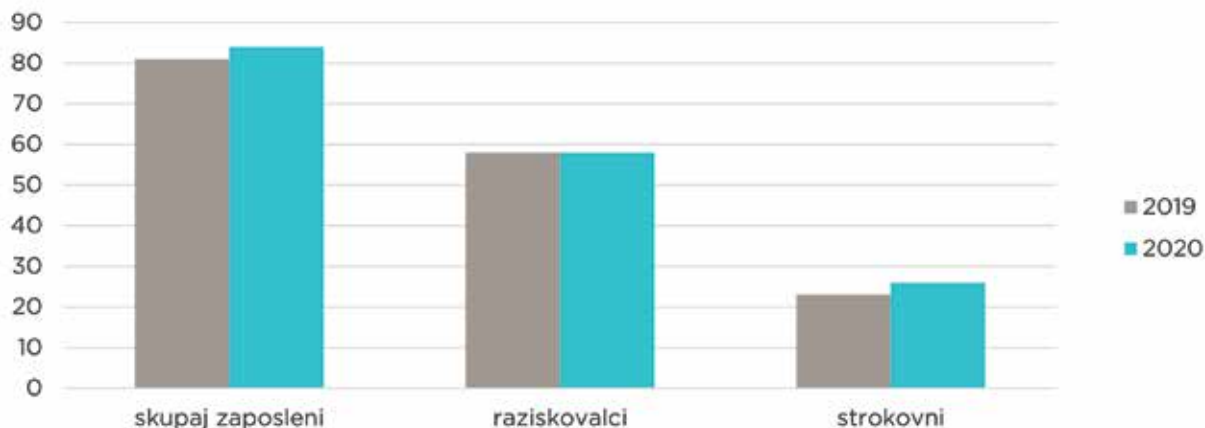

V letu 2020 so se v primerjavi z letom 2019 najbolj povečali stroški za:

- tekoče vzdrževanje in čiščenje poslovnih prostorov,
- založniške in tiskarske storitve zaradi priprave za izdajo novih znanstvenih publikacij in knjig,
- lastna vozila,
- poštne storitve zaradi opravljanja javnomnenjskih raziskav po pošti,
- pogodbeno delo in avtorske honorarje za zunanje sodelavce,
- strokovno literaturo,
- nabave elektronskih virov,
- čistilna sredstva in sanitetne potrebščine.

Struktura redno zaposlenih v letih 2019 in 2020

Sodelavke in sodelavci v letu 2020

VODJA UPRAVE

- Mateja Krmelj, univ. dipl. prav. (na porodniškem dopustu od 14. 10. 2020),
- Peter Čerče (od 14. 10. 2020 naprej).

TAJNIŠTVO IN NABAVNA SLUŽBA

- Vodja: Petra Štefančič, univ. dipl. ekon.,
- Alenka Kocjančič, dipl. ekon. spec.,
- Barbara Štendler, dipl. org. tur.,
- Dušan Omahen, elektrotehnik.

SLUŽBA ZA FINANCE IN KONTROLING

- Vodja: mag. Polona Matekovič,
- Irena Tozan, mag. prof. andr.

SLUŽBA ZA PRAVNE IN KADROVSKE ZADEVE

- Martina Žerak, dipl. ekon.,
- Martina Lovrečič, dipl. ekon.,
- Kristina Nardin, mag. prav., pripravnica (do 13. 10. 2020).

CENTER ZA UPRAVLJANJE PROJEKTOV (od junija 2020)

- Mag. Iztok Škerlič,
- Nives Rupnik, mag. manag.,
- Patricia Kompara, univ. dipl. inž. prom.,
- Matej Milošević, univ. dipl. ekon.,
- Barbara Pandev, dipl. ekon. (UN).

NAGRADE V LETU 2020

ODLIČNI V ZNANOSTI

Akad. dr. Jože Pirjevec

je prejel priznanje Odlični v znanosti ARRS na področju zgodovinopisja za monografijo Partizani, ki je izšla pri Cankarjevi založbi.

Dr. Zoran Milanović

je prejel nagrado Odlični v znanosti ARRS kot prvi avtor izvirnega znanstvenega članka Broad-spectrum physical fitness benefits of recreational football: a systematic review and meta-analysis, ki je izšel v reviji British Journal of Sports Medicine.

PROMETEJ ZNANOSTI ZA ODLIČNOST V KOMUNICIRANJU

Dr. Helena Motoh

je bila v okviru projektne skupine ARRS projekta Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji med prejemniki nagrade Prometelj znanosti za odličnost v komuniciranju za leto 2020.

NAGRADA SLOVENSKEGA SOCIOLOŠKEGA DRUŠTVA

Raziskovalna skupina Inštituta za družboslovne študije ZRS Koper

je prejela Posebno nagrado Slovenskega sociološkega društva za promocijo sociologije v nacionalnem in mednarodnem prostoru zaradi pridobitve projekta MiCREATE Horizont 2020 z naslovom Migrant Children and Communities in a Transforming Europe in uspešnega delovanja v evropskem raziskovalnem okolju.

NAGRADA MESTNE OBČINE KOPER

Dr. Milena Bučar-Miklavčič

je prejela Priznanje z veliko plaketo Mestne občine Koper za izjemno znanstveno-raziskovalno delo in prispevek k poznavanju oljk, ekonomski prodornosti in kakovostni razpoznavnosti slovenskega oljčnega olja ter za uspešno uveljavljanje prepoznavnosti slovenske oljarske panoge v mednarodnem prostoru.

Kulturni občasnik Svetilnik,

ki ga ZRS Koper soustvarja s sedmimi drugimi kulturnimi ustanovami obalnih občin, je prejel Priznanje z veliko plaketo Mestne občine Koper za pomemben prispevek k spoznavanju in širjenju gledališke, dediščinske in umetnostne vsebine istrskih mest in zaledja med učenci drugega triletja osnovnih šol.

KRISTALNI CELJSKI GRB MESTNE OBČINE CELJE

Lucija Dežan

je prejela nagrado za najboljše magistrsko delo na področju mladih, ki jo podarja Mladinski svet Slovenije, in priznanje kristalni celjski grb Mestne občine Celje za odličnost v celotnem študijskem obdobju na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru ter za uspehe na različnih področjih in kot spodbudo za nadaljnje delo.

Desno: Župan Mestne občine Koper, Aleš Bržan, je izročil dr. Mileni Bučar-Miklavčič Priznanje z veliko plaketo Mestne občine Koper (foto: Peter Kleva).

Lucija Dežan je prejela nagrado Kristalni celjski grb od župana Mestne občine Celje, Bojana Šrota.

Predstavniki institucij, ki soustvarjajo Svetilnik, z nagrado Priznanje z veliko plaketo Mestne občine Koper (foto: Peter Kleva).

ŠTIPENDIJE

Dr. Gašper Mithans

je prejel Fulbrightovo štipendijo za raziskavo Transnational religious practices of Slovene Immigrants in California na Univerzi v Kaliforniji, Berkeley (marec–avgust 2020).

Dr. Jure Ramšak

je prejel podoktorsko raziskovalno štipendijo OeAD za raziskavo Global South on the Doorstep: Neutral Austria, Non-Aligned Yugoslavia and the Quest for a New International Economic Order (ICM-2019-14935), ki jo je izvedel na Univerzi na Dunaju od februarja od decembra 2020.

DRUGE NAGRADE

Dr. Shé Mackenzie Hawke

je prejela zlato nagrado na 42. državnem srečanju manjšinskih pesnikov in pisateljev SOSED TVOJEGA BREGA 2020 v Metliki, ki jo podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD), za pesmi Breath of Trees/Dih Dreves, Sežana in Winded.

JUBILEJNIH 80 LET JOŽETA PIRJEVCA

Ker so mi namenili samo dve strani za zapis o Jožetu Pirjevcu, je opis njegovega dela s tako omejitvijo pravzaprav brezupna naloga. Na dve strani ne bi mogel stlačiti niti naslovov vseh njegovih znanstvenih monografij. Torej bo to le kratek zapis o življenju in delu našega letošnjega nagrajenca.

Dr. Jože Pirjevec se je rodil 1. junija 1940 v Trstu. Njegov znanstveni in ustvarjalni opus zaznamujejo geografske konture srednjeevropskega prostora, od Pise, Dunaja, Münchna, Ljubljane, Zagreba in Trsta do velikih evropskih in svetovnih metropol Moskve, Londona, Washingtona ali New Delhija – povsod tam je predaval, študiral, raziskoval in še vedno raziskuje.

Njegova pedagoška kariera se je začela, ko je leta 1971 postal profesor zgodovine Vzhodne Evrope na Fakulteti za politične vede v Pisi. Potem je kot redni profesor za zgodovino Vzhodne Evrope deset let predaval na Fakulteti za politične vede Univerze v Padovi. Leta 1996 je postal predstojnik katedre za zgodovino slovanskih narodov Filozofske fakultete Univerze v Trstu, kjer je bil v okviru dodiplomskega in podiplomskega študija mentor številnim slovenskim študentom s te in one strani meje, s čimer je ustvaril celo generacijo mladih zgodovinarjev. Eni so mu hvaležni za diplomu, drugi za doktorat, spet tretji smo mu iskreno hvaležni za nesebično in požrtvovalno pomoč pri kandidaturah za mednarodne štipendije, gostovanjih v tujini, za nasvete in recenzije, številni mu dolgujejo zahvalo za usmeritev na znanstveno življenjsko pot.

Akademik Pirjevec je bil eden prvih raziskovalcev Znanstveno-raziskovalnega središča Koper. Že leta 1996 ga je znanstvenoraziskovalni inštitut v Kopru imenoval za znanstvenega svetnika za področje sodobne zgodovine in ga zadolžil za vodenje številnih raziskovalnih projektov, ki jih uspešno vodi tudi danes.

Rezultate teh raziskav so zaznamovale številne znanstvene monografije, število katerih še kar narašča in narašča. Enako velja za naklade nekaterih njegovih znanstvenih del. Tito in tovariši so z naklado daleč presegli vse, kar je bilo izdano na trgu slovenske zgodovinske znanstvene literature.

Praviloma je delovno leto dr. Pirjevca namreč videti nekako tako: ena knjiga je v ponatisu, za drugo se z založbo pripravlja pogodba o izidu, tretja se prevaja v hrvaščino, četrta se piše, peto pa predstavljamo naslednji teden. In še zdaleč nismo pri koncu ali lovorikah. Med tem pisanjem je bila namreč pri Cankarjevi založbi že spet razprodana tudi zadnja uspešnica Partizani.

Jože Pirjevec je človek, sogovornik, prijatelj, ob katerem se ni mogoče dolgočasiti. V pogovorih z njim in ob branju njegovih besedil ni snovi, o kateri ne bi imel svojega izvirnega mnenja, za katero se vedno znova izkaže, da mu je vredno prisluhni. Zdi se, da nihče v našem inštitutu nima toliko ustvarjalne in življenjske energije.

In na koncu še o enem njegovih konjičkov – vrhunski kulinariki: Jožetova kuhinja je razgledna točka ter nekakšen podiplomski študij o vinih, receptih in specialitetah Evrope, ki jih mimogrede, kar med večernimi pogovori, prinaša na mizo v razkošni jedilnici svoje vile v Trstu. Trenutno je njegov kulinarični študij usmerjen v raziskovanje kuhinje ene bolj znanih srednjeevropskih plemiških družin: Esterházy Kochbuch: Köstlichkeiten und fürstliche Weine ... Tudi po tej plati se že veselim naslednjega obiska pri njem.

Dr. Egon Pelikan

NAJPOMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2020

13. januarja 2020 je Inštitut za filozofske študije (IFŠ) ZRS Koper v soorganizaciji z Društvom za primerjalno religijologijo organiziral dogodek v okviru nacionalnega projekta Medreligijski dialog – temelj za sožitje različnosti v luči migracij in begunske krize z naslovom ŽENSKI GLASOVI V MEDRELIGIJSKEM DIALOGU IN RELIGIJSKI IZGRADNJI MIRU, ki ga je vodila prof. dr. Nadja Furlan Štante IFŠ ZRS Koper. Namen dogodka je bil poudariti, da je ključ do enakovrednega pripoznanja ženskega glasu ena od ključnih sestavin kakovostnega medreligijskega dialoga oziroma ključ za enakovredno pripoznanje religijskega (D)drugega. Oboje je namreč izjemno pomembno pri transformaciji in dvigu človeške zavesti na individualni in kolektivni ravni.

21. januarja 2020 je bila na univerzi na Dunaju kot knjiga meseca te univerze izbrana UNACCOMPANIED CHILDREN IN EUROPEAN MIGRATION AND ASYLUM PRACTICES, katere avtorice so dr. Mateja Sedmak in dr. Barbara Gornik, raziskovalki Inštituta za družboslovne študije ZRS Koper, ter avstrijska kolegica prof. dr. Birgit Sauer z Universität Wien. Monografija se ukvarja s problematiko otrok brez spremstva ter razkriva tudi šibke točke institucij, ki obravnavajo otroke brez spremstva in mlade migrante.

23. januarja 2020 je na Pravni fakulteti v Ljubljani potekal dogodek Odprta znanost, na katerem je Peter Čerče (CIIPR ZRS Koper) predstavil načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki, zbranimi pri projektu MiCreate2020. Vprašanje odprte znanosti je v zadnjih letih v ospredju razprav o prihodnosti raziskav in inovacij v Evropski uniji.

24. januarja 2020 je na univerzi Aldo Moro v Bariju (Italija) potekal mednarodni kongres na temo ekstra deviškega oljčnega olja za usposabljanje mladih strokovnjakov, cilj katerega je prispevati k strokovni in človeški rasti novih generacij. Dogodka EVOO Research's Got Talent 2020 se je udeležila dr. Maja Podgornik z Inštituta za oljkarstvo ZRS Koper.

29. januarja 2020 je v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani potekal pogovorni večer ob 100. obletnici poži-ga Narodnega doma v Trstu, na katerem je nastopil dr. Borut Klabjan z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper. Pogovor je obravnaval zgodovinske okoliščine dogodka, kaj je pomenil za bogato kulturno in gospodarsko dejavnost Slovencev v Trstu in zakaj je po sto letih še vedno zelo pomembna zgodovinska prelomnica.

31. januarja 2020 je Inštitut za filozofske študije ZRS Koper v sodelovanju s Slovensko matico organiziral pogovor KRISTUSOVA NAVZOČNOST V SVETU V LUČI EKOLOŠKE KRIZE. Med pogovorom o zavedanju o ekološki krizi, ko bo človeštvo moralo narediti radikalen spiritualno-materialni preobrat, s katerim bo edino mogoče zaščititi in ohraniti Zemljo, so sodelovali prof. dr. Lenart Škof, dr. She' M. Hawke (oba ZRS Koper) in Marko Potočnik.

11. februarja 2020 je znanstvena založba Annales ZRS Koper v Knjižnici v Ankaranu predstavila monografijo HOMOGENA EVROPA, Preselitve prebivalstva v Istri in Sudetih 1945–1948, avtor katere je dr. Miha Kosmač.

12. februarja 2020 je v Nemčiji izšla knjiga DAS SEIN DER WELT ERTRAGEN. RECHTS- UND STAATSONTOLOGIE, avtor katere je izr. prof. dr. Rok Svetlič s Pravnega inštituta ZRS Koper. V knjigi gre za svojevrstno ponovitev drže Nesrečne zavesti iz Heglove Fenomenologije duha, kar se razbere iz del avtorjev, kot so S. Žižek, A. Badiou, A. Negri, N. Klein, G. Agamben, M. Foucault idr. Po imanentnem prikazu antinomij v njihovih tezah ponudi razprava interpretacijo Heglove Filozofije pravice skozi Heideggrov koncept četvorja.

21. februarja 2020 je Inštitut za družboslovne študije ZRS Koper z Mirovnim inštitutom Univerze v Ljubljani, univerzo v Barceloni (Španija), Interkulturalni PL (Poljska), Univerzo na Dunaju, CESIE (Italija), Centrom za mirovne študije (Hrvaška), DYPALL Network (Portugalska) in Fakulteto za dizajn (Slovenija) v kraju Odense na Danskem organiziral več sestankov v okviru projekta MiCreate 2020, v okviru katerih so preverjali opravljeno delo, izmenjali izkušnje, pridobljene na terenu, in poglobili medsebojno sodelovanje.

22. februarja 2020 je Inštitut za družboslovne študije ZRS Koper skupaj s Conversas de Psicologia (Portugalska) in CESIE (Italija), KMOP (Grčija) organiziral predstavitev projekta Base, namen katerega sta obravnavanje in preprečevanje nasilja nad begunskimi in migrantskimi deklicami s pomočjo razvijanja vključujoče komunikacije in kulture zaupanja med podpornimi skupinami (socialni delavci, zdravstveni delavci, psihologi, učitelji, nevladne skupine ipd.), žrtvami, družinami in skupnostmi. Cilj projekta je preprečitev ponovne travmatizacije in spodbujanje prijavljanja nasilja. Begunke, prisilke za azil in preseljenke spadajo namreč v skupino, ki je še posebej ogrožena.

28. februarja 2020 je dr. Matic Batič z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper nastopil na delavnici KRASn'KRŠ na temo interpretacije naravne in kulturne dediščine. Cilj projekta je ohranjanje naravne in kulturne dediščine kraške pokrajine in oblikovanje nove trajnostne destinacije KRASn'KRŠ.

3. marca 2020 je Inštitut za Filozofske študije ZRS Koper v sodelovanju z Društvom za primerjalno religio-logijo organiziral dogodek v okviru nacionalnega projekta Medreligijski dialog – temelj za sožitje različnosti v luči migracij in begunske krize z naslovom VERSKI EKSKLUZIVIZEM IN ODPRTOST ZA DRUGE RELIGIJE. Dogodek je vodila prof. dr. Nadja Furlan Štante, predaval je izr. prof. dr. Bojan Žalec s Teološke fakultete v Ljubljani.

3. marca 2020 je bil prvič predvajan dokumentarni film o primorskem stoletju POŽIG, pri katerem sta sodelovala tudi prof. dr. Egon Pelikan in akad. dr. Jože Pirjevec, sodelavca Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper. Film govori o boleči zgodovini naše zahodne meje in Primorske, ki je bila do zdaj velikokrat spregledana in prevečkrat poenostavljena. Požig Narodnega doma v Trstu je bil le začetek krute poti.

25. marca 2020 je bil v marčevski izdaji italijanske poslovne revije PLATINUM Companies & Protagonists objavljen obsežen članek o ZRS Koper, in sicer v poglavju, ki predstavlja Slovenijo v letu 2020. Poseben poudarek je namenjen projektoma MiCreate2020 (IZDŠ ZRS Koper) in MerlinCV (IZŠ ZRS Koper).

27. marca 2020 je Inštitut za kineziološke raziskave ZRS Koper izdal zanimiv in aktualen prispevek o tem, kako si lahko olajšamo čas izrednih razmer, v katerih smo se znašli v času epidemije. Prispevek je napisala dr. Saša Pišot.

27. marca 2020 je bil v okviru projekta MerlinCV predstavljen zanimiv članek o turistični valorizaciji tolminskega gradu na griču Kozlov rob. Gre za obujanje zgodbe tolminskega gradu s projektom MerlinCV, ki povezuje sosednji državi.

30. marca 2020 je ZRS Koper s strani Evropske komisije prejel novico o uspešni evalvaciji projekta TwinBrain, ki je bil prijavljen na razpis Horizon 2020 Twinning widespread-05-2020. Projekt vodi dr. Uroš Marušič z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper.

2. aprila 2020 so na Inštitutu za oljkarstvo ZRS Koper pripravili in izdali tehnološke smernice za pridelavo Istrske belice, ki so jih pripravili v okviru javnih služb v oljkarstvu.

10. aprila 2020 sta bila na kanalu YouTube na ogled dokumentarna filma Rateče, nekoč in danes ter Log pod Mangartom, nekoč in danes. Avtorica teh je prof. dr. Rada Cossutta z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper.

17. aprila 2020 sta Inštitut za filozofske študije ZRS Koper in Mediteranski inštitut za okoljske študije ZRS Koper v soorganizaciji z univerzo v Innsbrucku organizirala spletno konferenco v okviru slovensko-avstrijskega ARRS-FWF projekta Surviving the ANTHROPOCENE: ECO-PHILOSOPHY AND ECO-PEDAGOGY FOR A NEW AGE (Preživeti dobo antropocena z razvitjem nove ekološke pravičnosti in biodružbene filozofske pismenosti). Na konferenci sta nastopila tudi predstojnika obeh inštitutov ZRS Koper dr. She' M. Hawke (MIOS ZRS Koper) in prof. dr. Lenart Škof (IFŠ ZRS Koper).

22. aprila 2020 je Inštitut za kineziološke raziskave ZRS Koper izdal priročnik OŠTANITE ZDRAVI, (P)OŠTANITE AKTIVNI!, v katerem so navedene preproste in koristne vaje za starejšo populacijo.

23. aprila 2020 sta Mestna občina Celje in oddelek za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru podelili nagrado Celjskega kristalnega grba mag. Luciji Dežan z Inštituta za družboslovne študije ZRS Koper. Nagrada se podeljuje za odličen uspeh in perspektivnost celjskih diplomantov, ki so v letu 2019 pridobili najmanj 7. stopnjo izobrazbe in katerih povprečna ocena v celotnem študijskem obdobju, vključno z oceno diplome, je 9,00 in več.

5. maja 2020 je bil na RTV Koper/Capodistria predstavljen prispevek o ponovno aktualni monografiji BLE-DOLIČNA VSILJIVKA Z VZHODA dr. Urške Bratož z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper.

5. maja 2020 je bila na Radiu Koper predvajana radijska oddaja KORENINE DRUGE SVETOVNE VOJNE ob 75. obletnici konca druge svetovne vojne, v kateri je imel glavno besedo prof. dr. Egon Pelikan z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper. V oddaji je potekal zanimiv pogovor z dr. Kornelijo Ajlec, predavateljico z Oddelka za zgodovino ljubljanske filozofske fakultete.

6. maja 2020 je bila na kanalu YouTube predstavljena serija videoposnetkov okviru okrogle mize IZZIVI SO-DOBNE KITAJSKE GLOBALIZACIJE, ki so nastali leta 2019 na Fakulteti za družbene vede (FDV) Univerze v Ljubljani. V okviru okrogle mize so sodelovali dr. Helena Motoh, dr. Tina Čok (obe sodelavki Centra za sodelovanje s Kitajsko ZRS Koper), dr. Zlatko Šabič in asistentka Nina Pejič, sodelavca raziskovalne enote EARL FDV UL, ter mag. Zdenko Udovič, nekdanji obrambni ataše Republike Slovenije na Kitajskem.

8. maja 2020 je Inštitut za oljkarstvo ZRS Koper začel predčasno postavljati namakalne sisteme v oljčnikih. Gre za evropski projekt EIP za okolje in podnebne spremembe. O dogodku je medijsko poročala RTV Koper/Capodistria.

11. maja 2020 so se koprski javni zavodi s področja kulture in znanosti združili v interesno združenje, ki so ga poimenovali Kolegij javnih zavodov s področja kulture in znanosti v Mestni občini Koper. Ustanoviteljica sta Mestna občina Koper in država.

14. maja 2020 je Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani organizirala spletni sejem s področja knjižne produkcije in promocije akademske knjige Liber.@c 2020: Knjige z vrta. Po spletnih stopinjah v mesto. Na spletnem sejmju je nastopila tudi znanstvena založba Annales ZRS Koper.

5. in 6. junija 2020 je potekal strokovni posvet o oljkarstvu 2. Hlajevi dnevi.

30. junija 2020 je ZRS Koper v sodelovanju z Gledališčem Koper v okviru otvoritve 27. primorskega poletnega festivala organiziral dogodek 20. vs 21. stoletje, na katerem so nastopili akad. prof. dr. Jože Pirjevec (Inštitut za zgodovinske študije ZRS Koper), dr. Uroš Marušič (Inštitut za kineziološke raziskave ZRS Koper) in Voranc Kumer. Na javnem pogovoru so predstavniki dveh generacij, ki ju loči več kot pol stoletja, spregovorili o tem, kako sodobno družbo in dogajanja v njej spremljajo in razumejo mladi in kako starejše generacije, kje se srečata včerajšnji in jutrišnji svet in kaj sploh ostane na njenem presečišču ter tudi o medgeneracijskem prepadu.

Kolegij javnih zavodov s področja kulture in znanosti v Mestni občini Koper.

26. avgusta 2020 je ZRS Koper skupaj z Gledališčem Koper organiziral predstavitev knjige Partizani akad. prof. dr. Jožeta Pirjevca z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper. Moderator večera je bil prof. dr. Egon Pelikan z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper. Predstavitve je potekala v okviru 27. primorskega poletnega festivala na Martinčevem trgu v Kopru.

30. avgusta 2020 je v Metliki potekalo 42. državno srečanje manjšinskih pesnikov in pisateljev Sosed tvojega brega 2020, zaključek natečaja Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, v katerem je svoje delo predstavila in bila zanj nagrajena dr. She' Hawke z Mediteranskega inštituta za okoljske študije ZRS Koper. Ob srečanju so prav tako izdali revijo Paralele iz izbranimi avtorskimi besedili natečajev 2019 in 2020.

12. septembra 2020 je v Ankaranu potekala slovesnost ob 73. obletnici dneva vrnitve Primorske k matični domovini, saj 15. septembra obeležujemo državni praznik. Povezovalce programa je bil izr. prof. dr. Borut Klabjan z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper.

16. september 2020 so v izolski mestni knjižnici predstavili monografijo Tone Kralj in prostor meje, avtor katere je prof. dr. Egon Pelikan z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper. Predstavitve je potekala ob koncu bralne akcije Pod svinčenim nebom in v Tednu vseživljenjskega učenja.

18. september 2020 je na dvorišču Hiše kulture v Svetem Antonu potekala slovesnost ob dnevu priključitve Primorske k matični domovini. Slavnostna govornica je bila prof. dr. Vesna Mikolič z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper.

21. septembra 2020 je Olimpijski komite Slovenije organiziral razširjeno srečanje Evropskega olimpijskega združenja (European Olympic Committee) z olimpijskimi komiteji Rusije in Kitajske ter predsednikom Mednarodnega olimpijskega komiteja Thomasom Bachom. Dogodka sta se udeležila direktor ZRS Koper prof. dr. Rado Pišot in prof. dr. Boštjan Šimunič z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper, ki sta predstavila svoje znanstveno delo na področju športa in rezultate 3-letnega projekta ARRS (L5-8245, Razvoj modela spremljanja športnih poškodb za učinkovitejšo preventivo, diagnostiko in rehabilitacijo).

21. septembra 2020 so se sodelavci Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper v okviru Evropskega tedna mobilnosti, ki je potekal med 16. in 22. septembrom 2020, predstavili otrokom Zasebnega vrtca Račka in četrtošolcem Osnovne šole Koper. Skupaj z njimi so odkrivali tista pravila, ki jih stroka priporoča za ohranjanje zdravja.

24. septembra 2020 je potekala prva od petih delavnic BITI ALI IMETI TELO. JAZ IN MOJ ŽIVLJENJSKI SLOG v organizaciji kulturno izobraževalnega društva PiNA, na kateri je sodelovala doc. dr. Saša Pišot z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper. Na delavnici so slušatelji odkrivali pojme zdravja kot vrednote, kako dojemamo priljubljeno sintagmo »zdrav življenjski slog« in kaj je treba storiti, da se ohranja zdravje. Serijo brezplačnih delavnic organizirajo v sklopu projekta Social Innovators in skupnostnega prostora SI HUB.

1. oktobra 2020 je potekala druga od petih delavnic NEVROZNANOST IN GIBANJE: GIBALNO-KOGNITIVNE VAJE KOT PREVENTIVA PRED KOGNITIVNIM UPADOM IN DEMENCO v organizaciji kulturno izobraževalnega društva PiNA, na kateri je sodeloval izr. prof. dr. Uroš Marušič z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper, ki je predstavil vsebine nevroznosti gibanja. Udeleženci so se tako seznanili z najnovejšimi informacijami glede staranja možganov in gibalnega aparata ter gibalno-kognitivnih intervencij za preventivo pred kognitivnim upadom in demenco. Na koncu je bilo predstavljeno nekaj praktičnih primerov vadbe ravnotežja in hkratnega merjenja možganske aktivnosti.

5. oktobra 2020 je Slovenska matica v sodelovanju z Inštitutom za filozofske študije ZRS Koper in Društvom slovenskih izobražencev iz Trsta organizirala okroglo mizo ČLOVEK ČLOVEKU ČLOVEK: OKROGLA MIZA O ZDRAVJU ČLOVEČNOSTI V (POST)KORONSKEM ČASU. Na dogodku so nastopili prof. dr. Lenart Škof (IFŠ ZRS Koper), duhovnik pater Karel Gržan ter kipar in Unescov umetnik za mir Marko Potočnik. Na dogodku so govorili o družbenem zdravju in pandemični krizi človečnosti.

6. oktobra 2020 je na Gradu Kromberk potekalo predavanje ITALIJANIZACIJA KULTURNE KRAJINE NA GORIŠKEM MED SVETOVNIMA VOJNAMA, ki ga je vodil dr. Matic Batič z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper.

8. oktobra 2020 je bila predstavljena nova spletna stran projekta VZHODNOAZIJSKE ZBIRKE V SLOVENIJI: VPETOST SLOVENSKEGA PROSTORA V GLOBALNO IZMENJAVO PREDMETOV IN IDEJ Z VZHODNO AZIJO, ki ga v sodelovanju s projektnimi partnerji (Inštitut za filozofske študije ZRS Koper in Slovenski etnografski muzej) izvaja Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (FF UL) na oddelku za azijske študije. IFŠ ZRS Koper se je kot partner priključil projektu FF UL pri nastanku spletne strani Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji. S postavitvijo spletne strani bo mogoče na enem mestu dostopati do podatkov, fotografij in drugega materiala o vzhodnoazijskih zbirkah, ki jih hranijo slovenski muzeji.

8. oktobra 2020 je potekala tretja od petih delavnic S PREHRANO DO BOLJŠE DELOVNE STORILNOSTI, ki jo je vodila mag. Kaja Teraž z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper. Na predavanju so slušatelji spoznali teoretične osnove zdrave prehrane na delovnem mestu, nato pa pridobljeno znanje utrdili s praktičnimi delavnicami, na katerih so sestavljali primerne obroke in spoznavali vsebnost sladkorja v živilih.

15. oktobra 2020 je potekala četrta od petih delavnic v organizaciji PiNE PRAVOČASNA SKRB ZA SVOJE MIŠICE - PROBLEMI STARANJA ALI GIBALNE NEAKTIVNOSTI, ki jo je vodil prof. dr. Boštjan Šimunič z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper.

24. oktobra 2020 se je izvedla še zadnja od petih spletnih delavnic v organizaciji PiNe, na kateri so sodelovali sodelavci Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper. Zadnjo delavnico SEDEČ POKLIC IN MOJE ZDRAVJE (ERGONOMIJA NA DELOVNEM MESTU) je vodil kineziolog Matej Kleva z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper.

29. oktobra 2020 je pri znanstveni založbi Annales ZRS Koper izšla monografija TRANSKULTURNOST V OBJEMU NACIONALIZMA, avtorica katere je dr. Maja Zadel z Inštituta za družboslovne študije ZRS Koper. Monografija se poveča proučevanju vsakdanjih kulturnih vzorcev v prostoru Istre v Sloveniji skozi zgodovino. V ospredje postavlja vlogo slovenskih in italijanskih vsebin. Avtorica posebno pozornost posveti (samo) opredeljevanju in pomenu (slovenske) nacionalne ideologije na tleh slovenske Istre.

2. novembra 2020 je v Canberri v Avstraliji izšla knjiga FLIGHT MODE dr. She' Hawke (Mediterranski inštitut za okoljske študije ZRS Koper) in Jen Webb, prof., z uni-

verze v Canberri v Avstraliji. Izdala jo je založba Recent Work Press, ki je 2. novembra 2020 na Zoom dogodku knjigo predstavila med najnovejšimi serijami knjig v letu 2020. Nekatere pesmi v knjigi so elementarne in naravoslovne, vanjo pa je vključena tudi pesem o slovenskih čebelah. Zbirka vsebuje tudi nagrajene pesmi Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD): Sežana, Winded in Dih dreves.

4. novembra 2020 je v Primorskih novicah in Primorskem dnevniku izšla nova priloga Na valovih znanja, Izzivi primorskega raziskovalnega prostora, ki jo ZRS Koper soustvarja skupaj s Slovenskim raziskovalnim inštitutom (SLORI). V prilogi ZRS Koper in SLORI skupaj oblikujeta vsebino, promovirata in približujeta znanost in znanstvene dosežke laični javnosti. K sodelovanju s svojimi zanimivimi prispevki so vabljeni vsi inštituti ZRS Koper. V prvi številki so objavljeni prispevki ZRS Koper: intervju z direktorjem ZRS Koper prof. dr. Radom Pišotom, predstavitev monografije Hitler and Mussolini in Churches prof. dr. Egona Pelikana z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper, prispevek Inštituta za oljkarstvo Znanost in znanje za kakovostno oljčno olje, prispevek Inštituta za družboslovne študije ZRS Koper Velike razlike med šolami, prispevek Odnosi med možgansko in vedenjsko dinamiko Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper, predstavitev monografije Antropologija prava in človekovih pravic dr. Barbare Gornik in na zadnji strani shema vseh inštitutov ZRS Koper.

9. novembra 2020 je bil na RTV SLO 2 v oddaji Ljudje in zemlja predstavljen pred kratkim izvedeni projekt KOREOLJKA - DOLOČITEV LOKACIJE KORENIN OLJKE (program sofinanciranja: Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije - Študentski inovativni projekt za družbeno korist - ŠIPK 2016-2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020), pri katerem je sodeloval Inštitut za oljkarstvo ZRS Koper, vodilni partner projekta pa je Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

10. novembra 2020 je potekala spletna razprava ALI NAS KULTURA IN UMETNOST LAHKO ZBLIŽATA?, na kateri je sodeloval dr. Gorazd Andrejč z Inštituta za filozofske študije ZRS Koper. Razpravo, ki jo ob torških organizira bruseljska organizacija New Europeans, je vodil Povl Henningsen. Dr. Gorazd Andrejč je svoja razmišljanja utemeljil z raziskovanjem o humanizmu v sklopu projekta Ustvarjena bitja, ljudje, roboti (ARRS J6-1813).

Pogovorni večer Življenje s pametno tehnologijo – razvojne možnosti in nevarnosti, 25. novembra 2020.

10. novembra 2020 je ZRS Koper postal prejemnik certifikata VARNO IN ZDRAVO NA DOGODKE oziroma SAFE AND HEALTHY MEETINGS, ki ga je podelil kongresni urad Slovenije, kjer so se odločili nameniti večjo pozornost področju varnosti zdravja na dogodkih. Zato so v sodelovanju z NIJZ pripravili seznam dodatnih ukrepov in tako omogočili organizatorjem dogodkov, da ob zagotovljenih pogojih pridobijo certifikat.

12. novembra 2020 je Inštitut za družboslovne študije ZRS Koper prejel POSEBNO NAGRADO SLOVENSKEGA SOCIOLOŠKEGA DRUŠTVA v letu 2020 za pridobitev projekta na razpisu Obzorja 2020/ Horizon 2020 MiCreate – Migrant Children and Communities in a Transforming Europe /Otroci priseljenci in priseljenske skupnosti v spreminjajoči se Evropi. S tem so poskrbeli za pomemben prispevek promocije sociologije v Sloveniji in slovenske sociologije v svetu. Gre za pomembno nagrado na področju sociologije, saj je IZDŠ ZRS Koper prvi v Sloveniji, ki je pridobil tovrsten projekt s področja družboslovja.

18. novembra 2020 je potekal spletni dogodek PRVA DOCENTKA UNIVERZE V LJUBLJANI. Okroglo mizo je organizirala Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. Na dogodku je nastopila prof. dr. Nadja Furlan Štante z Inštituta za filozofske študije ZRS Koper, gostje pa so predstavili prve docentke UL, ki so v drugi polovici 20. stoletja pomembno sooblikovale slovensko znanost in utrle pot poznejšim znanstvenicam.

19. in 20. novembra 2020 sta Inštitut za filozofske študije ZRS Koper in Fakulteta za teološke in religiološke študije univerze v Groningenu (Nizozemska) v okviru prireditve ob svetovnem dnevu filozofije organizirala spletni sim-

pozij RELIGIOUS PHILOSOPHY BETWEEN HUMANISM AND POSTHUMANISM. Dogodek je bil del večletnega projekta Ustvarjena bitja, ljudje, roboti: teologija stvarjenja med humanizmom in posthumanizmom. Na njem so govorniki predstavili filozofske, zgodovinske, teološke, religiozne in literarnoteoretične perspektive posthumanizma ter razmerja med ljudmi in stroji.

20. novembra 2020 je v nočnem programu Radia Slovenija potekala predstavitev monografije IZRAZI MOČI SLOVENSKEGA JEZIKA prof. dr. Vesne Mikolič z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper. V predstavitvi so govorili o žlahtnosti, moči in intenzivnosti slovenskega jezika.

24. novembra 2020 je potekal spletni dogodek Perspektivnost poklica raziskovalca in raziskovalke. Okroglo mizo je organizirala Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. Na njem je nastopila dr. Nadja Furlan Štante z Inštituta za filozofske študije (IFŠ) ZRS Koper.

25. novembra 2020 je potekal spletni dogodek ŽIVLJENJE S PAMETNO TEHNOLOGIJO – RAZVOJNE MOŽNOSTI IN NEVARNOSTI, ki sta ga organizirala ZRS Koper in Gledališče Koper. Na njem so govorili o razvoju umetne inteligence in robotike v znanosti, vse večjem globalnem prepletanju prek spleta in dostopu do velikih količin podatkov v zadnjem desetletju, ki družbo opazno spreminjajo. Gostje večera so bili doc. dr. Gorazd Andrejč z Inštituta za filozofske študije ZRS Koper, Gašper Hrastelj, generalni sekretar Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, izr. prof. dr. Uroš Marušič z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper, izr. prof. dr. Matej Mertik, Alma Mater Europaea (ECM) Maribor, in prof. dr. Rado Pišot, direktor ZRS Koper.

26. novembra 2020 je v okviru svetovnega dneva oljke potekala okrogla miza NOVI IZZIVI V OLJKARSTVU. Na javni razpravi, ki je potekala do 25. novembra 2020, so bili v okviru priprave osnutka strateškega načrta skupne kmetijske politike prisotni gozdarji, kmetje, kmetijski svetovalci, organizatorji usposabljanj, javni organi, strokovno izobraževalne ustanove, raziskovalci, podjetja, nevladne organizacije, prebivalci podeželja in posamezniki, ki so izrazili svoje mnenje. Gradiva so nato objavili na spletu.

24. novembra 2020 je potekal drugi dogodek v sklopu Filozofije v matrici v organizaciji Slovenskega filozofskega društva O PRAVICI DO LASTNINE V ČASU »NOVE OBIČAJNOSTI«. Pogovor s prof. Andreasom Oberprantacherjem je vodil dr. Gašper Pirc z Inštituta za filozofske študije ZRS Koper in predsednik Slovenskega filozofskega društva.

30. novembra 2020 je ZRS Koper v okviru projekta MerlinCV pripravil virtualno delavnico USTVARJALNI JEZIK TURIZMA – OD IDENTITETE KRAJA DO TURISTIČNE PONUDBE. Delavnico je izvedla prof. dr. Vesna Mikolič z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper. Delavnica je bila namenjena turističnim ponudnikom, oglaševalcem na področju turizma in turističnim vodnikom.

30. novembra 2020 je prof. dr. Rado Pišot, direktor ZRS Koper, sodeloval pri izvedbi spletne predstavitve Kongresnih ambasadorjev Slovenije v sklopu Slovenskega ambasadorskega programa.

2. decembra 2020 izid druge številke priloge Na valovih znanja, Izzivi primorskega raziskovalnega prostora, ki jo ZRS Koper soustvarja skupaj s Slovenskim raziskovalnim inštitutom (SLORI). V tej številki so bili objavljeni: intervju z akad. prof. dr. Jožetom Pirjevcem, prispevek Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper Nacionalna skupnost kot odskočna deska, ki govori o razsežnostih slovenstva med lokalnim in globalnim v začetku tretjega tisočletja, predstavitev raziskave SEBCOV (Social, ethical and behavioural aspects of COVID-19), ki sta jo na povabilo vodilnega partnerja SEBCOV predstavila dr. Ksenija Perkovič (Inštitut za družboslovne študije ZRS Koper) in prof. dr. Lenart Škof (Inštitut za filozofske študije ZRS Koper), predstavitev pred kratkim odprte spletne strani Vzhodnoazijske zbirke v Sloveniji in predstavitev monografije Transkulturnost v objemu nacionalizma. Na zadnji strani priloge so objavljeni pretekli in prihodnji dogodki ter fotografije s posameznih dogodkov zunaj nacionalnih meja iz leta 2019.

4. in 5. decembra 2020 je potekala mednarodna spletna konferenca v okviru projekta MiCREATE 2020 (HORIZONT 2020. SC6 – CHANGING WORLD. Europe in a changing world – Inclusive, innovative and reflective societies) z naslovom Local dimension of children's migrations and its impacts on EU integration policy oziroma Lokalna razsežnost migracij otrok in njihov vpliv na integracijsko politiko EU. Sodelavki Inštituta za družboslovne študije ZRS Koper Lucija Dežan in mag. Zorana Medarič sta predstavili prispevek Through the Eyes of a Migrant Learner Distance earning and Equality during the Covid-19 Pandemic in Slovenia.

Od 10. do 17. decembra 2020 je znanstvena založba Annales sodelovala na virtualnem sejmu Knjige n@recept, humanistika in družboslovje, ki ga organizira Založba ZRC.

21. decembra 2020 je potekala javna predstavitev dosežkov, ki so bili izbrani v okviru dejavnosti ODLIČNI V ZNANOSTI 2020. Med nagrajenimi sta bila tudi prispevka sodelavcev ZRS Koper: monografija Partizani, avtor katere je akad. prof. dr. Jože Pirjevec z Inštituta za zgodovinske študije ZRS Koper, in prispevek Široke koristi rekreativnega nogometa na telesno pripravlenost: sistematičen pregled in metaanaliza, ki je nastal v okvirju programske skupine ARRS (P5-0381) Kineziologija za kakovost življenja (vodja prof. dr. Rado Pišot) in avtor katerega je dr. Zoran Milanović z Inštituta za kineziološke raziskave ZRS Koper. Predstavitev dosežkov v okviru dogodka Dan ARRS 2020: podpiramo odličnost je bil zaradi okoliščin ob epidemiji covid-19 izveden v virtualni obliki.

Decembra 2020 je izšla monografija ETHNOS IN TOPOS. DRUŽBENE SPREMEMBE IN NARODNOSTNA PODOBA SLOVENSkih KRAJEV NA TRŽAŠKEM OD LETA 1920 DO LETA 2015 dr. Milana Bufona z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper.

Decembra 2020 je pri založbi Cambridge Scholars Publishing izšla znanstvena monografija LANGUAGE AND CULTURE IN THE INTERCULTURAL WORLD, ki jo je zbrala in uredila dr. Vesna Mikolič, poleg nje so z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS poglavja prispevale še dr. Irina M. Cavaion, dr. Lucija Čok in dr. Matejka Grgič.

Vlado Motnikar je intervjujal dr. Vesno Mikolič v Slovenski matici ob izidu njene knjige Izrazi moči slovenskega jezika, decembra 2020.

Podelitev nagrad tekmovanja Oljka Šempas se je udeležil dr. Vasilij Valenčič, namestnik vodje panela Laboratorija Inštituta za oljkarstvo, 24. junija 2020.

ISSN 1318-9131

9 771318 913009